

# TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

## TUTANAK DERGİSİ

65'inci Birleşim  
26 Şubat 2026 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

### İÇİNDEKİLER

#### I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

#### II.- GELEN KÂĞITLAR

#### III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

##### A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın, Tekirdağ'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Muğla Milletvekili Yakup Otgöz'ün, Muğla'ya yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

#### IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, Hocalı katliamına ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın doğum gününe ilişkin açıklaması
- 2.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım'ın, Hocalı katliamına ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın doğum gününe ilişkin açıklaması
- 3.- Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın doğum gününe ilişkin açıklaması
- 4.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, kolluk şiddetine ilişkin açıklaması
- 5.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Ziraat Bankası'nın görevine ilişkin açıklaması
- 6.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, öğrenci velisi Soner Akbal'a ilişkin açıklaması
- 7.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, sabıka kaydı olan vatandaşların mağduriyetine ilişkin açıklaması
- 8.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, yürürlüğe giren Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesi'ne ilişkin açıklaması
- 9.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, bir kamu kurumunda görev yapan makam şoförünün günlük programına ilişkin açıklaması
- 10.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'da art arda yaşanan intihar vakalarına ilişkin açıklaması
- 11.- Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak'ın, Hocalı katliamının yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 12.- Bingöl Milletvekili Zeki Korkutata'nın, yeni dünya düzeninde Türkiye'ye ilişkin açıklaması
- 13.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, ruhu ve kalbi zedeleyen hastalıklardan kaçınılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 14.- İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'nun, Hatay Samandağ'da 7 Martta düzenlenecek mitinge ilişkin açıklaması
- 15.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Antakya'nın Dikmece Mahallesi'nde bulunan TOKİ konutlarına ilişkin açıklaması
- 16.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde SGK'ye ilişkin açıklaması
- 17.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat depremleri sonrasında Hatay'daki sağlık altyapısına ilişkin açıklaması
- 18.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, mazot fiyatındaki artışa ilişkin açıklaması
- 19.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Sağlık Bakanına seslenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 20.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, TÜRK TELEKOM'a ilişkin açıklaması
- 21.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana Sarıçam ilçesi Elif Su Uludağ Mahallesi'nde çekilen fotoğrafa ilişkin açıklaması
- 22.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, ABD'nin İsrail Büyükelçisinin ifadelerine ilişkin açıklaması
- 23.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, İmralı'nın statüsüne ilişkin açıklaması
- 24.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'ın, Kâbe'ye ilişkin açıklaması

25.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Varlık Fonunun ve tüm kamu otoritelerinin hesap vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

26.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın 64'üncü Birleşimde yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

27.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, "Serviscell" uygulamasına ilişkin açıklaması

28.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Bulgaristan Parlamentosunda kabul edilen seçim yasası değişikliğine ilişkin açıklaması

29.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, staj ve çıraklık mağdurlarına ilişkin açıklaması

30.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 26 Şubat 1992 gecesi Azerbaycan'ın Hocalı kentinde yaşanan insanlık dramına, yirmi yıl önce zamanın Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Abdullah Gül'e verdiği soru önergesine, YENİ YOL Grubunun bugün verdiği önergeye, son dört ayda yaşanan istihdam kaybına, bu yılki icra dosyalarına, çiftçilerin borçlarına ve sağlık eğitimine ilişkin açıklaması

31.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Hocalı soykırımının 34'üncü seneidevriyesine ve Karabağ zaferine ilişkin açıklaması

32.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, 27 Şubat 2025'te Abdullah Öcalan'ın başlatmış olduğu sürece, kurulan komisyona ve atılması gereken yasal adımlara, Yaşar Kemal'i rahmetle andığına ilişkin açıklaması

33.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Adalet Bakanı Akın Gürlek'e ve Adalet Bakanı yapılmasının altında yatan gerçeğe, komisyon raporuna, Türkiye'de yaratılan suni tartışmaya, Özlem Çerçioğlu'na, CHP Erzurum Gençlik Kolları Başkanı ve Cumhurbaşkanının diplomasına ilişkin açıklaması

34.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Galatasaray takımına, 26 Şubat 1992'de yaşanan Hocalı katliamına, Filistin'de İsrail'in uyguladığı şiddete, Cumhurbaşkanının doğum gününe ve diplomasına, nasıl siyaset yapılacağına ilişkin açıklaması

35.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, 27 Şubat Necmettin Erbakan'ın ölüm yıl dönümüne, 28 Şubat örtülü darbe girişiminin yıl dönümüne, bu yılın Necmettin Erbakan'ın doğumunun 100'üncü yıl dönümü olduğuna, Muhsin Yazıcıoğlu'na ve dünden bugüne alınması gereken derslere ilişkin açıklaması

36.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

37.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

#### V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

2.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

#### VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

##### A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) tarafından 11-12 Mart 2026 tarihinde Fransa'nın başkenti Paris'te düzenlenecek olan Küresel Parlamenter Ağı Genel Kurulu'na katılım sağlanması hususuna ilişkin tezkeresi (3/1335)

#### VII.- ÖNERİLER

##### A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, ABD'nin İsrail Büyükelçisinin Türkiye'nin ve bölge ülkelerinin toprak bütünlüğünü hedef alan ve uluslararası hukukun temel ilkeleriyle bağdaşmayan açıklamalarının Türkiye'nin millî güvenliği, dış politikası ve bölgesel barış vizyonu bakımından doğurduğu sonuçların tüm boyutlarıyla değerlendirilmesi amacıyla 25/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, ülkede hızla yayılan genç çeteleşme eğiliminin yarattığı şiddet olayları, asayiş sorunları ve kamu düzeni zafiyetinin kalıcı, bilimsel ve etkin şekilde önlenmesi, bu çetelerin sosyoekonomik kökenleri, medya ve sosyal medya etkileri, aile yapısındaki bozulmalar, eğitim sisteminin rolü, reşit olmayan gençlerin suça sürüklenmesinin önlenmesi, kolluk ve adalet sisteminin etkinliği, son dönemde gerçekleştirilen operasyonların sonuçları ve çıkarılan dersler, kamu kaynaklarının bu alandaki koordineli kullanımı, çete üyelerinin rehabilitasyonu, toplumsal farkındalık ve psikososyal destek politikaları, şiddet kültürünün kök nedenleriyle birlikte tüm yönleriyle incelenmesi amacıyla 26/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın ve arkadaşları tarafından, çocukların gözetiminde maruz kaldığı ihlallerin araştırılması amacıyla 26/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir tarafından, artan yaşam maliyeti karşısında kadın yoksulluğunun derinleşmesi ve hane içi geçim krizinin araştırılması amacıyla 26/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

#### VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

##### A) Kanun Teklifleri

1.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy ve Konya Milletvekili Mehmet Baykan ile 54 Milletvekilinin Milli Parklar Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3308) ve Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230)

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Arasında OECD İstanbul Merkezi Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Yenilenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2993) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 234)

#### IX.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 234) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Arasında OECD İstanbul Merkezi Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Yenilenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

#### X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşçı'nın, sosyal medyada terör örgütünü destekleyici nitelikte paylaşım yapan kamu görevlilerine,

- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, öğretmen atamalarındaki mülakat sürecine, Öğretmen atamalarına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in cevabı (7/39734), (7/39735), (7/39737)

2.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, fiilî bir görev verilmeksizin merkez teşkilatında çalışan üst düzey kamu görevlilerine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/39740)

3.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sanayi Alanları Master Planı'na Sivas ilinin dâhil edilmemesine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/39749)

4.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2025 yılında beyaz eşya sektöründe yaşanan üretim ve satış daralmasına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/39750)

5.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, tekstil ve hazır giyim sektöründe yaşanan sorunlara ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/39751)

26 Şubat 2026 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Rıdvan UZ (Çanakkale), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

----- 0 -----

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 65'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

İlk olarak Tekirdağ'ın sorunları hakkında söz isteyen Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşçı konuşacaktır.

Sayın Taşçı, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

#### III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

##### A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşçı'nın, Tekirdağ'ın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizinle tanıştırmayı, daha doğrusu sizlere hatırlatmayı istediğim birisi var bugün, canı kıymetsizleştirilmeye çalışılan evlatlarından ülkemizin: Burak Oğraş. Tekirdağ'da turizm otelcilik lisesinde öğrenciydi Burak; zorunlu yaz stajı için girdiği otelden ölüsü çıktı. Kaldığı lojmanın önündeki boş havuzda cansız bedeni bulundu. Pürtelaş "intihar" dedi birileri. Burak'ı tanıyan hiç kimse inanmadı, neden intihar etsindi. Ailesi, evlatlarının ölümünü

aydınlatmayı ve fâni adaletin yerini bulmasını sağlamayı son görev belledi kendilerine. Ön polis raporunda Burak'ın düştüğü yer ile bulunduğu yer arasında 5,5 metre mesafe ve yerde sürüklenmeye bağlı kan izleri olduğu bildirildi. Keşif savcısı "şüpheli ölüm" dedi "intihar" demeyi...

(Uğultular)

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Ya, Başkanım, yani şimdi...

BAŞKAN - Efendim, lütfen...

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Ya, arkadaşlar, rica ediyorum yani çok trajik bir olaydan bahsediyorum. Dileyen herkes -yani bütün taraflar için söylüyorum- çıksın dışarıda konuşsun ya! (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

NAİL ÇİLER (Kocaeli) - Duymuyorlar, duymuyorlar sizi, bir daha söyleyin.

BAŞKAN - Evet, değerli milletvekili, sayın hatibi lütfen dinleyelim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ama bir tek bize değil...

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Herkes için söyledim, herkes için söylüyorum.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Ama onların sonuçta bir işi var.

BAŞKAN - Sayın Çilez, lütfen...

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Ya, böyle bir şey olmaz ki!

BAŞKAN - Sayın Çilez... Sayın Çilez...

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Yani ben burada trajik bir şeyden bahsediyorum, gülüşmeler duyuyorum ya!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Var orada konuşanlar.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Böyle bir şey yok!

BAŞKAN - Sayın Çilez...

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Ya, nasıl olabilir böyle bir şey!

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Böyle bir şey olabilir mi! Şu manzaraya bakar mısınız!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) - Orada bir iş yapıyorlar.

BAŞKAN - Sayın Çilez...

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Gülmesinler ya!

BAŞKAN - Sayın Çilez...

Bir izin verir misiniz.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Başkanım, baştan alabilir misiniz?

BAŞKAN - Sürenizi baştan alacağım, bir dakika...

Sayın Çilez ve değerli milletvekili arkadaşlarım; istirham ediyorum, Genel Kurulda güzel bir hava var, bir uzlaşma zemini var; lütfen, hepimiz beraber saygıyla hatibi dinleyelim.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Önemli de bir konu var.

BAŞKAN - Dinlemek istemeyen arkadaş varsa kulisler müsait, çıksın, orada konuşsun, ne kadar yüksek sesle konuşuyorsa konuşsun ama Genel Kurulda hatiplerimizi lütfen saygıyla dinleyelim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Şuradaki grubu dağıtalım Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Taşcı, lütfen buyurun.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce de söyledim, sizinle tanıştırmayı, daha doğrusu hatırlatmayı istediğim birisi var bugün, canı değersizleştirilen bir çocuğu ülkemizin: Burak Oğraş. Tekirdağ'da turizm otelcilik lisesinde öğrenciydi Burak, zorunlu yaz stajı için gönderildiği lüks otelden ölüsü çıktı 2011 yılında. Kaldığı lojmanın önündeki boş havuzda cansız bedeni bulundu. Pürtelaş "intihar" dedi birileri ama Burak'ı tanıyan hiç kimse inanmadı, neden intihar etsindi, sebep yoktu çünkü. Ailesi evlatlarının ölümünü aydınlatmayı ve fâni adaletin yerini bulmasını sağlamayı son görev bellediler. Ön polis raporunda Burak'la ilgili düştüğü yer ile bulunduğu yer arasında 5,5 metre mesafe olduğu ve yerde sürüklenmeye bağlı kan izleri olduğu bildirildi. Keşif savcısı "şüpheli ölüm" dedi, "intihar" demeyi aklından dahi geçirmediğini de beyan etti. Ulusal Kriminal Büro raporunda "Burak ya taammüden veya taksir sonucu düşmeden darbelenmiş, ölmüştür, intihar etmemiş, başkası tarafından düşürülmüştür." dendi. Resmî olarak bu rapora girdi. 7 savcı değişti bu arada. Dosyanın ilk savcısı "Katiller belli, bir ay sabredin, ben hepsini alırdığım, siz karışmayın." dedi aileye ama serbest bırakıldı 6 şüpheli.

Her yolu denediler dedim ya, oğullarının ölümünden bir ay sonra ve soruşturmacıların soruşturmama iradesi belirmeye başlayınca bir yakınları vasıtasıyla şu çözülemeyen cinayetleri çözen televizyon programlarından en ünlüsüne katıldı Oğraş ailesi, stüdyoya girildi, mikrofon takıldı, alt yazılar geçildi "Az sonra 16 yaşındaki liseli gencin ölümü cinayet mi?" diye ve Ankara'dan bir telefon geldi, yayın iptal edildi. Ankara'da sadece yayın karartan siyasiler mi vardı canım? Hâkimler de vardı, buna inandı aile, olmalıydı çünkü savcılar da olmalıydı. Lakin onlardan önce rüşvetçiler geldi evlerine, 2011'in parasıyla 1 milyon lira teklif ettiler aileye evlatları için adalet peşinde koşmasınlar diye. 2015 yılında takipsizlik kararı verildi. Sonra, 2019'da dosyada hiçbir yeni delil de yokken, üstelik takipsizlik kararı veren savcı ailenin kanun yararına bozma talebinin kabul edilmesi yönünde görüş bildirdi, talep reddedildi. 2 şüpheli hakkında yeniden gözaltı kararı verildi; birisi çoktan yurt dışına kaçmıştı, kasten öldürme iddiasıyla tutuklanan da yeniden serbest kaldı. 2022'de HSK, dosyada görev yapan hâkim ve savcılar hakkında inceleme başlattı ailenin şikâyeti üzerine. Ha, bir de yıllar sonra otel sahibinden "Her şey mahkemelerde çözülmüyor, aramızda halledelim." diye teklif geldi aileye. Bir de Burak'ın şüpheli şekilde ölmeden sadece birkaç saat önce kız arkadaşına "Burada sapıkça şeyler oluyor." mesajı attığı telefonu kayıp, yok; on beş yıldır ne dijital izine rastlandı ne fiziki parçası bulunabildi. Bir de soruşturmayı yürüten dönemin Antalya Asayiş Şube Müdürü FETÖ'den yargılandı, mahkûm oldu. Bir de dönemin İl Emniyet Müdürü olaydan on ay sonra emekliye ayrılıp şüpheli otelin yönetiminde görev aldı. Normal mi peki bütün bunlar? Yani tek başına bu kronoloji bile olağan bir hukuk devletinde hiçbir şey olmadıysa bile mutlaka bir şey olmuş şüphesine kapılmak ve etkin soruşturma için kâfidir aslında.

Ha, bir de ayrıca, dünyada kasırgaya yol açmışken her nedense biz de yel kadar bile esmeyen Epstein dosyaları var. O dosyalarda Burak'ın sapıkça bir şeyler olduğunu paylaştığı otelin de adı var. Yoksa birçok ülkenin prensini, prensesini, nice üst düzey

bürokratını layığına bulsun diye adalete teslim ettiği bir küresel suç davasından kaçırmak istenen kimse yoktur herhâlde ülkemizde, değil mi? On beş yıldır bu dosyayı gündeme getirmek isteyen gazetecileri baskılayan -parti ayırmadan söylüyorum- milletvekillerini susturan, bir gün bizi bu kürsüden "Kimden korkuyorsunuz bu kadar?" diye feryat etmek durumunda bırakacak bir üst büyük bir güç yoktur herhâlde ülkemizde, değil mi? Yahu "Bundan mı korkunuz? Yuh olsun hepinize!" demek durumunda bırakacak bir üst ahlaksızlık kuşatması altında değildir herhâlde, değil mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Taşcı, lütfen tamamlayın.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Arkadaşlar, bu çocuk Burak; millî eğitim sistemi içinde bir öğrenciyken ve okulu tarafından görevlendirildiği yerde yani devlete emanetken can verdi. Adalet önce devletin -orada bir ihmal varsa da- bizim, her birimizin Burak'a ve ailesine borcudur. Deniliyor ki: "Şubat ayı sonunda yani bir iki güne dosyanın akıbeti belli olacak." Yargıya müdahale edelim demiyorum asla ama tek ses, tek yürek "Burak için adalet!" diyerek yargıya müdahale edilmesinin önüne geçelim ve bu dosyayı faili meçhul mezarlığına gömdürmeyelim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Taşcı, teşekkür ediyorum.

İkinci söz talebi, Gaziantep'in sorunları hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'e aittir.

Sayın Öztürkmen, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

## 2.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep'in sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gaziantep'in sorunları üzerine söz almış bulunuyorum ama sanırım ki bu beş dakika yetmeyecek çünkü gerçekten Gaziantep bir sorunlar şehri hâlinde. Bu konuda yaptığım her konuşmada "sahipsiz Gaziantep" diyorum ama maalesef, iktidar yetkililerinin kulağı sağır oluyor.

Geçtiğimiz günlerde Gaziantep'te hemşehrilerimizle yaptığımız bir buluşmada bazı iktidar temsilcilerinin Gaziantep'in hiç sorunu olmadığı sözlerine şahit oldum. Halktan o kadar kopuklar ki kendilerini buna inandırmışlar. Kısıtlı vakitte birkaç sorundan söz etmeye çalışacağım.

Mülteci sorunu var Gaziantep'te; resmî rakamlarda 335 bin gözüküyor ama Gaziantep'in halkına, Gaziantep'teki yerlilere sorarsanız 500 binden aşağı değil ve üstelik giderek bunlar asayiş sorunları yaratıyorlar. Her gün bir mahallede Suriyelilerin kavgasıyla karşı karşıya kalıyor Gaziantep'te.

Altyapı sorunu var Gaziantep'te. Her yağmurda sokaklar göle dönüyor; gerek mahalle aralarında gerekse köy yollarında çukurlardan geçilmiyor. Diğer taraftan yollarımız; bu yağmurlar, hele hele yağmur yağınca gerek köy yolları gerekse mahalle aralarındaki sokaklar birer çukur ve birer hendek hâline geliyor ama bu mağduriyet yetkililerin bir türlü gözüne çarpmıyor.

Su kesintileri var Gaziantep'te. Ankara'daki su kesintilerini dünya âleme duyuran AKP yetkilileri ya Gaziantep'teki su kesintilerini görmezden geliyor ya da bunları sorun etmiyorlar nedense. Yazın da su kesiliyor, kışın da su kesiliyor.

İnternet zaten Gaziantep'te neredeyse yok gibi. Hele hele Şahinbey ya da Şehitkâmil ilçelerimizin köylerinde vatandaşlarımız internete ulaşamıyorlar, öğrenciler ödevlerini yapamıyorlar. Bu konuda özellikle Şahinbey Cebeler köyünden her gün bir şikâyet geliyor bize.

Sınıf mevcudu; Gaziantep'teki okullarda her sınıfta 50-60 kişi, hatta bazı sınıflarda çift öğretim yapılıyor, sabah ayrı, öğleden sonra ayrı ama Gaziantep'teki yetkililere bakarsanız bütün sınıflar 20'nin altında ve herkes hâlden memnun, hiçbir sorun yokmuş gibi göstermeye çalışıyorlar.

İşsizliği söylemeye gerek yoktur. Gaziantep'te Türkiye ortalamasının çok üzerinde işsizlik sorunu var. "Başpınar" denilen bizim organize sanayi bölgemizde neredeyse 3 fabrikadan 1'i kepenk kapatmış durumda. Konkordatolar, iflaslar ya da gizli iflaslar artık her gün olağan hâle gelmiş durumda. Fabrikalar 3 vardiyayı 1 vardiyaya düşürmüş, işçilerini ücretsiz izne gönderiyorlar.

Tarım zaten bitmiş durumda. Kuraklık yetmezmiş gibi geçen sene zirai don çiftçimizi vurdu, Gaziantep zirai don kapsamına alınmadı. İlgili Komisyona 2 kez gidip konuşmama, anlatmama rağmen bu Zirai Don Komisyonu Gaziantep'te olan zirai donu görmezden geldi, bu nedenle de Gaziantep'teki çiftçilerimizin zirai dondan görmüş olduğu zararlar giderilemedi.

İktidar yetkilileri "ev gençleri" tabirinden rahatsız oluyorlar. Oysa gerçekten Gaziantep'te şu anda kadınların ve gençlerin istihdama katılımı çok sınırlı, hele hele özellikle 20-24 yaş grubu kadınlarda işsizlik oranı yüzde 40'lara ulaşmış durumda. Her gün "Şu üniversiteyi bitirdim, bu üniversiteyi bitirdim, 2 dil biliyorum, 3 dil biliyorum, iş arıyorum." diyen vatandaşların telefonlarına çıkmaz hâle geldik.

Kart borçları... Gaziantep Türkiye genelinde bireysel kredi veya kredi kartı borcunun en fazla olduğu şehirlerden. 103 bin TL kredi borcu, 70 bin TL kredi kartı borcuyla en borçlu iller arasındayız. Zaten pahalılık deyince Türkiye'de bir numara oldu Gaziantep. Gaziantep'te fakir yemeği olan bir nohut dürümü -pidenin içerisinde konulan nohut dürümü- 300 lira olmuş, vatandaşlarımız ailesiyle bırakın o şatafatlı iftar sofralarını ailesiyle nohut dürümü bile yiyemez hâle gelmiş durumda.

Toplu taşıma Gaziantep'te gerçekten bir eziyet hâline dönmüş durumda. Yıllardır bir karış metro yapmadılar ama Gaziantep'teki billboardlara bakarsanız, Gaziantep'teki billboardların yaklaşık yarısı sanki metro yapılmış gibi ilanlarla, reklamlarla dolu.

Süre doluyor ama, sorun bitmiyor; uyuşturucu... Gaziantep'in en büyük belalarından biri de uyuşturucudur. Özellikle kenar mahallelerde neredeyse her evde bir uyuşturucu müptelası var, bu sorunu da Gaziantep'teki yetkililer görmezden geliyorlar. Nurdağı Devlet Hastanesindeki diyaliz ünitesinin bir an önce faaliyete geçirilmesi bekleniyor. Nizip Çayı ve Oğuzeli'ndeki Sacır Deresi bir an önce temizlenmeli ve sanayi atıklarının halka zarar vermesi önlenmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Öztürkmen, lütfen tamamlayın.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) - Barak sulamasındaki P2 pompa istasyonu ve ana kanalları bir an önce tamamlanmalı, P3 ve P4 pompa sistemleri de yatırım programına alınmalıdır. Aynı şekilde, Araban Sulama Projesi de tamamlanmalıdır. Araban'da neredeyse tarım yapılamaz hâle gelmiştir. Oğuzeli-Karkamış yolu bir an önce yatırım programına alınmalıdır. İslâhiye'de depremzedeler hâlâ konteynerde kalıyor. TOKİ konutlarında sorunlar bitmek bilmiyor. Gaziantep'te kadınlar katlediliyor, insanlar intihar ediyor ama AKP yetkililerine bakarsanız Gaziantep'te sorun yok. Gaziantep bir sorunlar şehridir. AKP iktidarının, Gaziantepli milletvekillerinin bir an önce gözlerini Gaziantep'e çevirmelerini talep ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Öztürkmen, teşekkür ediyorum.

Üçüncü söz talebi, Muğla'ya yapılan yatırımlar hakkında Muğla Milletvekili Yakup Otgöz'e aittir.

Sayın Otgöz, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

### 3.- Muğla Milletvekili Yakup Otgöz'ün, Muğla'ya yapılan yatırımlara ilişkin gündem dışı konuşması

YAKUP OTGÖZ (Muğla) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi ve Muğlalı hemşehrilerimi saygıyla selamlıyorum.

Ramazan ayının hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Ömrünü milletine ve ülkesine adayan Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın doğum gününü kutluyorum. Kazandırdığı eserler ve kalkınma hamleleri için şükranlarımı sunuyorum; sağlıklı, bereketli bir ömür diliyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Seydikemer, Köyceğiz, Ula ilçelerinde yoğun yağışlardan dolayı üreticilerimiz zarar gördü. Tarım Bakan Yardımcımız Sayın Ebubekir Gizligider Muğla'ya geldiler, incelemelerde bulunduk, gerekli raporlar tutuldu; ben üreticilerimize geçmiş olsun diyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz günlerde Muğla İl Danışma Meclisi toplantımızı gerçekleştirdik, Genel Başkan Yardımcımız Sayın Hayati Yazıcı'nın katılımıyla büyük bir coşku ve heyecanla yaptık. Toplantımız teşkilatlarımızın yoğun katılımıyla birlik ve beraberlik içinde gerçekleşti. Ben il başkanımıza, ilçe başkanlarına ve teşkilat başkanlarına fedakârca çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum.

Cumhur İttifakı olarak uyum içinde çalışmalarımıza devam ediyoruz. İttifakımız Türk milletinin güçlü nefesi, gür sesi, aydınlık geleceğinin müjdesidir. "Terörsüz Türkiye" süreci de devlet ve millet dayanışmasıyla adım adım ilerliyor. Gazi Meclisimiz ve Cumhur İttifakı'mızla bu süreci ilmek ilmek dokuyoruz. "Terörsüz Türkiye"yle kazanan ülkemiz olacak, kazanan her bir vatandaşımız olacaktır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde ülke olarak büyümeye, gelişmeye, büyük ve güçlü Türkiye'nin inşasına devam ediyoruz. İktidarımız döneminde devasa yatırımlara imza attık. Sadece yatırım yapmadık, asıl devrimi zihinlerde yaptık. "Olmaz." denilen "Yapılmaz." denilen işleri yaptık, hayal dahi edilemeyen işlere imza attık. Savunma sanayisinde mucizeler yarattık. Uçaklarımız Endonezya'dan İspanya'ya kadar birçok ülkenin semalarını süslemeye hazırlanıyor.

Muğla'mıza ve 13 ilçemize devasa yatırımlar kazandırdık. Son dönemde Muğla genelinde yaklaşık 70 milyar TL tutarında kamu yatırımına imza attık. Muğla Atatürk Stadyumu'nu yıktık, Süper Lig standartlarında modern bir stat inşa ettik. Fethiye Stadyumu için önümüzdeki aylarda ihaleye çıkılıyor. Muğla Eğitim ve Araştırma Hastanesinin yatak sayısını 1.700'e çıkarıyoruz, şehir hastanesi konseptine çeviriyoruz. 500 yataklı yeni Fethiye Devlet Hastanesi ile 200 yataklı Menteşe Devlet Hastanesinin ihale süreci devam ediyor. Fethiye-Ölüdeniz alternatif yolu için ihaleye çıkıldı. Seydikemer-Kalkan yolu ile Seydikemer-Söğüt arasındaki çalışmalar hızlı bir şekilde devam ediyor. Karabel Tüneli'nin yapımı yatırım programına alındı, inşallah yakın bir zamanda da ihalesi olacak. Muğla-Kale yolu ile Didim-Milas yolunu 2026'da hizmete açacağız. Muğla-Denizli-Marmaris-Kötekli Kavşağı'nı 2026 yılı bahar aylarında bitireceğiz. Seydikemer Tarıma Dayalı İhtisas (Süt) Organize Sanayi Bölgesi kurulması için proje hazırlandı, yatırım programına alındı, altyapı çalışmaları devam ediyor. Seydikemer ve Datça gençlik merkezlerini projelendirdik. Köyceğiz Su Sporları ve Kamp Eğitim Merkezinin yapımına başlandı. 7 olan yurt sayımızı 13'e, 8.317 olan yatak kapasitemizi ise 16 bine yükselterek büyük bir artış sağladık. Marmaris'te 2 bin seyirci kapasiteli spor salonu, gençlik merkezi, 2 adet tenis kortu inşaatları son aşamaya geldi. Seydikemer Adliyesinin açılışını gerçekleştirdik. Dalaman Hükûmet Konağı, Dalaman, Kavaklıdere, Ortaca Gençlik Merkezlerinin inşaatları bitti. Seydikemer, Milas, Bodrum, Marmaris, Dalaman, Menteşe, Yatağan, Köyceğiz, Fethiye, Ula ilçelerinde toplamda 20 okul kazandırdık. Bu yıl içinde 276 derslikten oluşan 19 yeni okul projesini hayata geçiriyoruz. Yatağan Adalet Binası'nın inşaatı devam ediyor, Yatağan Hükûmet Konağı inşaatı tamamlandı. Datça Hükûmet Konağı'nın plan ve proje çalışmaları devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Otgöz, lütfen tamamlayın.

YAKUP OTGÖZ (Devamla) - Muğla merkez, Yatağan, Kavaklıdere, Milas ilçelerinde doğal gaz verilmeye başlandı. Seydikemer, Fethiye, Ortaca, Dalaman, Marmaris ve Bodrum'a doğal gaz bağlanması için çalışmalar devam ediyor. Muğla merkez, Seydikemer, Fethiye, Milas'ta TOKİ inşaatları tamamlandı. Köyceğiz, Kavaklıdere ve Yatağan'da TOKİ inşaatları devam ediyor. 11 adet baraj, 18 adet gölet, 28 adet sulama tesisi ve 7 adet içme suyu tesisi ve depolaması proje safhasındadır. Muğla'mıza her alanda yeni yatırımlar kazandırmaya devam ediyoruz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan ve Sayın Bakanlarıma teşekkür ediyorum.

Gazi Meclisimizi ve değerli hemşehrilerimi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Otgöz, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, şimdi, sisteme giren 30 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

İlk söz Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'ye ait.  
Sayın Öncü, buyurun.

#### IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Erzurum Milletvekili Fatma Öncü'nün, Hocalı katliamına ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın doğum gününe ilişkin açıklaması

FATMA ÖNCÜ (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken Hocalı'da otuz dört yıl önce katledilen 63'ü çocuk 613 masum kardeşimizi rahmetle anıyorum. Bu insanlık dışı katliamı bir kez daha lanetliyor, acıyı yüreğimizde hissederek aziz şehitlerimizi saygıyla yâd ediyorum.

Bugün, ayrıca, milletimizin lideri, dünya mazlumlارının umudu, küresel vicdanın sesi Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın doğum günü. Ülkemize kazandırdığı eserler, ortaya koyduğu vizyon ve güçlü dünya liderliği için şükranlarımızı ifade ediyor, kendilerine sağlık ve uzun ömürler diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım...

2.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım'ın, Hocalı katliamına ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın doğum gününe ilişkin açıklaması

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; bugün, can Azerbaycan'ın Hocalı şehrinde otuz dört yıl evvel katledilen insanların anma günü nedeniyle söz aldım. O gece hedef alınanlar asker değil, kadınlar, çocuklar, savunmasız sivillerdi. 613 masum Azerbaycanlı kardeşimiz hunharca katledildi. Bu, açık bir katliam ve insanlığa karşı işlenmiş bir suçtur. Hocalı, yalnızca Azerbaycan'ın değil, tüm Türk milletinin yüreğine kazınmış bir yaradır çünkü biz iki devlet, tek milletiz. Bugün Karabağ'da dalgalanan bayrak yalnızca bir zaferin değil, Hocalı'da yere düşen masumların onurunun semboldür. Ne yazık ki katliamı gerçekleştirenler serbestçe dolaşmaktadır. Bugün yüce Meclisin çatısı altında "Hocalı'ya adalet! Hocalı'ya adalet!" diye haykırıyoruz.

Aynı zamanda bugün, Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın doğum günü; ona sağlık...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç...

3.- Bursa Milletvekili Emine Yavuz Gözgeç'in, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın doğum gününe ilişkin açıklaması

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) - Sayın Başkan, bugün 26 Şubat, Sayın Cumhurbaşkanımız, ümmetin ve milletin umudu Recep Tayyip Erdoğan'ın doğum günü. Sayın Cumhurbaşkanım "Bin yıl sürecek." denilen, milletin inancını, iradesini hedef alan 28 Şubatı tarihin karanlık sayfalarına gömdünüz. Bir kadın, bir anne olarak kadınların hiçbir ayrımcılığa uğramaksızın siyasetten ekonomiye, hayatın her alanında özgürce var olmasının yolunu açtığınız için size minnettarım. "Yapamazsın, yaptırmayız." dediler. 367 krizi, e-muhtıra, darbe teşebbüsü, tüm engellemelere rağmen millete hizmet yolunda adanmış bir ömür. Milletimizin sizinle yürüyecek daha çok yolu var inşallah. Nice yıllara reis!

BAŞKAN - Van Milletvekili Zülküf Uçar...

4.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, kolluk şiddetine ilişkin açıklaması

ZÜLKÜF UÇAR (Van) - Sayın Başkan teşekkür ederim.

Dün Van'ın Seyrantepe Mahallesi'nde aleni ve pervasız bir şekilde yurttaşlara işkence edildi. Yurttaşlar arama yapmak isteyen polise kimlik sordukları için polisler tarafından darbedilerek yere yatırıldı, doğrudan gözleri hedef alınarak biber gazı sıkıldı, etraftaki kişiler de dâhil olmak üzere yurttaşlara ağır hakaret ve tehditlerde bulunuldu. Yapılan işkence, hakaret ve tehditler yetmezmiş gibi, bugün de yurttaşlar polise mukavemet etmekten dolayı şu an sulh ceza mahkemesinin önünde tutuklama talebiyle bekletiliyor. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: Güvenliği sağlamaktan sorumlu olan kolluk, Van'da yurttaşlar için bir baskı aracı hâline dönüşmüş hâldedir. Bu konuya ilişkin sayısız önerge verdik hem Adalet Bakanlığına hem İçişleri Bakanlığına. İçişleri Bakanlığı koruyor, Adalet Bakanlığı aklıyor, kolluk şiddeti ise her gün daha fazla artıyor.

BAŞKAN - Tokat Milletvekili Kadim Durmaz...

5.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, Ziraat Bankası'nın görevine ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çiftçi borç batağında, ektiğinden zarar ediyor; gübreyi, mazotu, yemi yeni mahsule veresiye alıyor. Petrolün varili 73 dolardan 71 dolara gerilerken ülkemizde mazot bir yılda 47 liradan 62 liraya çıktı. Her zam tarlaya maliyet, sofraya enflasyon, traktörün

tekerine pranga oluyor. Çiftçinin borcu 1,23 trilyon lirayı aştı. Buna karşın Ziraat Bankası 2025'te 161,5 milyar kâr açıkladı. Sloganı "Ziraat varsa memleketin dört bir yanında Ziraat var." olan ve "Çiftçinin kara gün dostu." denilen banka çiftçi zarar ederken kâr şampiyonu olamaz. Ziraat Bankasının görevi kârı büyümek değil, çiftçiyi, köylüyü destekleyip üretimi ayakta tutmak, maliyeti düşürmek, çiftçiye nefes aldırmasıdır.

BAŞKAN - Tunceli Milletvekili Ayten Kordu...

6.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, öğrenci velisi Soner Akbal'a ilişkin açıklaması

AYTEN KORDU (Tunceli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kocaeli Derince Çenesuyu Ortaokulunda teneffüs ziliinin bir ilahıyla değiştirilmesine tepki gösteren bir öğrenci velisi olan Soner Akbal hedef gösterilmesinin ardından ifadeye çağırılmış ve sonrasında gözaltına alınarak ifadesinin ardından serbest bırakılmıştır. Sabah ifadeye çağırılan bir yurttaşın birkaç saat sonra apar topar gözaltına alınması hukukun siyasi talimatlarla yürütüldüğünü gösteren açık bir örnektir. Eşit yurttaşlığa, bilimsel eğitime ve toplumsal barışa yönelecek uygulamalardan vazgeçilmelidir. Okullarda kutuplaştırmak istenen adımlardan vazgeçilmeli, Türkiye'nin çoğulcu yapısı zedelenmemelidir. Eğitim ortamı ve çoğulcu yaşam herhangi bir siyasi iktidarın ya da siyasetin ideolojik alanları olmamalıdır. Kimin neye inandığı, nasıl inanacağı ya da inanmayacağı ayrımcı politikalarla, tekçi politikalarla ele alıp şekillendirilmemelidir. Alevileri ve farklı tüm inanç topluluklarını baskılayan bu politikalardan derhâl vazgeçilmelidir.

BAŞKAN - Amasya Milletvekili Reşat Karagöz...

7.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, sabıka kaydı olan vatandaşların mağduriyetine ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Hükümlü ve cezaevi geçmişi olan yurttaşlarımızın en büyük sorunlarından biri tahliye sonrası iş bulamamaktadır. Cezasını tamamlamış bir insanın yeniden hayata tutunması gerekirken sabıka kaydı çoğu zaman aşılması güç bir engele dönüşmektedir. Güvenlik soruşturmaları gerekçe gösterilerek başvurular daha ilk aşamada elenmekte, insanlar fiilen ikinci kez cezalandırılmaktadır. Oysa, adalet sisteminin amacı yalnızca cezalandırmak değil, ıslah etmek ve topluma kazandırmaktır. Bu mağduriyetin önüne geçmek için hükümlü çalıştırma kotası artırılmalı, yükümlülüklerle uymayan işletmeler etkin biçimde denetlenmelidir. TYP kapsamındaki alımlarda süreler uzatılmalı istihdamda devamlılık sağlanmalıdır. Çalışmak isteyen insanlara gerçek bir ikinci şans tanımak hem sosyal barışın hem de hukuk devletinin gereğidir. Topluma kazandırmayı başaramadığımız her birey kaybedilmiş bir gelecektir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Samsun Milletvekili Murat Çan...

8.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, yürürlüğe giren Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesi'ne ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kamu Sağlık Hizmetleri Fiyat Tarifesi'nin yenisi bu hafta başında yürürlüğe girdi ve heyet raporlarından ayakta muayene ücretlerine, diş çekiminden görüntülemeye kadar her şeyin fiyatı ortalama yüzde 45 zamlandı. Yılbaşında vergi ve harçlarda yeniden değerlendirme artış oranı yüzde 18,95'le sınırlanmışken, sağlıkta fiyat tarifesinin fahiş düzeyde artırılması kabul edilemez. TÜİK'in yeni yayımladığı 2025 Sağlık Modülü'ne göre muayene ve tedavi giderleri hanelerin yüzde 62,9'u için büyük bir ekonomik yük hâline geldi. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında sağlıkta vatandaşın cebindeki paraya göz diken bu düzen son bulacak. Her yurttaş eşit, herkes için ücretsiz, herkesin her zaman ve her yerde erişebildiği kamucu sağlık sistemi kurulacak.

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko...

9.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, bir kamu kurumunda görev yapan makam şoförünün günlük programına ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Bir kamu kurumunda görev yapan bir makam şoförünün bir günlük programı: Sabah 07.45, bölge müdürünün kızı lojmandan alınıp işine bırakılıyor. 08.50, bölge müdürü lojmandan alınıp kuruma getiriliyor. 10.30, bölge müdürünün oğlu havuza bırakılıyor. 12.00, oğlu havuzdan alınıp tekrar lojmana bırakılıyor. 12.20, bölge müdürünün eşinin verdiği halılar araçla yıkamaya bırakılıyor. 13.15, bölge müdürünün annesi ve babası hastaneye götürülüyor; 15.00, hastaneden alınıp lojmana bırakılıyorlar. 16.30, anne ve babanın ilaçları eczaneden alınıp lojmana teslim ediliyor. 17.00, bölge müdürü kurumdan alınıp arkadaşlarıyla buluşacağı restorana bırakılıyor. 22.30, bölge müdürü evine bırakılıyor. 23.40, araca yakıt alınıp kuruma bırakılıyor. Şoför arkadaş şunu da not düşüyor: "Söz olur diye hassasiyet gösteren bölge müdürümüz aracın akşamları kurumunda bırakılmasını rica etmekte." Yani kısacası itibardan tasarruf etmiyor.

BAŞKAN - Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar...

10.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'da art arda yaşanan intihar vakalarına ilişkin açıklaması

FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Urfa'da son günlerde art arda yaşanan intihar vakaları sadece bireysel sorun değil, yaygın ve ciddi toplumsal sorundur. Bu ölümler, işsizlik, faiz ve borçlanma ve sosyal güvence eksikliği gibi temel sorunların etkisiyle ortaya çıkmaktadır. Urfa-Suruç yolu sadece bir ilçeyi bir ile bağlayan yol değil, Doğu'yu Batı'ya bağlayan tarihi İpek Yolu'dur. Yol genişletme çalışmaları aylardır durdurulmuş, yolda her gün ölümlü kazalar meydana gelmeye devam ediyor. Hilvan Cezaevi, ıslahevi olması gerekirken uyuşturucu ticaretinin merkezi olmuş, cezaevine girenler uyuşturucu bağımlısı olarak çıkıyor. Halkın Meclisinden çağrımız Hükûmete ve ülkeyi yöneten iktidardır: Urfa'da vatandaşın temel yaşam haklarını güvence altına alacak, ekonomik ve sosyal sorunlara somut çözümler üretecek adımlar derhâl atılmalıdır.

BAŞKAN - Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak...

11.- Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak'ın, Hocalı katliamının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ABDÜRRAHİM DUSAK (Şanlıurfa) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Bugün, insanlık tarihine kara bir leke olarak kazınan Hocalı katliamının yıl dönümü. Kadınların, çocukların, yaşlıların hedef alındığı bu vahşet sadece Azerbaycanlı kardeşlerimizin değil, tüm insanlığın vicdanında derin bir yara açmıştır. Aradan yıllar geçmiş olsa bile Hocalı katliamının acısı ilk günkü tazeliğiyle yüreğimizdedir. Maalesef Hocalı'da yaşanan acı bugün dünyanın başka coğrafyalarında da karşımıza çıkmaktadır. Filistin'de masum sivillere yönelik katliamlar bize bir kez daha göstermektedir ki mazlumun kimliği değişse de acısı değişmemektedir. Nerede ve kime karşı yapılsa yapılsın zulmün karşısında, mazlumun yanında durmaya devam edeceğiz. Bu vesileyle, Hocalı katliamında hayatını kaybeden kardeşlerimizi rahmetle anıyor, Azerbaycanlı kardeşlerimizin acısını yürekte paylaşıyorum.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Bingöl Milletvekili Zeki Korkutata...

12.- Bingöl Milletvekili Zeki Korkutata'nın, yeni dünya düzeninde Türkiye'ye ilişkin açıklaması

ZEKİ KORKUTATA (Bingöl) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün dünya hukukun değil jeopolitiğin, normların değil gücün konuştuğu bir döneme girmiştir. Haritalar yeniden çizilirken enerji yolları, ticaret koridorları ve güvenlik hatları üzerinden acımasız bir rekabet yürütülmektedir. Artık ittifaklar ilkeye göre değil çıkar dengesine göre kurulmakta, savunma gücü olmayan ülkeler masada değil menüde yer almaktadır. Türkiye işte bu sert çağda kendi savunma kapasitesini inşa eden, sınır güvenliğini kendi iradesiyle sağlayan, caydırıcılığını sahada ve masada ortaya koyan bir ülkedir. Türk ve Kürt kardeşliğinin tahkimıyla "terörsüz Türkiye" hedefi de bu amaca hizmet etmektedir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde yürütülen politika teslimiyet değil caydırıcılık, edilgenlik değil stratejik aklı üretmektedir. Biz bu coğrafyada güçlü olmazsak başkalarının senaryolarına mahkûm oluruz. Türkiye yeni dünya düzeninde kendi güvenliğini kendisi yazan bir ülkedir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz...

13.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, ruhu ve kalbi zedeleyen hastalıklardan kaçınılması gerektiğine ilişkin açıklaması

(Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz tarafından Bakara suresinin 148'inci ayetikerimesinin bir kısmının okunması)

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) - Her milletin bir yönü, yol ve yöntemi vardır, ona göre bir yaşam tarzını tercih eder. Bu Parlamentoda bulunan her milletvekili elbette çok değerlidir, herkes kendi alanında uzman ve işinin ehlidir. Fakat burada bütün hitaplar, tartışmalar, sataşmalar sadece maddi alana, akıl ve mantık yoluyla yapılıyor oysa insanın kalp ve ruhu da vardır, onun alanı da manadır. Ben de bu çatı altında bu alana bir yer açmaya çalışıyor, toplumun ruh ve kalbinin tatmin ve temin edilmesi gerektiğine inanıyorum. Bu vesileyle, ruhu ve kalbi zedeleyen hastalıklardan kaçınılmalıdır. Bunlar kin, haset, düşmanlık, bencillik, iftira, istihza, enaniyet ve adaletsizliktir. Bunların yerine sevgi, merhamet, dostluk, yardımlaşma ve adaleti ikame etmek gerekir, zira ruhun gıdası iman ve ahlakıdır. Buna ulaşmadan barış ve huzura erişmek mümkün değildir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu...

14.- İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu'nun, Hatay Samandağ'da 7 Martta düzenlenecek mitinge ilişkin açıklaması

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Suriye'de Alevilere dönük süren soykırımın 1'inci yılı geride kalıyor. Geçtiğimiz sene 7 Martta başlayan saldırılarda on binlerce Alevi katledildi, yerinden edildi, topraklarına ve mallarına el konuldu; kadınlar kaçırıldı, çocuklar ailelerinden koparıldı. Suriye'de mevcut rejim Alevilere ve kendilerinden olmayan her kesime karşı katliam yapıyor. Kamuoyunun bu zulme sessiz kalmaması ve birleşmesi gerekiyor. Hatay halkı soykırıma karşı yan yana durma çağrısıyla 7 Martta Samandağ'da miting düzenliyor. Mitinge katılarak bu katliama karşı ses yükseltelim. Farklı inançların, kimliklerin ve kültürlerin bir arada yaşadığı ülkemizde de eşit yurttaşlık, laiklik ve adalet ilkeleri herkes için güvence altına alınmalıdır. Ülkemizde, bölgede ve

dünyanın neresinde olursa olsun tekçi, faşist iktidarların zihniyetine ve katliamcı yaklaşımlarına karşı mücadele etmeye devam edeceğiz.

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur...

15.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Antakya'nın Dikmece Mahallesi'nde bulunan TOKİ konutlarına ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Antakya Dikmece Mahallesi'nde bulunan TOKİ 5'inci Bölge 1'inci ve 2'nci Etap Konutlarında ortaya çıkan görüntüler kaygı verici. Yeni inşa edilmiş binalarda yer çökmesi yaşandığı, bazı blokların çelik desteklerle ayakta tutulmaya çalışıldığı iddiaları vardır. Deprem felaketini en ağır şekilde yaşamış bir şehirde vatandaşlarımızın "Depreme gerek kalmadan evimiz yıkılacak mı?" korkusunu yaşaması kabul edilemez. Bu tablo yalnızca teknik bir sorun değil denetim, projelendirme ve zemin etüdü süreçlerinin sorgulanması gereken bir kamu sorumluluğudur. Ben buradan yetkililere sesleniyorum: Bölgeye derhâl teknik heyet gönderilmeli, kapsamlı zemin ve statik inceleme yapılmalı, risk varsa vatandaşlarımız güvenli alanlara taşınmalı.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Kars Milletvekili İnan Akgün Alp...

16.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde SGK'ye ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Efendim, Sosyal Güvenlik Kurumu müfettişlerinin tespitlerine göre Ankara'da İbni Sina Hastanesinde 1'i profesör olmak üzere bazı doktorlar SGK'ye fatura ettikleri tıbbi malzemeleri ameliyatlarda kullanmamış, özel hastanelere nakletmişlerdir ve özel hastane depolarında yakalanmıştır. Geçen sene de Diyarbakır'da Selahaddin Eyyubi Hastanesinde 75 hastanın kırık olmayan kemiklerine medikal şirketlerle anlaşarak platin takıldığı tespit edilmişti. Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde SGK batırılmıştır, soyup soğana çevirmişler efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara...

17.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat depremleri sonrasında Hatay'daki sağlık altyapısına ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - 6 Şubat depremleri sonrasında Hatay'daki sağlık altyapısını Bakanın tekrar dikkatine sunuyorum. Hatay Eğitim ve Araştırma Hastanesindeki yüksek yatak doluluk oranı ve yatak devir hızı hâlâ devam ediyor. Acil serviste takibi sekiz saati geçen hasta günlük 5 ila 6, aylık 150-200 kişiyi buluyor. Mustafa Kemal Üniversitesinde (MKÜ) pediatri asistanı ve öğretim üyesi eksikliği nedeniyle MKÜ kadın doğum kliniğinde doğum, sezaryen yapılamıyor.

İskenderun Devlet Hastanesi ve Hatay Eğitim ve Araştırma Hastanesinden ilçe hastanelerine geçici görevlendirmeler nedeniyle, sınır ötesine günübirlik görevlendirmeler nedeniyle işler çok zorlaşıyor.

Özellikle Dörtöyl Devlet Hastanesinde kalp damar cerrahisi yok, Kırıkkhan'da kardiyooloji...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul...

18.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, mazot fiyatındaki artışa ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1 litre mazot tarihte ilk kez 60 lirayı geçti. 60 litrelik bir depo motorinde artık 3.683 liraya doluyor, bunun da 1.448 lirası vergi. Petrol piyasasında varil fiyatı 3 dolar azaldı, Türkiye'de ise 3,5 kat arttı. "Gabar'da günde 80 bin varil petrol üretiliyor." dediniz ancak bu dönemde motorine zam yapan tek ülke olarak dünyanın karşısına nasıl geçeceksiniz? Çiftçi traktörünü artık süremiyor, kamyoncu direksiyona geçemiyor. Peki, bu gıda enflasyonu nasıl düşecek, fabrikaya mal nasıl gönderilecek, pazara ürün nasıl indirilecek?

Gabar'da petrol bulduğunuzda litre fiyatı 10 liraydı, şimdi 60 lira; Karadeniz'de doğal gaz bulduğunuzda faturalar 200 liraydı, şimdi ise 2 bin lirayı geçiyor. Artık bu millete böyle müjde vermeyin! Millet içi boş müjde değil geçim derdinden kurtulmak istiyor, refah istiyor.

Sizin müjdeniz emekliye de değil, dar gelirliye de değil, sadece yandaşa!

BAŞKAN - Uşak Milletvekili Ali Karaoba...

19.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Sağlık Bakanına seslenmek istediğine ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Uşak Eğitim ve Araştırma Hastanesinin ve Uşaklıların önemli, haklı bir talebi var. Şu anda Uşak'taki tek hastanemiz olan Eğitim ve Araştırma Hastanesinde 4 kardiyoloji uzmanı kadrosu boş. 2 kamu hastanesi yıkılıp afilliye edilerek burayı açtıkları ve kurum, eğitim kliniği olduğu için kurum içi atamayla hekimlerimiz Uşak'a gelemiyor.

Sağlık Bakanlığına sesleniyorum: Devlet hizmet yükümlülüğü atamasıyla bu kadroların derhâl dolmasını istiyoruz. 373 bin nüfuslu, komşu illerle 450 bin nüfusa bakan hastanemizde kalp ameliyatı yapan sadece 1 hekimimiz kalmıştır. Kalp cerrahisi için deneyimli, genç bir kadronun Uşak'ta bir an önce kurulmasını da talep ediyoruz.

Uşak, üvey evlat değildir, Uşaklıların sağlığı kimsenin oyuncağı olmayacak, Uşak hakkını alacak. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı...

#### 20.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, TÜRK TELEKOM'a ilişkin açıklaması

SERKAN SARI (Balıkesir) - Sayın Başkan, TÜRK TELEKOM'da kamu zararıyla birlikte 3 bin emekçinin geleceği de tehlike altında. 2005 yılında TÜRK TELEKOM'u özelleştirdiniz, devletten verilen krediyle 6,5 milyar dolara özelleştirildi. Özelleştirmeyi alan firma, devlete olan borcunu, bankalara olan borcunu ödemediği için yeniden kamulaştırmak zorunda kaldınız. O zaman da söylemiştik; bu yapmış olduğunuz yanlış, bu bir millî meseledir, bir stratejik kurumdur. Bu kurumun özelleştirilmesine itiraz etmiştik. Sonuçta da en son bankalar dolandırıldı, bu kurum da çekip gitti.

Şimdi, TÜRK TELEKOM İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de, Antalya'da yaklaşık 6,3 milyon aboneyi ilgilendiren arıza tesis hizmetlerini iki özel şirkete devrediyor. Bu özelleştirmeyle kurum şu anda 6,5 milyar lira zarar ediyor. Devletin kadrosunda bulunan 3 bine yakın teknik personelimiz varken bu hizmeti vermek üzere eğitilmiş bu personeller de işsiz kalacak.

Bu konu stratejik bir konudur. Altyapı hizmetlerinin özelleştirilmesini doğru olmadığını buradan vurgulamak istiyorum; derhâl vazgeçilmeli.

BAŞKAN - Adana Milletvekili Orhan Sümer...

#### 21.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana Sarıçam ilçesi Elif Su Uludağ Mahallesi'nde çekilen fotoğrafa ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bakın, bu fotoğraf üç gün önce ilim Adana Sarıçam ilçesi Elif Su Uludağ Mahallesi'nde çekilen bir fotoğraf; çiftçilerimiz tarlalarını sürüyor. Peki, neyle sürüyorlar? 21'inci yüzyılda, AK PARTİ'nin yeni Türkiye'si ve "Ay'a sert iniş yapacağız." dediği dönemde bereketli Çukurova topraklarında çiftçi tarla sürüyor. Traktörleri ya icradan satılık ya da çiftçi, traktörüne mazot alamıyor. Bunu söylediğimiz zaman kimileri bize kızıyor. Bakın, buyurun, Adanalı çiftçi traktörüne mazot koyamadığı için tarlasını tarım devriminin başladığı yüzyıl öncesinde olduğu gibi büyükbaş hayvanlarla sürmek zorunda.

Mazotunu vatandaşın koyduğu lüks makam arabalarından inmek istemeyen, çiftçinin alın terini görmeyen herkesin eli nasırlı çiftçimize borcu vardır. İktidar görmezden gelse bile Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında çiftçimizin hakkını teslim edeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Kocaeli Milletvekili Sami Çakır...

#### 22.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, ABD'nin İsrail Büyükelçisinin ifadelerine ilişkin açıklaması

SAMI ÇAKIR (Kocaeli) - Sayın Başkan, ABD'nin İsrail Büyükelçisinin işgalci İsrail'in Orta Doğu'nun tamamı üzerinde kontrolü sağlamasının kabul edilebilir olduğunu söylemesi, siyonist rejimin aslında bölgeyi kan gölüne çevirme hayalinin ve vahşetinin önünün açık olduğunun ifade edilmesi anlamına gelmektedir.

Unutulmayan acıların, devam eden işgal ve soykırımın tarihe geçen utanç sahifelerinde bu sahiplenmelerin birebir rolü vardır ve akan kanların, ölen canların müsebbibi, yeni yüzyılın vahşet senaryosunun suç ortağı bu anlayış ve bakış açısıdır. Aynı zamanda, emperyalist zihni sapıklığın zirveye çıkmış günümüzün yaşanan acı bir gerçeğidir.

Sözde ateşkesin insan ölümlerini durdurmadığına şahit olmak; yerinden yurdundan edilen insanların insanlığın gözünde gördüğü bu acımasızlık karşısındaki çaresizliğinin bu dünyaya neye mal olacağını kestiremesek bile bir tufan bizi bekliyor, buna inanıyorum.

Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal...

#### 23.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, İmralı'nın statüsüne ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Herkes İmralı'nın statüsüne dair yorum yapıyor oysa Sayın Bahçeli'nin gündeme getirdiği İmralı tanımı bize göre doğrudan doğruya bölücübaşının ta kendisi ve işaret ettiği de onun şu anki bireysel statüsüdür. Hiç kimse lafı dolandırmaya, gizemli anlamlar yüklemeye, milletin aklıyla da dalga geçmeye yeltenmesin. Bölücübaşının mevcut statüsü, meri mevzuatımıza göre bağımsız Türk

yargısı tarafından verilmiş olan ağırlaştırılmış ömür boyu ağır hapis cezasına hüküm giymiş mahkûmdur ve bu statü de değişmeyecektir.

"Terörsüz Türkiye" hedefiyle Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonu nihai raporunu yazmış ve konu kapanmıştır. Kendilerinin kaderine dair kararı terör örgütü PKK ve şemsiyesi olan KCK'nın Kandil'deki ve Avrupa'daki militanları verecektir. Asil Türk milletinin sabır sınırlarını test etmeye kalkışmanın ülkeye de millete de kimseye de bir yararı yoktur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.46

#### İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.55

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Rıdvan UZ (Çanakkale), Havva Sibel SÖYLEMEZ(Mersin)

----- 0 -----

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 65'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Şimdi diğer söz, Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'a ait.

Sayın Yılmaz, buyurun.

#### 24.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Akif Yılmaz'ın, Kâbe'ye ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) - Sayın Başkan, ana kucağı, baba ocağı, Rabb'imizin rahmetinin tecelligâhı Kâbe, insanlığın varoluşundan bu yana bugün de yediden yetmişe gönülleri birleştirmeye devam ediyor.

Evet, Kâbe, insanlığın ilk evi; Hazreti Âdem ile Hazreti Havva elleriyle insanlığın ilk ana-baba ocağı Kâbe'yi inşa etmişlerdi. O yüzden Kâbe'de her insan kendini evinde hisseder; o yüzden Kâbe, her insanın gönlünü özlemle titretir; o yüzden Kâbe, aşkın merkezidir, o yüzden Kâbe, insanlığın gerçek kıblesidir, birleştirir. İnsanlığın özüne, fıtratına, Allah'a dönüşünün istikameti Kâbe'dir. Bu sevgi ve merhamet iklimini, ramazan iklimini provokasyonla manipüle etmeye çalışanlar hiçbir zaman başaramadı, başaramayacaklar.

Unutmayalım, Alevi'nin de Sünni'nin de Şii'nin de kıblesi Kâbe'dir.

BAŞKAN - Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu...

#### 25.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Varlık Fonunun ve tüm kamu otoritelerinin hesap vermesi gerektiğine ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ziraat Bankasından Demirören Grubuna verdiğiniz 750 milyon dolarlık kredi skandalının hesabını henüz vermemişken şimdi de Varlık Fonu Başkan Yardımcısı Fuat Tosyalı'ya BMC'yi satın almak için Ziraat Bankasından âdeta ikram ettiğiniz 120 milyon dolarlık kredinin üzerine yatılması skandalı ne demektir Allah aşkına? Çiftçi borcunu ödeyemediğinde traktörüne haciz giderken milyon dolarlık kredilerin üzerine bir bardak soğuk su içilmesi neyin nesidir? Millet sizi alın teriyle biriktirdiği kamu kaynaklarını yandaş çevrelere peşkeş çekesiniz diye mi seçiyor?

Varlık Fonu ve ilgili tüm kamu otoriteleri 86 milyona mutlaka hesap vermelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Uşak Milletvekili İsmail Güneş...

#### 26.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın 64'üncü Birleşimde yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda Uşak ilimize son yirmi üç yılda yapılan yatırımlar hakkında söz aldım, vatandaşlarımızı bilgilendirdim. Konuşmamdan sonra, Uşak'ımızda devam eden yatırımlar hakkında bir milletvekilinin yalan yanlış bilgilerle konuştuğunu duydum. "Kim bu adam?" diye baktığımda, Uşak ilimize Elmalidere Aile Sağlığı Merkezinin yapımına engel olan, Uşak Belediyesine ait sadece 120 metrelik isale hattını bir yılda 20 metre ileriye taşıtamayan etkisiz ve şehre faydasız biri olduğunu fark ettim. Uşak ilimize yapılacak yatırımları sen hiç kafana takma, sen git Uşak Belediye Başkanının gazinosunda çalışan kadınların gece yarısı Uşak Belediyesinin arabalarıyla evlerine nasıl servis yapıldığını sor! Çanlı Tabakhanesinin sokakları çamurdan geçilmiyor; yüzün kızarmazsa vatandaşların orada ne zorluklar çektiğini sor! Utanmazsan bir yıldır uğramadığın Dikilitaş Mahallesi'ne suların gelip gelmediğini sor! Sor da görelim bakalım adam mısın, değil misin!

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Başkanım, beni kastederek konuşuyor; söz istiyorum.

BAŞKAN - Sayın Karaoba, lütfen oturun. Ben işlemler bittikten sonra size söz vereceğim.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Tamam.

BAŞKAN - Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver... Yok.

Mersin Milletvekili Talat Dinçer...

27.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, "Serviscell" uygulamasına ilişkin açıklaması

TALAT DİNÇER (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Esnafımız vergi, sigorta ve trafik cezalarından dolayı, bu borçlarından dolayı hesapları hep blokeli ve çalışamaz duruma geldi. Durum böyleyken Millî Eğitim Bakanlığı bir yazılım programı çıkardı "Serviscell" diye ve taşımali eğitimdeki tüm servislerimize bunu zorunlu tuttu ve koltuk sayısına göre 12 bin lira ile 30 bin lira arasında bir ücret talep etmektedir.

Esnafımız büyük sıkıntı içerisinde. Zaten esnafımızın araç takip sistemi mevcut; bunlar hâlihazırda çalışırken ki taşımali eğitim kırsalda çalışıyor ve buralara, internetin olmadığı yere bu "Serviscell"i yazdırmanın ve dayatmanın hiçbir mantığı yok, tiyatro gibi bir şey. Bunun tek amacı var; burada birilerine rant sağlamak adına bir yazılım yazdırıldı ve esnaf burada büyük sıkıntıya sokuldu. Millî Eğitim Bakanlığı derhâl bu uygulamadan vazgeçmeli.

BAŞKAN - Edirne Milletvekili Mehmet Akalın...

28.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Bulgaristan Parlamentosunda kabul edilen seçim yasası değişikliğine ilişkin açıklaması

MEHMET AKALIN (Edirne) - Bulgaristan Parlamentosunda dün kabul edilen seçim yasası değişikliği seçme ve seçilme hakkının açık bir gaspı niteliğindedir. Bulgaristan, Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkelerde sandık sayısını 20'yle sınırlandırmak suretiyle Türkiye'de yaşayan vatandaşların sandığa erişimini bilinçli olarak kısıtlayan antidemokratik bir uygulamaya tekrardan imza atmıştır. 2024 Bulgaristan Parlamentosu seçimlerinde Türkiye'de 168 sandık kurulmuşken bu sayının bir anda yaklaşık yüzde 90 oranında azaltılması Bulgaristan Türklerinin seçme hakkını fiilen yok saymaktır. Seçme hakkı yalnızca kâğıt üzerinde tanınan bir hak değildir, fiilen ve eşit biçimde kullanılması gerekir. Bu tablo karşısında Dışişleri Bakanlığını Bulgaristan Türklerinin demokratik haklarını korumaya yönelik gerekli diplomatik girişimleri yapmaya ve süreci yakından takip etmeye davet ediyorum.

BAŞKAN - Samsun Milletvekili Mehmet Karaman...

29.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, staj ve çıraklık mağdurlarına ilişkin açıklaması

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Staj ve çıraklık döneminde fiilen çalışan, çocuk yaşta emek veren vatandaşlarımızın emekleri yok sayılmaktadır. Sigorta numarası, işvereni ve çalışma yükümlülüğü olmasına rağmen bu sürelerin emeklilik başlangıcına sayılmaması büyük bir adaletsizliktir. Yıllarca üretime katkı sunan vatandaşlarımız bugün ciddi hak kaybı yaşamaktadır. Çözüm açıktır; borçlanma şartıyla staj ve çıraklık süreleri sigorta başlangıcı kabul edilmeli, mağduriyetleri giderecek yasal düzenleme ivedilikle yapılmalıdır. Sosyal devlet ilkesi gereği bu haksızlık giderilmeli, çocuk yaşta çalışanların emeği korunmalı, çalışma hayatına güven tesis edilmelidir. Bu sorun ertelenmemeli, kalıcı ve adil bir çözümle toplumsal vicdan rahatlatılmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Evet, Sayın Karaoba...

Buyurun.

ALİ KARAoba (Uşak) - Kürsüden cevap vermek isterim.

BAŞKAN - Yerinizden verin isterseniz.

ALİ KARAoba (Uşak) - Efendim, hayır, sataşma yaptı, İç Tüzük'e göre kürsüden cevap vermem lazım.

BAŞKAN - Peki, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sorduklarıma cevap ver yalnız.

ALİ KARAoba (Uşak) - Olur, olur, sen canını sıkma Sayın Güneş.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ALİ KARAoba (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; otuz yıllık hekimim, yirmi beş yıldır Uşak'ta hizmet ediyorum. "Yalan yanlış bilgi" diyor ya, soruyorum... Hizmet hastanesi olmayan illerden bir tanesi. Ulubey -kendi- yolunu bitirebildin mi? "5 milyon liralık stent" dedim, "Buyur, basın önünde bağımsız kurumlarla denetleyelim." dedim, "Liyakatsiz atama" dedim, personelken sağlık...

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Hastane...

ALİ KARAoba (Devamla) - Dinleyin, siz de cevap verirsiniz Sayın İsmail Bey.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Vereceğim zaten, sen anlat, anlat!

ALİ KARAoba (Devamla) - Bakın, Pinokyo'nun bir hikâyesi var; Sayın İsmail Güneş'in yalanlarını yapsak Ulubey yolu biter, burnunun uzamasıyla Ulubey yolu biter.

Kendi yolunu üç dönemdir bitiremeyen kişi, bugün kardiyoloji bölüm başkanı arıyor, "4 kardiyolog eksik." diyor İsmail Güneş, tek kişi göğüs, kalp damar ameliyatı yapıyor. Başhekimlik de yaptın, çıkıp buradan bol keseden atma. "Yaptıklarım.." diyorsun,

2 tane hastaneyi yıktın, tek hastane hâline getirdin. 1.100 yatağı indirdin 800 yatağa. İnsanlar Afyon'a gidiyor, Kütahya'ya gidiyor. Bu senin utancındır.

Boru yaptırمامışım. Senin sağlık müdürün "Ben yaptıracağım." dedi. Belediye orada, başvurursun, birlikte gider yaptırırız. "Hızlı tren bitecek." dedin, çıktın, Cumhurbaşkanı bile yalanladın. Ulaştırma Bakanı "2027" diyor, sen "2028" dedin. 2014'te "Gökkaya Barajı bitecek." dedin.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - O proje, proje.

ALİ KARAÖBA (Devamla) - Şimdi diyorsun ki: "Projeye aldık." Üç yıl önce "Müjde, hastane var." dedin, şimdi "Yatırım projesine aldık." dedin. "Banaz Adliyesi" dedin, "Eşme" dedin, 1.000 TL iz bedeli ayırmışsın ve bunu yapacağını düşünüyorsunuz.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Yapınca göreceksin.

ALİ KARAÖBA (Devamla) - Bak, Sayın İsmail Güneş, herkes yaptığı hizmetle anılır. Öyle mi söylüyorsun? Madem belden aşağı vuruyorsun, eşin nerede çalışıyor? Benim eşim Uşak'ta çalışıyor. Evet, Ağaoğlu Lisesinde çalışıyor. Senin eşin nerede çalışıyor? "Hizmet" mi diyorsun? Tıp merkezi yaptım, Uşak'a yaklaşık 100 milyon değerinde hizmet veriyorum.

Benim başım dik, alnım açık; buyur, soru önergesi verelim, mal varlığı dâhil her şeyi birlikte araştıralım. Öyle bol keseden konuşmaya gerek yok. (CHP sıralarından alkışlar)

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Güneş, buyurun.

Lütfen aynı tartışmalara mahal vermeyelim.

2.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Başkanım, tabii ki burada Türkiye Büyük Millet Meclisinin mehabetine yakışır bir konuşma yapmak lazım.

Şimdi, ilk önce diyor ki: "5 milyonluk stent..." Stentle ilgili, tarihi geçmiş stentler var. Bunu tespit eden kim? Uşak İl Sağlık Müdürlüğü. Bunun miktarı ne kadar? 800 bin lira. Müfettiş çağırın kim? Uşak İl Sağlık Müdürlüğü.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Sağlık Müdürünü kim görevden aldırdı? Çıkaran adamı sürdürdünüz, sürdürdünüz!

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Peki, burada şöyle bir şey... Ne diyor Ali Karaoba? "Burada tarihi geçmiş stentler var." diyor, belge sunuyor. Sunduğu belgede ne var? "2015 yılı, tarihi geçmiş stent..." diyor.

Peki, kardioloji merkezi Uşak'ta ne zaman açıldı? 2015 Haziranda başladı. Ya, alır almaz tarihi geçmiş stent mi olur arkadaşlar? Bu verdiği belge sahte, sahte, sahte! İnsan kendi ilindeki şehri sahte belgelerle, bunlarla şikâyet etmez, etmez.

"1 kalp damarcı var." diyorsun; 6 kalp damarcı var, 7 kardioloji uzmanı var.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Açık kalp ameliyatı yapan kaç kişi var?

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Gelelim eşime... Kardeşim, ben sana söyleyeyim: İsteyen herkes Meclis Hastanesine gelebilir; özellikli bir yer değil, maaşı yüksek bir yer değil. Buradaki personele sorun, eşimden memnun olmayan bir kişi varsa "Eşin burada kendine kıyak çekiyor ve avantaj sağlıyor, çalışmıyor." desin ve ben onu memurluktan istifa ettireceğim. Böyle bir şey olamaz, böyle bir şey olamaz.

Buranın döner sermayesi düşük olduğu için kimse Meclis Hastanesine gelip çalışmak istemiyor ve özveride bulunuyor, çalışıyor. Günde kaç hasta bakıyor sen biliyor musun, biliyor musun?

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Biliyorum.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Sordun mu hiç personele memnun mu diye? Bu kadar, böyle bir seviye olabilir mi ya, böyle bir seviye olabilir mi arkadaşlar?

ALİ KARAÖBA (Uşak) - O zaman "Uşak'a ne yaptın?" diye konuşmayacaksın İsmail Güneş, bol keseden konuşmayacaksın, efendi olacaksın, efendi.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Dolayısıyla da ben şimdiye kadar Uşak'a pek çok hizmet yaptım, pek çok hizmet. Pek çok CHP'li milletvekiliyle de çalıştım ama hiç bu kadar düşük bir seviyeye ben düşmedim.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Ya "gazinoda çalışan" diyorsun, savcılık orada, git versene. Yetki sende, yetki sende. Yalan söylüyorsun! Yetki sende.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) - Böyle bir şey olmaz, olmaz. Daha önce pek çok CHP'li milletvekiliyle çalıştım, hiç böyle bir şey görmedim.

Saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Şimdi...

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Sayın Başkan, olmaz böyle bir şey. "Yalan belge" diyor, hayır.

BAŞKAN - Sayın Karaoba, bir dakika lütfen...

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Efendim, "yalan belge" diyor. Olmaz öyle bir şey, öyle bir şey yok. "Yalan belge" diyor.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - İspatlarım, git bak.

BAŞKAN - Yani Sayın Karaoba, bir izin verin, ben duyuyorum. Meramlarınızı anlattınız. Uşaklı hemşerilerimiz de iki tarafı dinledi, artık kayda da geçti.

ALİ KARAÖBA (Uşak) - Sayın Başkan, savcılığa başvurabilir, iktidar kendisi. Belediye Başkanlığının gazinosunda çalışan varsa, yapmıyorsa ortağıdır kendisi, o zaman ortaklar.

BAŞKAN - Şimdi, gündeme geçiyorum.

Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karışılacağım.

İlk söz talebi, YENİ YOL Partisi Grubu adına ama Sayın Ekmen bir mazereti nedeniyle izin istedi, geldiğinde ona vereceğim. Şimdi, İYİ Parti Grup Başkan Vekili ve Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'e söz veriyorum.

Sayın Çömez, buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Bol kesenden atmayacaksın İsmail Güneş, soru önergesini birlikte verelim, mal varlığı da dâhil araştıralım, kimin arsası var, araştıralım İsmail Güneş.

BAŞKAN - Evet, Sayın Karaoba...

İsmail Bey, lütfen siz de Karaoba'yla çıkın kuliste konuşun, Meclisin mehabetini bozmayın.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) - Tamam Başkanım.

ALİ KARAOBA (Uşak) - Konuşacak bir şey yok Sayın Başkanım, onunla ne konuşacağız, konuşulacak bir adam değil o.

BAŞKAN - Arkadaşlar, burası 2 kişinin kendi ilindeki yarışına dönüştürülemez. Burası milletin Meclisi, herkesin Meclisi. Lütfen, istirham ediyorum.

Sayın Çömez, lütfen buyurun.

#### IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 26 Şubat 1992 gecesi Azerbaycan'ın Hocalı kentinde yaşanan insanlık dramına, yirmi yıl önce zamanın Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Abdullah Gül'e verdiği soru önergesine, YENİ YOL Grubunun bugün verdiği önergeye, son dört ayda yaşanan istihdam kaybına, bu yılki icra dosyalarına, çiftçilerin borçlarına ve sağlık eğitimine ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

26 Şubat 1992 gecesi Azerbaycan'ın Hocalı kentinde yüzlerce masum insan, Azeri kadın, çocuk, yaşlı Ermeni çetelerce vahşice ve hunharca katledildi. Bu büyük bir yaradır, bu büyük bir insanlık dramıdır. Bu vesileyle bu acı günü burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir kez daha gündeme getirmek ve Azerbaycan halkıyla beraber olduğumuzu, onların duygularıyla birlikte olduğumuzu ifade etmek istiyorum. Hocalı'da hayatını kaybeden kardeşlerimizi rahmetle yâd ediyor, Azerbaycan halkına bir kez daha başsağlığı diliyor ve kardeşlik duygularımızı kendileriyle paylaşıyoruz.

Değerli arkadaşlar; bundan tam yirmi yıl önce bir soru önergesi verdim. Zamanın Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Sayın Gül'e, dedim ki: Sayın Gül, bu Büyük Orta Doğu Projesi nedir? O zamanlar milletvekilleri ve Parlamento ciddiye alınıyordu, çok uzun bir cevap verdi Sayın Gül, cevap da burada, Parlamentonun kayıtlarında: "Büyük Orta Doğu Projesi bölgeye bir değişim getirecektir, kardeşlik getirecektir, barış getirecektir, istikrar getirecektir, ekonomik gelişme getirecektir, insan hakları ve özgürlükler getirecektir." Getirecektir de getirecektir. Yani yirmi yıl önce bu ülkenin dış politikasına yön veren iradenin bölgeyle ilgili öngörüsü buymuş. Ama yıllar içerisinde gördük ki Büyük Orta Doğu Projesi bir katliam, bir kan, bir gözyaşı ve coğrafyanın bir bölünme projesiymiş. O zamanlar itirazımız vardı, bugün haklılığımız ortaya çıktı. Bugün de itiraz ettiğimiz önemli şeyler var ama istiyoruz ki bugün haklı olarak ortaya koyduğumuz tepkilerden karar verici mekanizma ders alsın.

Bugün YENİ YOL Partisi, YENİ YOL Grubu önemli bir önerge veriyor. Şimdiden söylüyorum; önergeyi dikkatlice okuduk ve bu önergenin lehinde oy vereceğiz. Nedir bu önerge? Bu önerge diyor ki... Amerika'nın İsrail Büyükelçisi bir açıklama yapmış. Ben bu açıklamayı aslında bu Büyükelçinin orijinal İngilizce versiyonundan takip ettim, çok vahim ifadeler var, "Kutsal kitapta bahse konu bütün coğrafyanın İsrail tarafından ele geçirilmesine bizim bir itirazımız olmaz. Tamamdır, kabul ediyoruz bunu." diyor. Kim adına söylüyor bunu? Amerika adına söylüyor. Kim söylüyor? Bir büyükelçi söylüyor. Şunu diyebilirsiniz: Bir büyükelçiye Parlamento muhatap alır mı? Almaması gerekir ama önemli bir konudur bu, bunun tartışılması ve konuşulması gerekir. Ne yazık ki Amerikan devleti adına konuşmuş olan bu Büyükelçiye Türkiye Cumhuriyeti devletinden hakkıyla ve layıkıyla bir cevap gelmemiştir. Bugün bu konuda ortaya konacak olan tavrı önemsiyorum ve YENİ YOL grubuna teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bakın, birtakım gündemleri konuşuyoruz, tartışıyoruz. Sanal gündemlerle vakit kaybedecek zamanı yok Türkiye'nin. Geçtiğimiz günlerde bazı rakamlar aldım. İstihdam kaybı, son dört ay içerisinde Türkiye'de istihdam kaybı tam 574 bin; çok vahim bir durum bu. Türkiye'nin gerçek gündemi budur, Türkiye'nin hakiki gündemi budur; açıklıktır, yokluktur, sefalettir ve hayat pahalılığıdır. Şimdi, bu rapor detaylı bir şekilde hangi sektörlerde ne kadar istihdam kaybı var anlatmış fakat ben özellikle Türkiye'nin stratejik birkaç sektörüne temas etmek istiyorum. Bunlardan bir tanesi tekstil sektörü. Hepimiz biliyoruz, müteaddit defalar sektördeki problemleri ele aldık, "Konuşalım, bunları tartışalım." dedik ama ciddiye almadınız. 500 bini aştı tekstil sektöründeki iş kaybı. Ayakkabı sektörü dernek başkanıyla görüştüm, son birkaç ayda 300 bin kişi işini kaybetmiş. Yine bir başka dernek başkanıyla, mobilyacılık sektörüyle görüştüm, orada da durum son derece vahim. 2025 yılında mobilyacılıkta ihracatta yüzde 12 azalma var, ithalatta yüzde 25 artış var. Bu böylece devam edip gidiyor. Bu, çok vahim bir durum, Türkiye'nin gerçek gündemi.

Peki, bunun sebebi ne? Bunun sebebi yıllarca bu ülkeyi küresel tefecinin parasına, yüksek faiz, düşük kurlu parasına mahkûm ettiniz, ekonomiyi böyle idare etmeye çalıştınız ve bugün geline nokta küresel tefeciye zengin ederken yerli sanayiciyi ve maalesef çiftçiyi, esnafı, köylüyü tükettiniz.

Bakın, ocak ayında 1 trilyon 181 milyar 218 milyon yani 27 milyar dolar vergi toplanmış. Korkunç bir paradan bahsediyoruz. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bir ayda 27 milyar dolar vergi toplanmış, ödenen faiz tam 10,5 milyar dolar; korkunç bir şey. Aziz Türk milleti küresel tefeciye çalışıyor yani toplanan verginin yarısından fazlası veya yarıya yakını maalesef küresel tefecinin cebine faiz olarak gönderilmiş ve bunun da faturasını sanayici ödüyor, köylü ödüyor, esnaf ödüyor.

Oturdum, bu yılki icra dosyalarına baktım. Şu anda elimdeki rapor UYAP'tan alınmış bir rapor. Şu anda 25 milyona yakın bir icra dosyası var, korkunç bir rakam, 25 milyon. Bakın, bir günlük -baktığım tarih 20 Şubat- icra dosyası tam 47 bin, bir günde resmi makamlara intikal etmiş icra dosyası sayısı 47 bin; korkunç bir rakam. Yılbaşından bugüne gelen icra dosyası 1 milyon 600 bini bulmuş. Dakikaya vardum, o gün 32 ama ortalamada 20'nin üzerinde bir icra dosyası geliyor her bir dakikada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çömez, lütfen tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Şimdi, biz burada Grup Başkan Vekilleri olarak konuşacağız yaklaşık bir saat. Bu bir saat içerisinde tam 2 bin icra dosyası gelmiş olacak. Türkiye'nin gerçek gündemi budur. Türkiye'yi, Allah aşkına, sanal gündemlerle, gerçekçi olmayan gündemlerle meşgul etmeyin. Toplumun bunlara ihtiyacı yok. Toplumun güvene ihtiyacı var, toplumun huzura ihtiyacı var, demokrasiye, insan haklarına, özgürlüklere, hukukun üstünlüğüne ihtiyacı var ve bütün bunlara paralel, toplumun refaha ihtiyacı var, açlığın ve sefaletin ortadan kaldırıldığı bir Türkiye'ye ihtiyacı var.

Oturdum, çiftçilerin borçlarına baktım, korkunç bir borç sarmalıyla uğraşıyor Türk çiftçisi. Sabahtan akşama burada "Çiftçinin durumu iyi." diyorsunuz, hiçbirisi doğru değil. Çıkmadığınız için sokağa; köylüyle, çiftçiyle görüşmediğiniz için bilmiyorsunuz. Bakın, geçen yılın sonu, çiftçinin borcu 1 trilyon 257 milyar. Korkunç bir borç batağından bahsediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitireceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Çömez, teşekkür için açıyorum.

Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Siz iktidara geldiğinizde 5 milyar lira civarındaydı çiftçinin borcu, bugün 1 trilyon 200 küsur milyar liralık bir borçla boğuşuyor ve o dönemde tarımsal gayrisafi millî hasılanın çok küçük bir oranıydı, bugün tarımsal gayrisafi millî hasılanın yüzde 40'ını aşmış durumda. Bütün bunlara baktığımız zaman, Türkiye'nin gerçek gündeminin bu olduğunu söylüyorum ve iktidarın mutlaka ve mutlaka bu gündemle meşgul olması gerektiğini söylüyorum.

Bir teknik konudan bahsedeceğim; önemli bir konu, sağlık eğitimi. Bakın, değerli arkadaşlar, sağlıkla ilgili birçok konuyu konuşuyoruz ve konuşmaya devam edeceğiz ama hiç değinilmeyen bir konu var; sağlık eğitimi, uzmanlık eğitimi. Birçok üniversiteyle, birçok eğitim hastanesiyle görüştüm. Burada hekim arkadaşlarımız var, ne dediğimi gayet iyi biliyorlar, Sağlık Bakanı dinliyorsa gayet iyi biliyor durumun vahametini. Bakın, bir hekimin yetişmesi, bir cerrahin yetişmesi çok büyük emek ister, zaman ister ve maalesef Türkiye bunu şu anda büyük ölçüde ihmal etmiş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Küçük bir sürede bitireceğim Başkanım. İstirham ediyorum, uzatmayacağım, önemli bir konu, tamamlayacağım.

BAŞKAN - Evet, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ederim.

Bakın, bazı üniversitelerle görüştüm, normal şartlar altında bir hekimin yetişebilmesi için, bir cerrahin yetişebilmesi için... Ben on binlerce ameliyat yaptım. Biz, ameliyat masasında hocalarımızın elimizi tutarak "Şuradan şöyle git." dediği bir yöntemle öğrendik. Kitabı okuyarak, bir şeyler izleyerek ameliyat yapmayı öğrenemezsiniz. Dolayısıyla, cerrahların vaka yapması lazım, ameliyatta olması lazım ve onlara hocalarının ne doğru ne yanlış göstermesi lazım. Dünya standartlarında 1 cerrahın veya 1 cerrahi asistanının eğitimiyle ilgili 3 asistana en az 1 hocanın düşmesi lazım. Şimdi, size rakamları vereceğim: İstanbul Prof. Dr. Cemil Taşçıoğlu Şehir Hastanesi; 30 plastik cerrahi asistanı var, 1 uzman hekim var, 1 hoca var başlarında. Yine, Başakşehir Çam ve Sakura Hastanesi; 73 plastik cerrahi asistanı var, 1 doçent hocası var. Çocuklar, gençler, genç hekimler maalesef ameliyatsız ve hastasız oturup bekliyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Yarın bu ülkenin sağlığını emanet edeceğimiz gençlerimize Sağlık Bakanlığının mutlaka hassasiyet göstermesi gerekir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Çömez, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili ve Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'a söz veriyorum.

Sayın Kılıç, buyurun.

31.- Nevşehir Milletvekili Filiz Kılıç'ın, Hocalı soykırımının 34'üncü seneidevriyesine ve Karabağ zaferine ilişkin açıklaması

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri takip eden yüce Türk milleti; unutmamak, unutmayacağız ve unutturmayacağız; 26 Şubat 1992, insanlığın sustuğu, Kafkasların kara kışında bir milletin çiğnerinin dağıldığı o melun gece. O gece Kafkasların karlı zirvelerinde donan yalnızca masum soydaşlarımızın bedenleri değil, bütün dünyanın kör, sağır ve dilsiz vicdanıydı. O gece Hocalı'da gözü dönmüş Ermeni çeteleri tarafından acımasızca katledilen 106'sı kadın, 70'i yaşlı, 63'ü çocuk 613 masum Türk'ün acısı aradan geçen otuz dört yıla rağmen yüreklerimizde kor bir ateş gibi yanmaya devam etmektedir. Hocalı soykırımı öyle geçmişte yaşanmış, tarihe gömülüp gitmiş acı bir hatıra değildir. Bu katliam son üç asırdır dünyayı âdeta bir zehir gibi sarmış olan, kökleri derinlerdeki Türk düşmanlığının en vahşi, en alçak tezahürlerinden yalnızca biridir. O gece Hocalı'da süngülerin, ateş kusan namluların tek bir amacı vardı, Türk'ü o mukaddes topraklardan ebediyen silip atmak, Türk'ün yenilmez iradesini kırmak ve coğrafyamızı parçalamak ama bir şeyi unuttular; Türk milleti esaret zincirini boynuna dolamaz, dökülen kanını da hiçbir zaman yerde koymaz. Hocalı'da sünen o ocaklar, karda yalın ayak kaçarken şehadete yürüyen anaların feryatları Turan ülküsüne sevdalı her bir Türk'ün sinesinde asla sönmeyecek bir ateşe dönüşmüştür.

Yıllar süren hasret, çile ve sabrın ardından hamdolsun ki şanlı Karabağ zaferiyle o mazlumların ahı gök kubbede asılı kalmamış, sönen ocakların, dökülen kanların hesabı misliyle sorulmuştur. Şuşa'da, Hankendi'de ve nihayet Hocalı'da bugün nazlı hilalimiz şanlı, şerefle ve gururla dalgalanmaktadır.

Karabağ zaferi yalnızca işgal altındaki toprakların kurtuluşu değil, aynı zamanda Türk dünyasının dirilişi ve uluslararası arenada Türk'ün bükülmez bileğinin tüm dünyaya ilanıdır. Bu şanlı dirilişin temelinde yatan en büyük güç Türkiye ile Azerbaycan arasındaki sarsılmaz kader birliği ve ezeli dostluktur. Bizler "iki devlet, tek millet" şiarıyla canı cana, kanı kana katmış ulu bir çınarın dallarıyız. Bizim kardeşliğimiz kâğıt üzerinde diplomatik masalarda değil, siperlerde omuz omuza savaşıırken dökülen şehit kanlarıyla yazılmıştır. Azerbaycan'ın kederi kederimiz, sevinci ve zaferi ise en büyük gururumuzdur. Bugün artık Kafkaslarda sinsi planlar kuranların, terör örgütlerini maşa olarak kullananların devri kapanmıştır. Türkiye ve Azerbaycan'ın çelikten iradesiyle ortaya çıkan yeni dönemde hedefimiz son derece nettir: Terörden tamamen arındırılmış, barışın, huzurun ve istikrarın teminat altına alındığı güçlü bir coğrafya inşa etmek. Bölgemize nifak sokmaya, terör baronları üzerinden sınırlarımızı ve sinirlerimizi test etmeye kalkan her kim olursa olsun karşısında hiç şüphesiz etten ve kemikten bir Türk duvarı bulacaktır. Hiçbir emperyalist senaryo, hiçbir terör maşası bizi kutlu yürüyüşümüzden alıkoyamaz çünkü artık önümüzde ışıltılı parlayan ulu bir Türk ufku, sarsılmaz bir Türk ve Türkiye Yüzyılı vizyonu vardır. İçinde bulunduğumuz bu yüzyıl mazlumun ahının zalimden sorulduğu, Türk dünyasının, Türk cumhuriyetlerinin dilde, fikirde ve işte birleştiği, Türk'ün kudretinin ve adaletinin 7 iklimi ayak bastığı bir asır olacaktır. Bu mukaddes duygu ve düşüncelerle 34'üncü seneidevriyesinde Hocalı soykırımında şehit düşen 613 masum soydaşımızı, Karabağ'ın hürriyeti ve vatan topraklarının müdafaası için toprağa düşen tüm kahramanlarımızı, şanlı tarihimiz boyunca kanlarıyla bu toprakları bize vatan kılan bütün aziz şehitlerimizi Cenabı-ı Allah'tan rahmetle, şükranla ve minnetle anıyorum; ruhları şad, mekânları uçmak olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kılıç, lütfen tamamlayın.

FİLİZ KILIÇ (Nevşehir) - Türk milleti var oldukça Hocalı unutulmayacak, Karabağ'da bir kere dalgalanan bayrak bir daha inmeyecektir.

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulumuzu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Kılıç, teşekkür ediyorum.

Şimdi, diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili ve Muş Milletvekili Sezai Temelli'ye ait.

Sayın Temelli, buyurun.

32.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, 27 Şubat 2025'te Abdullah Öcalan'ın başlatmış olduğu sürece, kurulan komisyona ve atılması gereken yasal adımlara, Yaşar Kemal'i rahmetle andığına ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi selamlıyorum.

Şubatın son günleri Türkiye tarihine, Türkiye siyasi tarihine iz bırakmış günler. Evet, tam bundan bir yıl önce 27 Şubat 2025'te Sayın Abdullah Öcalan barış ve demokratik toplum çağrısıyla çok önemli bir süreci başlatmış oldu. Çok önemli bir süreç çünkü Türkiye'ye dönüp baktığımızda, Türkiye siyasetine dönüp baktığımızda aslında geride bıraktığımız yüzyıl hatta daha ötesinde çok ciddi kırılanlıkları, çatışmaları bünyesinde barındırmış, bir darbe mekaniğinin içine sıkışmış, zaman zaman darbelerle bu tarihi tüketmiş bir geçmiş görüyoruz. O yüzden de bu çağrı çok çok önemli bir çağrıydı. Çatışmanın sonlanması Türkiye'nin barış ve demokrasi yolunda yürüyüşünü güçlendirecekti, hızlandıracaktı. Nitekim geride bıraktığımız yılda bu çağrıya örgütü PKK olumlu yanıt vererek kongresini topladı ve fesih kararı aldı. Sonrasında da bir silah yakma töreniyle silahların bırakılabileceği, bunun hukuki altyapısının, güvencesinin sağlanmasının bu sürece katkı sağlayacağı dile getirildi ve bir komisyon da hayata geçti, önemli çalışmalar ortaya konuldu.

Ne diyordu deklarasyon, çok önemli bir şeyden bahsediyordu: "Artık, silahlı mücadele stratejisi değil, demokratik siyaset stratejisi hayata geçmeli." diyordu. Sayın Öcalan demokratik uzlaşmayı temel bir yöntem olarak savunuyordu ve bunun hayata geçmesi için inisiyatif alıyordu; çok güçlü bir inisiyatif aldı ve şöyle bir söz söyledi -çok önemli bir sözdü- dedi ki: "Günü değil, tarihi kurtarmaktan söz ediyoruz." Evet, tarihi kurtarmak hepimizin boynunun borcu çünkü bakın, şubatın son günleri dediğimizde, yine, hafızalarımızda bir 28 Şubat postmodern darbesi var. O darbeyi yapanlar ne diyordu? "Bin yıl sürecek." diyordu. Tıpkı 1960 darbesini yapanlar gibi, tıpkı 12 Mart 1971 muhtırasıyla darbe yapanlar gibi, tıpkı 12 Eylülcüler gibi o darbecilerin de akıllı, kendi nizamlarını, o müesses nizamlarını kalıcı kılmaktı. Ne pahasına? Toplum pahasına, emeğe karşı, kadına karşı, bu ülkede yaşayan halkların özgürlüğüne karşı ve öncelikle de tabii, Kürt halkına karşı. Dolayısıyla Kürt ve Türk barışı aslında bu darbe mekaniğini sonlandıracak en önemli adımdı. İşte, 27 Şubatta İmralı'dan gelen açıklama bunun önünü açtı, o yüzden çok kıymetliydi.

Ve bundan tam on yıl önce, on bir yıl önce, aslında, yine, böyle bir amaçla bir mücadele vardı; bir masa kurulmuştu, yine, bir 28 Şubatta bir Dolmabahçe mutabakatı hayata geçiriliyordu fakat o sürece karşı olanlar, barışa, demokrasiye karşı olanlar, aslında o süreci akamete uğratarak meseleyi buzdolabına kaldırmayı başardılar. Ne oldu? Türkiye, bir on yıl kaybetti; Türkiye, o on yıl içinde belki de çok başka bir yerde olabileceken maalesef, bugün yoğun krizlerin içinde boğulmaya devam etti. Oysa biliyorum, herkesin aslında Türkiye için bir hikâyesi var; demokrasi hikâyesi var, barış hikâyesi var ama bunun nasıl olacağına dair bir türlü ortaklaşamamanın ızdıraplarını yaşayarak bugüne kadar geldik. İşte, şimdi, o büyük buluşmanın, kavuşmanın önemli bir eşiğindeyiz.

Bakın, buna bir örnek vermek istiyorum: Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; unutmamak lazım, hafızayı korumak lazım, fikri takip etmek lazım; bundan yirmi yıl önce, 12 Ağustos 2005'te dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan Diyarbakır'da konuşuyor ve çok önemli şeyler söylüyor "Sorunun adını koymak lazım: Kürt sorunu." diyor ve bunun çözümüne dair demokrasiden, vatandaşlıktan, eşit yurttaşlıktan, hukuktan bahsediyor. Çok önemli. Ve geride bıraktığımız yirmi yıl boyunca bu konuda atılmış önemli adımların Türkiye'ye nasıl katkı sağladığını, atılamayan adımların da Türkiye'yi nasıl geriye götürdüğünü çok iyi biliyoruz. Bugün de

siyasetin birçok kesimi özellikle Komisyon sürecinde yan yana gelerek aynı temennileri dile getirdiler. Evet, meselenin adı nettir, mesele Kürt sorunudur ve Kürt sorununun demokratik çözümünü hep birlikte sağlamakla sorumluyuz. Halklarımıza karşı, bu ülkenin tüm vatandaşlarına karşı bu sorumluluğun gereğini yapmak zorundayız. İşte, o yüzden bir komisyon oluştu, bu Komisyon çalıştı ve bu Komisyon 137 konuşmacı dinledi,...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - ...4.318 sayfa tutanak tutuldu. Bu tutanaklar çok kıymetli; bu tutanaklar halkın sesiydi, toplumun sesiydi, talepleri dile geliyordu ve biz bu tutanakları mutlaka okumalıyız. Evet, raporu da okumalıyız ama bu tutanakları da muhakkak okumalıyız, bilmeliyiz; Meclis olarak toplumun, halkın ne istediğinin farkında olmalıyız. Ne istiyordu toplumumuz? Buraya gelenler, gelemeyip de mektubunu, mesajını yollayanlar, kamuoyuna açıklama yapanlar ne istiyordu? Hukuk istiyordu; evet, "Türkiye bir hukuk devleti olsun." diyordu. Ne istiyordu? Anayasal düzende -aslında anayasal bir devlet olarak- aslında bütün bu meselelerin çözülebileceğine dair inancını dile getiriyordu. Ne istiyordu? Barış ama barışın bir yasal zemine, bir hukuki zemine kavuşmasını, bir hukuki güvencenin sağlanmasını istiyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Temelli, lütfen tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Yani meseleyi geçmişin kodlarına, geçmişin kavram setlerinin içine sıkıştırarak, "terör terör" diyerek, terör meselesini odağa koyarak değil, geleceğe bakarak, Kürt sorununun artık gerçekten çözümüne odaklanarak yol alınmasını herkes istiyordu, şimdi de yapmamız gereken budur. Evet, şimdi önemli bir aşamadayız, bir yasal sürece geldik, raporun sonrasına geçtik; yasal adımları atmak artık hepimizin sorumluluğudur.

Evet, şubatın yine son günlerindeyiz, önümüzde mart, mayıs, bahar ayları var ve bu bahar aylarında Meclis kapanana kadar çok hızlı bir şekilde bizden beklenen yasaları muhakkak toplumla buluşturmalıyız. Nedir onlar? Bir kere bu kayyum düzenlemesi, bu utançtan artık kurtulalım. Gerçekten, düşünebiliyor musunuz, halkın iradesini gasbenden darbeci bir yöntemden bahsediyoruz, bundan kurtulmamız lazım. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi var, Anayasa Mahkemesi kararı var; bunların hayata geçmesini sağlamalıyız. Figen Yüksekdağ'ın, Selahattin Demirtaş'ın, Can Atalay'ın, Osman Kavala'nın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Temelli, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, o kadar çok kesiliyor ki o yüzden tamamlayamıyoruz, biliyorum.

BAŞKAN - Efendim, beş dakika aralıksız söz verdik, sonra da...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Tamamlamamız için insicamımızın da korunması lazım.

Teşekkür ederim.

Can Atalay'ın, Osman Kavala'nın, Tayfun Karaman'ın... Yani, biz bunları uygulamalıyız, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Anayasa Mahkemesi kararlarının hayata geçmesini muhakkak sağlamalıyız.

Yaşlı ve hasta tutsaklar meselesi vardır, cezaevleri meselesi vardır. Yani, bütün bunları çok hızlı bir şekilde düzenlemek, hayata geçirmek ve tabii ki her şeyden önce özel yasanın ayrımcılığı içinde barındırmadan bir an önce hayata geçmesi en önemli meselemizdir ve bunu da hayata geçireceğimize inanıyoruz, başarabiliriz. Bu anlayışın çok hâkim olduğunu artık biliyoruz, toplumun desteğinin çok bariz bir şekilde kendini gündeme getirdiğini biliyoruz; o zaman, şimdi, bunu hayata geçirme zamanıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Evet, teşekkür için açıyorum.

Buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Yine bir 28 Şubat günü çok değerli edebiyatçı Yaşar Kemal'i kaybetmiştik, onu da yine rahmetle anıyorum. Onun bir sözünü bitirmek istiyorum: "Dağlar, insanlar ve hatta ölüm bile yorulduysa şimdi en güzel şiir barıştır." diyordu. Evet, bu şiiri ancak hukukla, adaletle ve bu dayanışmayla var edebiliriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Temelli, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili ve Ankara Milletvekili Murat Emir'e ait.

Sayın Emir, buyurun.

33.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Adalet Bakanı Akın Gürlek'e ve Adalet Bakanı yapılmasının altında yatan gerçeğe, komisyon raporuna, Türkiye'de yaratılan suni tartışmaya, Özlem Çerçioğlu'na, CHP Erzincan Gençlik Kolları Başkanına ve Cumhurbaşkanının diplomasına ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet Bakanı Akın Gürlek, nasıl olduysa, AİHM kararlarını anımsadı ve AİHM kararlarını gerekçe göstererek, biraz da Adnan Oktar üzerinden algı yaratarak tutukluların ziyaretçi sayılarını ve avukat görüşmelerini kısıtlamaktan bahsetti ama aslında, Akın Gürlek'in asıl derdinin tutukluların avukatlarıyla görüşme süreleri olmadığını, ziyaretçi trafiği olmadığını, onun asıl derdinin Ekrem İmamoğlu olduğunu çok iyi biliyoruz çünkü hazırladığı iddianame fos çıktı, iddianamenin içine somut delil koymadı; bu nedenle de savunmayı çöktürmek için ve Ekrem İmamoğlu'na diz çöktürebilmek için onu cezaevinde nasıl tecrit edebileceğinin yollarını arıyor. Oysa, avukat ile tutuklunun görüşmesi hem yaşamızda hem Anayasa'mızda hem de evrensel hukukta savunmanın temel taşı olması dolayısıyla korunmuş bir haktır, bu hakka hiç kimsenin dokunma haddi de yoktur, hakkı da yoktur.

Akın Gürlek Komisyon raporundan bahsediyor ama aslında Komisyon raporunu eksik okumuş, 6'ncı bölümü okumuş ama 7'nci bölümü hiç okumamış; oysa, 7'nci bölümü biz Akın Gürlek gibiler okusun ve bu yanlışlardan dönülsün diye yazdık. Bakın, neler var orada: "Anayasa Mahkemesi ve AİHM kararlarına eksiksiz uyum." diyoruz. Akın Gürlek, okudunuz mu burayı? AİHM kararlarına

uymayan sizsiniz, Anayasa Mahkemesi kararlarına uymayan sizsiniz, Enis Berberoğlu kararını tanımayan bizzat Akın Gürlek'in ta kendisi.

Yine, aynı şekilde, bakın, kent uzlaşısından suç yaratan, Türkiye ittifakından suç yaratan, Şişli'de DEM PARTİ'de siyaset yapmış 2 Kürt vatandaşımızı belediye meclisi üyesi yapmayı suç sayan, buradan suç uyduran ve iddianame yazan Akın Gürlek bugün diyor ki: "Terörü kalıcı olarak bitirmek için Meclis bir an evvel geçici ve özel bir yasa yapsın." Evet, Meclis üstüne düşeni yapacaktır ama Adalet Bakanının da bunca hukuku katletmekten artık vazgeçmesi gerekir.

Yine raporda "Tutuksuz yargılama esas olmalı." demişiz. Akın Gürlek İstanbul'da bulabildiği tüm siyasetçileri, seçilmişleri, bürokratları rahatlıkla tutuksuz yargılayabilecekken direkt tutukladı ve şu anda Silivri'de birçok seçilmiş belediye başkanı ve bizim 13'üncü Cumhurbaşkanı adayımız Sayın Ekrem İmamoğlu demir parmaklıklar arkasında hukuksuz bir biçimde tutuluyor; Akın Gürlek'in bunlara bakması lazım.

Bakın, aynı şekilde Akın Gürlek şunu da itiraf ediyor: "CHP HSK'ye defalarca şikâyet etti ama artık ben Bakanım." diyor. İşte bu yüzden Bakansın zaten Sayın Akın Gürlek. O zaman da söyledik, öylesine hukuku katlettin ki, öylesine suçlar işledin ki şimdi bir dokunulmazlık zırhına ihtiyaç duyuyorsun. Biz oysa defalarca HSK 1. Dairesine şikâyet ettik, 1. Daire işleme koymadı, tekrar şikâyet ettik ve şimdi HSK Genel Kurulunda Akın Gürlek'in dosyaları var. Bu dosyalar başsavcılık döneminden kalma dosyalar. Şu andaki Bakanlık zırhı onu koruyamaz ama nasıl korunacak? HSK Genel Kurulunun başında da Adalet Bakanı sıfatıyla kendisi oturuyor. Kendi oturduğu koltukta kendisiyle ilgili şikâyetleri değerlendirecek, o yüzden "Bana dokunamazlar." diyor, o yüzden rahat. İşte Akın Gürlek'in Adalet Bakanı yapılmasının altında yatan gerçek de budur.

Değerli arkadaşlar, bakın, günlerdir söylüyoruz, Türkiye'de suni bir tartışma yaratıyorlar ve bu suni tartışma üzerinden o en iyi bildikleri Türkiye'de inananlar-inanmayanlar; laikler-laik olmayanlar tartışması başlatıp siyaset yapmaya çalışıyorlar. Türkiye'yi bölüyorlar, olmayan şeyleri sorunmuş gibi gösteriyorlar ama bakın, korktuğumuz başımıza geliyor; bir okulda zil olarak Selefî andı söyleniyor, bir veli buna itiraz ediyor, itiraz eden veliyi İstanbul'da gecenin bir vaktinde kayıncıbaşı evinden alıyorlar, karakol, karakol gezdiriyorlar, sabah dört sularında Kocaeli'ye getiriyorlar ve tam bir eziyete dönüşüyor. İşte, söylediğimiz bu; söylemeye çalıştığımız, bu milleti bölmeyin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Emir, lütfen tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Bu milletin dinini yaşamakla ilgili sorunları yok; herkesin, herkesin dinî hassasiyetine saygı göstermesi gerekir ama aynı şekilde, okullarda çocuklara Selefî antları içtirmenin, teneffüs zili yerine bunları kullanmanın Türkiye'deki barışa, Türkiye'deki iklime hizmet etmeyeceğini anlamak için daha ne olması lazım?

Ve bakın, bir örnek daha size: Özlem Çerçioğlu. Özlem Çerçioğlu hakkında ihaleye fesat karıştırma ve görevi kötüye kullanmadan dava açılmış 2016 yılında. 2016 yılında ihaleye fesat karıştırmaktan ve görevi kötüye kullanmaktan dava açılmış; dava sürmüştü, sürmüştü, sürmüştü, on yıl sürmüştü yani burada, bu kişiler yüz yirmi ay beklemişler, yüz yirmi ay dava sürmüştü,...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Evet, Sayın Emir, lütfen tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - ...Özlem Çerçioğlu AKP'ye geçmiş, beş ayda aklanmış. Yani tam bir aklama paklama operasyonu; yüz yirmi ay yargılanmış olmamış, AKP'ye geçmiş, beş ayda beraat etmiş. İşte sizin bağımsız yargınız!

Değerli arkadaşlar, yargıyla ilgili sorunlar bitmiyor. Bizim Erzincan Gençlik Kolları Başkanımız Ekrem İmamoğlu'nun posterini asmış. Bu poster asmayı suçu ve suçluyu övmek olarak değerlendiriyorlar, gecenin bir vakti alıyorlar ve sorguluyorlar. Ya, bu posterin neresi suç? Ekrem İmamoğlu ne zaman suçlu oldu? Ne zaman mahkûmiyet kararı alındı? Hani Türkiye'de masumiyet karinesi vardı? Böylesine gözü dönmüş Ekrem İmamoğlu düşmanlığı, Ekrem İmamoğlu'nun resmini dahi görünce bacakları titreyen bir yargı; bunu da size teslim ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkan, sabrınızı zorlamayacağım, bir konu daha var.

BAŞKAN - Evet, teşekkür için mikrofonunuzu açıyorum.

Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Bir konu daha var Sayın Başkan.

Sayın Cumhurbaşkanının diplomasını ibraz edemediğini üzülerek izliyoruz. Tartışmaları rahatlıkla bitirebilecekken kendisi tavla oynayacak kadar üniversite arkadaşı bulamadığı için, diplomasını ibraz edemediği için, böylesine örnekler ortada dolaştığı için ve bu örnekler üretilirken bunu yapan noterler hakkında cezalandırma yapıldığı için tartışma da bitmiyor Sayın Başkan.

Ve bakın, son derece önemli bir veri daha: Burada diplomanın altını imzaladığı iddia edilen dekan 1981 yılında profesör değil, dekan değil. Tekrar ediyorum: Bakın, buradaki Profesör Ömer Faruk Batirel 1982 yılında profesör olmuş. 1981 yılında ne profesör ne de dekan. Şimdi, bu belge sarı mı, doğru mu, sahte mi? Sayın Cumhurbaşkanı bu tartışmayı bitirebilir; herhâlde bitirecek cesareti yok.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Emir, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili ve Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'ya ait.

Sayın Şahin Usta, buyurun.

34.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Galatasaray takımına, 26 Şubat 1992'de yaşanan Hocalı katliamına, Filistin'de İsrail'in uyguladığı şiddete, Cumhurbaşkanının doğum gününe ve diplomasına, nasıl siyaset yapılacağına ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, UEFA Şampiyonlar Ligi'nde son 16'ya yükselen Galatasaray takımımızı tebrik ediyorum. Bir sonraki turda da başarılar diliyoruz. Türkiye'nin bu başarılarla bayrağını dalgalandırdıkları için tebrik ediyoruz.

Bugün 26 Şubat. Tarihimizin ve insanlık vicdanının bir diğer kara lekesi 26 Şubat 1992'de yaşanan Hocalı katliamıdır. Hocalı'da kadın, çocuk demeden yüzlerce masum insan hunharca katledilmiş, siviller hedef alınmış, insanlık onuru ayaklar altına alınmıştır. Resmî kayıtlara göre 613 Azerbaycan Türkü hayatını kaybetmiş, yüzlercesi yaralanmış, aileler parçalanmış, şehirler yerle bir edilmiştir. Bu katliam, yalnızca Azerbaycan'ın değil tüm insanlığın vicdanında açılmış derin bir yaradır. Uluslararası toplumun bu trajedi karşısındaki sessizliği ise acıyı daha da büyötmüştür. Adaletin tesis edilmesi, sorumluların hesap vermesi ve bu tür vahşetlerin bir daha yaşanmaması için hafızamızı diri tutmak hepimizin sorumluluğudur. Türkiye ile Azerbaycan arasındaki "iki devlet, tek millet" şiarı sadece bir söz değil tarihî ve vicdani bir bağın ifadesidir. Kardeş Azerbaycan'ın acısı bizim acımız, sevinci bizim sevincimizdir. Hocalı'da hayatını kaybeden tüm kardeşlerimizi rahmetle anıyor, Azerbaycan halkına bir kez daha taziyelerimizi iletiyoruz.

26 Şubat 1992'deki Hocalı katliamını anarken, maalesef, bugün, mübarek ramazan ayında bile Filistin'de İsrail'in uyguladığı şiddeti, vahşeti hâlâ yaşıyoruz; bu çok üzücü. Bütün dünyanın tıpkı Hocalı'da sürdürdüğü sessizliğini aynen sürdürdüğünün bir kere daha tanıklığını yaşıyoruz. Biz, Filistin davasına olan mücadelemizi yarım bırakmadan, kesmeden aynı kararlılıkla devam ettireceğiz. Özgür Filistin kurulana kadar, Nil'den Fırat'a kadar topraklar özgürleşene kadar mücadelemizi sürdüreceğiz ve bu özgür Filistin'in de inşallah kurulduğunu göreceğiz. Tıpkı Hocalı'da yaşananların aynılarının bu yüzyılda yaşanıyor olması tüm dünya için büyük bir ayıptır, büyük bir utanç vesikasıdır.

Aynı zamanda, bugün, Sayın Cumhurbaşkanımızın doğum günüdür 26 Şubat. Kendisine bu ülke için, bu millet için vermiş olduğu hizmetlerden dolayı uzun ömürler diliyoruz; Rabb'im başımızdan eksik etmesin diyoruz. Böylesine güzel bir günde yine diplomasının gündeme getirilmesi ne yazık ki birilerinin hezeyanlarının bitmediğinin göstergesidir. Neden bitmiyor? Çünkü kendilerine lider olarak seçtikleri, Cumhurbaşkanı adayı yaptıkları ismin diplomasıyla ilgili tartışmaların üstünü örtme çabasından başka bir şey değildir. Sayın Cumhurbaşkanımızın gerçek bir diploması vardır ve herkes tarafından bilinmektedir. Üniversite arkadaşları çıkıp açıklamalarını da yapmıştır. Bu hezeyanlarınızdan vazgeçin; çıkın, açıklıkla, varsa Ekrem İmamoğlu'nun diplomasıyla ilgili bilgilerinizi, doğrularınızı paylaşın. Üniversite sınavında hak etmeyerek girdiği bir üniversiteyi okuyup da diploma diye önümüze koyduğunuz şeyin de bir hırsızlık olduğunu çok açık, net söylüyoruz. O dönemki öğrencilerin hakları çalınarak, gasbedilerek bu diploma elde edilmiştir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Hepinize bakmak lazım, hepinize.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Biz her zamanki gibi hırsıza hırsız deriz, yolsuzluk yapana yolsuzluk yaptığını da söyleriz, gerekli davaların, hukuki süreçlerin takibini de aynen yaparız. Kimsenin hakkına ve hukukuna sığmayacak işlemlerin yapılmasına hiçbirimiz müsaade etmeyiz ama adaletin tecelli etmesine de yargıya müdahale etmenize de müsaade etmeyiz. Bırakın, yargı işini yapsın; yargıdan çıkan kararları da işinize gelmediği zaman tu kaka ilan etmeyin lütfen. Yargıya olan saygınlığı, itibarı bitirmeden, bu ülkedeki kurumların itibarlarını bitirmeden siyaset yapmayı, doğru dürüst siyaset yapmayı, polemiğe girmeden siyaset yapmayı, herkesin doğru ve usturluplu bir siyaset yapması gerektiğini de hatırlatmak isterim.

Yalanlar üzerinden, algılar üzerinden ne Sayın Cumhurbaşkanımıza ne de AK PARTİ'ye yapmaya çalıştığınız, yapıştırmaya çalıştığınız iddiaların hiçbirisi doğru değildir, gerçek değildir. Bunların hepsinin kendi partinizde yaşananlarla ilgili gerçekleri örtmekle ilgili olduğunun farkındayız.

MURAT ÇAN (Samsun) - Gerçeği gösterin o zaman, gösterin diplomayı.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Böyle bir siyaset anlayışının doğru bir dil olmadığını, böyle bir siyasetin de doğru bir siyaset olmadığını çok net görüyoruz. Kendi içinizdeki kavgalarla boğuşmaktan milletin işine, milletin sorunlarına eğilmiyorsunuz maalesef.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Usta, lütfen tamamlayalım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamamlıyorum Başkanım.

Yönettiğiniz belediyelerdeki sorunları, yolsuzlukları, rüşvetleri görmezden geliyorsunuz; yapılan yanlış uygulamaları görmezden geliyorsunuz. İşçilerin maaşlarını ödemiyorsunuz, yeri geliyor "işçi hakları" diye de konuşuyorsunuz. Bu gerçeklerle biraz yüzleşip kamuoyunun önüne gerçeklerinizle çıkmanızı tavsiye ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

MURAT EMİR (Ankara) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Emir, işlem bittikten sonra söz vereceğim; izninizle YENİ YOL sürecini tamamlayalım.

Şimdi, YENİ YOL Partisi Grup Başkanı ve Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'e söz veriyorum.

Sayın Ekmen, buyurun.

35.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, 27 Şubat Necmettin Erbakan'ın ölüm yıl dönümüne, 28 Şubat örtülü darbe girişiminin yıl dönümüne, bu yılın Necmettin Erbakan'ın doğumunun 100'üncü yıl dönümü olduğuna, Muhsin Yazıcıoğlu'na ve dünden bugüne alınması gereken derslere ilişkin açıklaması

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Yarın 27 Şubat, Türkiye Cumhuriyeti devleti Başbakanlarından Profesör Doktor Necmettin Erbakan'ın ölüm yıl dönümü. Bir sonraki gün de tarihimizdeki meşum 28 Şubat örtülü darbe girişiminin yıl dönümü. Ben ikisini birlikte değerlendirmeye çalışacağım. Bu yıl aynı zamanda Erbakan Hocanın doğumunun da 100'üncü yıl dönümü.

Necmettin Erbakan Hoca'yı anmak, Türkiye'nin modernleşme sancıları içinde yerli ve manevi bir alternatif üretme çabasını anlamaktır. Onun hikâyesi, teknik bir dehadan bir lidere dönüşen tavizsiz bir siyaset portresini göstermektedir. 27 Şubat 2011'de

vefat eden Erbakan Hoca, geride yalnızca bir parti mücadelesi değil sanayi, dış politika ve fikir dünyası üzerinde şekillenmiş bir gelenek, bir okul, bir miras bıraktı. Onun fikir dünyası, kalkınmayı bir haysiyet meselesi olarak görmesiyle başladı. Bunun ilk somut adımlarından biri 1956'da Konya'da kurulan Gümüş Motor girişimidir. Erbakan çizgisinde sanayi, yalnızca büyüme değil aynı zamanda bağımsızlıktı. Ağır sanayi fikri ve dili bu çerçevede üretilmiştir ve bu hattın sembol kurumlarından biri de TÜMOSAN'dır.

1969'da Meclise girişi, onun için bir temsilden çok bir iddia makamıydı. Üretim ekonomisi, millî sanayi, adil paylaşım, ahlak ve dışa bağımlılığın azalması; bu başlıkların tamamı Erbakan siyasetinin ana omurgası oldu. Hoca, ekonomi tartışmasına aynı zamanda normatif bir öneriyle de bir siyaset üretmişti. Adil düzen yaklaşımı, gelir dağılımı ve adaleti, üretimin artırılması ve kaynakların etkin kullanımını merkeze alan bir teklif idi.

Küresel vizyon boyutunda ise en kalıcı iz şüphesiz D8'dir. D8'in mantığı, tek başına İslam ülkeleri retoriği değil kalkınma ülkelerinin dünya ekonomisindeki konumunu güçlendirme, ticareti çeşitlendirme ve karar mekanizmalarına katılımı artırma hedefini taşırdı o zaman.

Kurumsallaşma deyince de Erbakan Hoca'nın geride bıraktığı Millî Gençlik Vakfından düşünce kuruluşu olan ESAM'a, HAK-İŞ'ten MEMUR-SEN'e, MÜSİAD'a kadar bugünkü birçok sivil toplum örgütünün yapısını, altyapısını görürüz. Devlet eliyle, devlet kurumları aracılığıyla maruz kaldığı birçok hukuksuzluğa hukuk ve sistem içerisinde cevap vermesi, sistem dışındaki herhangi bir direnişi meşru görmemesi belki de bugünkü toplumsal barışımızın en önemli altyapılarından biridir. Erbakan Hoca'nın Bayraktar ailesiyle özel ilişkisi, onun sadece ağır sanayi değil modern teknolojilerle ve günümüzü değil önümüzü hedef alan bir anlayışla, başta İHA çalışmaları olmak üzere savunma sanayisine olan ilgi ve alakasını da gösterir.

Erbakan Hoca, 28 Şubat süreci içerisinde bir iktidar deneyiminin parçası oldu. Bu örtülü darbe süreci içerisinde 28 Şubat, Türkiye'nin demokrasi hafızasında vesayetin en somut ve sistematik tezahürlerinden biri olarak yerini almıştır. Bu süreçte devlet aygıtı neredeyse tüm kurumlarıyla ve sivil toplumu da kendisine angaje ederek siyaset kurumu üzerinde yönlendirici bir tahakküm kurmuş, toplum mühendisliği yöntemleriyle vatandaşlar "makbul" ve "sakıncalı" gibi kategorilere ayırtılmıştır. Eğitimden çalışma hayatına kadar kamusal alanın tamamı, hak temelli bir yaklaşımdan ziyade güvenlikçi ve baskıcı bir refleksle yeniden dizayn edilmiştir. Bu meseleye bakış açımız, geçmişle hesaplaşma, rövanşist bir dil değil geçmişten ders almak ve bugün için durumumuzu değerlendirmek, devletin itibarını ve milletin birliğini hukuk temelinde yeniden sağlamanın bir aracı olarak değerlendirmek olmalıdır. Devlet gücü, hiçbir gerekçeyle, hiçbir dönemde vatandaşının inanç ya da inançsızlığı veya dünya görüşü üzerinden tahakküm kuracak bir araca dönüşmemelidir.

Tabii, 28 Şubat dediğimizde rahmetli Muhsin Yazıcıoğlu'nu da rahmetle anmamız gerekiyor. O dönemki örtülü darbe girişimine karşı direnç gösteren en sembol isimlerden biriydi.

Bugün birtakım ihalelerle ilgili olarak "5'li çete" diye bir tanımlama var ama aslında siyasi literatürümüze "5'li çete" ilk olarak o dönem iktidar üzerinde tahakküm kurmaya çalışan sivil toplum örgütlerinden 5'inin ismi nedeniyle girmişti. O gün sivil toplum örgütlerinin iktidar üzerinde tahakküm kurması ya da kurmaya çalışması ne kadar yanlış ise bugün Türkiye'nin en büyük meslek örgütlerinin kendi üyelerinin sorunları hakkında dahi konuşamaz hâle gelmesi o kadar sakıncalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ekmen, lütfen tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Bugün sivil toplum alanının âdeta kamulaştırılarak sivil toplumun neredeyse tamamen iktidara ve devlete angaje edilmiş olması da yine aynı şekilde yanlıştır. Dün Genelkurmay brifingleri, andıçlar ne kadar yanlış ise bugün de devletin başı sıfatıyla Sayın Cumhurbaşkanının her vesileyle yargı mensuplarına sürekli hitap etmesi, onlara bir çerçeve vermesi ve yargının bu çerçeve neticesinde kendi kendini kontrol mekanizmasının bu kadar gelişmiş olması aynı şekilde yanlıştır. Hatırlayalım ki devam eden dönemde Türkiye Barolar Birliği Başkanı merhum Özdemir Özok Anayasa Mahkemesi üyeliğine atanmış ancak CHP üyeliği nedeniyle bu görevi reddetmiş idi. Bu asil davranışın ne kadar önemli olduğunu, bugün Anayasa Mahkemesinde AK PARTİ üyeliğinden gelen birçok arkadaşın varlığını gördüğümüzde daha iyi anlıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ekmen, lütfen tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Keza, İstanbul Cumhuriyet Başsavcısının Adalet Bakanlığına geçişinin bu kadar kolay olması, yargı ve yürütme arasındaki çizginin tamamen ortadan kalkmış olması, yine dünden bugüne almamız gereken derslerden biridir. O gün yargı erkini kullanarak sivil siyaseti dizayn etmek, iktidarı işlevsiz kılmak ne kadar yanlış ise bugün mahkemelerin âdeta bir karar verememesi, talimatla çalışması, hasbelkader verilen kararların da iktidarın işine gelmemesi hâlinde uygulanmaması ve yargının başka bir boyutuyla işlevsizliği aynı şekilde büyük bir yanlıştır ve bir ders alınması gerekir. O gün başörtüsü başta olmak üzere dinî inançlar ve pratikler üzerinde baskı kurmak ne kadar yanlış ise bugün dinî değerlerin siyasi alanda tüketilmesi de o kadar yanlıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ekmen, son kez uzatıyorum, lütfen tamamlayın.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - İçi boşaltılmış bir dinî sembolizm, işportaya düşmüş bir dinî ritüellik, dinî değerlerin iktidar pratiğiyle uyumsuzluğu nedeniyle ateizmin, deizmin gençler üzerinde ve arasında yaygınlaşmış olması, şüphesiz, yine geçmişten ders alınmamasının sonuçlarındandır.

Hülasa, büyük bir tecrübeye sahibiz ancak bu tecrübenin gerektirdiği pratiğe sahip değiliz diyor; bugünler vesilesiyle Erbakan Hoca'yı bir kez daha rahmetle anıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Emir, buyurun.

36.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MURAT EMİR (Ankara) - Akın Gürlek "Adnan Oktar suç örgütü derken haklarında hüküm kesinleştiği için suç örgütü diyorum." diyor. Masumiyet karinesini, söz konusu olan Adnan Oktar olunca biliyor ama söz konusu olan Ekrem İmamoğlu olunca masumiyet karinesini unutuyor ve her yerde "suç örgütü" diyor "suç örgütü lideri" diyor. Herkesin gözü önünde sanki Ekrem İmamoğlu hüküm giymiş de suçu kesinleşmiş gibi konuşuyor. Bu tutarsızlığı da Türk milletinin takdirine bırakıyorum.

Aynı şekilde, bakın, Sayın Ekrem İmamoğlu'nun kapı gibi diploması var, kapı gibi; otuz beş yıllık diploma var.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Diploma yok demiyoruz zaten. Nasıl almış?

MURAT EMİR (Ankara) - Bu diplomayı alabilmek için, Ekrem İmamoğlu Erdoğan'ın karşısına çıkamasın diye, seçimlere katılamasın diye her yolu denediler. İptal ettirmeye çalıştılar, dekan dedi ki: "Olmaz, hukuksuz bu."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Emir, lütfen tamamlayın.

MURAT EMİR (Ankara) - Dekanı zorladılar, dekan emekli olmak zorunda kaldı. İdare mahkemesi heyetini dağıttılar, hukuku altüst ettiler ve böylesine bir düşman hukukuyla, var olan otuz beş yıllık diplomayı hem de kendi diplomasını gösteremeyen bir Cumhurbaşkanı siyasi nedenlerle iptal ettirmiştir; olay bu kadar basittir.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

Sayın Usta...

37.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Ankara Milletvekili Murat Emir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Başkanım, bir konuya açıklık getirelim. Diploma yok demiyoruz, diploma var ama diploma usulsüz bir şekilde elde edilmiş bir diploma. Söylediğimiz çok net ve açık bu, belgeler de bunu ortaya koyuyor. Üniversite sınavında kazanılmamış bir fakülteye uydurma bir yatay geçişle -var olmayan- bir üniversiteye kaydı olmadan başka bir üniversiteye usulsüz bir yatay geçiş gösterilerek bir diploma elde edilmiş. Diploma var, evet ama bu diploma usulsüz elde edilmiş, hak yenilerek elde edilmiş; bunu söylüyoruz biz. Bununla ilgili de belgeler çok açık ve net ortada.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

MURAT EMİR (Ankara) - Bir cümle...

BAŞKAN - Sayın Emir, buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) - Keşke Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın da bir diploması olsaydı. (CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Var.

SAYIN BAYAR ÖZSOY (Kayseri) - Hadi oradan, yalancı!

BAŞKAN - Peki, şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

Tezkereyi okutuyorum:

#### VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

##### A) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisinin, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) tarafından 11-12 Mart 2026 tarihinde Fransa'nın başkenti Paris'te düzenlenecek olan Küresel Parlamenter Ağı Genel Kurulu'na katılım sağlanması hususuna ilişkin tezkeresi (3/1335)

#### Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) tarafından 11-12 Mart 2026 tarihinde Fransa'nın başkenti Paris'te Küresel Parlamenter Ağı Genel Kurulu düzenlenecektir.

Söz konusu Genel Kurula katılım sağlanması hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Numan Kurtulmuş

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN - Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, şimdi grup önerilerinin görüşmelerine geçeceğiz.

Bundan sonraki görüşmeler sırasında hatiplere birer dakika uzatma vermeyeceğimi buradan ifade etmek istiyorum. Bütün hatiplerimizin konuşmalarını yaparken süre uzatılmayacağını bilerek değerlendirme yapacaklarına inanıyorum.

Şimdi, YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

#### VII.- ÖNERİLER

## A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, ABD'nin İsrail Büyükelçisinin Türkiye'nin ve bölge ülkelerinin toprak bütünlüğünü hedef alan ve uluslararası hukukun temel ilkeleriyle bağdaşmayan açıklamalarının Türkiye'nin millî güvenliği, dış politikası ve bölgesel barış vizyonu bakımından doğurduğu sonuçların tüm boyutlarıyla değerlendirilmesi amacıyla 25/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

26/2/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 26/2/2026 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Emin Ekmen  
Mersin  
Grup Başkanı

### Öneri:

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 19 milletvekili tarafından, ABD'nin İsrail Büyükelçisinin ülkemiz ve bölge ülkelerinin toprak bütünlüğünü hedef alan ve uluslararası hukukun temel ilkeleriyle bağdaşmayan açıklamalarının Türkiye'nin millî güvenliği, dış politikası ve bölgesel barış vizyonu bakımından doğurduğu sonuçların tüm boyutlarıyla değerlendirilmesi amacıyla 25/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 26/2/2026 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Gerekçeyi açıklamak üzere Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'a söz veriyorum.

Sayın Özdağ, buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Amerika Birleşik Devletleri'nin İsrail Büyükelçisinin ülkemiz ve bölge ülkelerinin toprak bütünlüğünü hedef alan açıklamaları üzerine genel görüşme talebim üzerine söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu genel görüşme önergemiz bu Meclis için bir turnusol kâğıdı arkadaşlar. Ve Türkiye'nin coğrafi yeri çekiç ile örs arasındadır. Tarih, yüzyıllardan beri Türk'ün ateşle yaptığı rakı seyrediyor. Haddeden geçirilen, nezaket değil Türkiye'nin hayat kabiliyetidir. Kızgın potalarda nârbeyza hâline gelinceye kadar kaynatılan her türlü belaya karşı gösterdiği tahammüldür. Örs ile çekiç arasında dövülen tarihî tecrübedir. Böyle olur, "Yâri güzel olanın gözünü uyku tutmaz." denilmiştir. Türkiye'nin coğrafi yeri, tarihin dünya düzenine savurduğu en acı nüktelerden biridir. "Devletler hukuku" diye bildiğimiz şey, yırtıcı orman yasalarının kravatlı hâlidir. AGİK'ler, Helsinki Senetleri, Paris Şartları, Birleşmiş Milletler anayasaları esasta "Ben ılık çalarım, sen oynarsın." mealine uygundur; bu da başka bir akstır arkadaşlar. Kurtlar sofrasında var olmanın amentüsü "Bu topraklar bizimdir." demenin bir noktada tecellisidir ve bu 86 milyonun bunu söylemesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, "Amerika Birleşik Devletleri" diye bir devlet var, bu devlet kurulduğu andan itibaren eşkiya. Önce Kızıldililere karşı eşkiyalık yapmış; ardından dünyada bir Amerikan emperyalizmi üzerine Küba'ya çıkartma yapmak istemiş, Vietnam'a gitmiş, Afganistan'a gitmiş, bazı ülkeleri işgal etmiş, bazı ülkelerin de bulunduğu yerlerde darbeler yaptırmış veya o ülkelerde iç savaş çıkartmış veyahut da o ülkeleri karıştırmanın yollarını araştırmış olan bir ülkeyle karşı karşıyayız. Geçmişte dünya iki kutupluydu; bir tarafta Rusya vardı, bir tarafta Amerika Birleşik Devletleri; ikisi de emperyalistti ama bugün tek kutuplu bir dünya inşa etmek istiyor. Bunu yaparken de şimdi Trump'ın gelmesiyle İsrail'e beraber önce kalktılar Gazze'de bir hareket yaptılar; Ürdün'ü, Lübnan'ı, Mısır'ı, Irak'ı ve Suriye'yi dizayn etmeye kalktılar ve tedip ve terbiye ettiler. Ardından da nereye doğru uzandılar? Güney Amerika'ya doğru uzandılar. Ardından, Kanada'ya uzanmak istediler. Ardından, Grönland'a uzanmak istediler; Avrupa Birliğini, Avrupa ülkelerini vergilerle terbiye etmek istediler. Türkiye'ye de aynı zamanda gözdağı verdikleri gibi manda muamelesi yaptılar. Ne yaptı? Sayın Recep Tayyip Erdoğan Amerika Birleşik Devletleri'ne gittiği zaman "Bundan böyle sıvı gazı benden alacaksın." dedi ve bir noktada emir gibiydi ve biz, şimdi, onlardan, Amerika Birleşik Devletleri'nden daha pahalı alacağız, Rusya'ya karşı. Bunun adı "müstemlekellik"tir, bu bir noktada "mandacılığın başlangıcı" demektir değerli arkadaşlar.

Ardından, bir İsrail Büyükelçisi kalkıp şöyle söylüyor: "İncil'in ve de Tevrat'ın bu İsrail'e vaadi vardır." Ne söylemiş bu vaatte? Arzimevutmuş. Neymiş? Nil'den Fırat'a kadar bu topraklar onların olmalıymış. Ve şimdi kalkıp Türkiye'den, Türkiye Cumhuriyeti devletinden yüksek bir ses bekliyoruz değil mi? Biz, kadim bir devletiz değil mi; bin yıllık devletiz Anadolu coğrafyasında, beş bin yıllık bir devletiz dünya tarihinde, ardından da yüz iki yıllık bir cumhuriyetiz. Efendim, kınamışlar. Kim kınamış? Bazı Arap ülkeleri ile Türkiye Cumhuriyeti devleti kınamış, "-mış." Niye kınıyoruz sadece?

Daha önce konuşan bir Ankara Büyükelçisi vardı biliyorsunuz, Tom Barrack mıdır nedir adamın adı ve demiş ki kendisi, Türkiye, Osmanlı İmparatorluğu sistemine geçmeliymiş, milletler sistemine geçmeliymiş; ulus devletler bu coğrafyalara fazlaymış, İsrail de kendini ulus devlet zannediyormuş. Bunları derken bu şahsa da hiçbir şey yapılmamış. Eğer geçmişte olsaydı... Mademki iktidar Sayın Recep Tayyip Erdoğan için, Sayın Cumhurbaşkanı için şöyle söylüyor: "Dünya lideridir." Dünya lideri hemen -hani zaman zaman "ey" çekiyordu ya, "Ey Hollanda!" "Ey Trump!" "Ey Rusya!" "Ey bilmem ne!" "Ey Yunanistan!" falan- der ki: "Bak, Amerika, ben senin büyükelçini çağırıyorum ve istenmeyen adam ilan ediyorum." Geçmişte Ecevit yapmıştı, geçmişte Erbakan yapmıştı, geçmişte Demirel yapmıştı, geçmişte başka liderler de yaptı, rahmetli Menderes de yaptı. "Şimdi de ben yapıyorum." diyebildi mi? Diyemedi ama diyemezler. Neden diyemezler? Eğer 550 milyar dolar borcunuz olursa, aynı zamanda sizinle ilgili bir mektup yazar da bu mektupta ağır ifadeler kullanırsa -bir noktada utaniyorum, Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı'na böyle bir ifade kullanmasından dolayı söylemek de istemiyorum- şunları bunları yaparız derlerse ve o mektubu da oraya asarlarsa, siz de buna bir sessiz kalırsanız bizim kafamızda istifhamlar oluşur, acabalar oluşur. Biz hakikaten bağımsız bir ülke değil miyiz, biz 86 milyonluk bir ülke değil miyiz

diye sorarız arkadaşlar. Sormayalım mı? 350 milyonluk Türk dünyası demeyelim mi? 650 milyonluk Arap dünyası; 1,5 milyarlık İslam dünyası demeyelim mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Sizin için bir turnusol kâğıdı bu. Amerikan Büyükelçisine karşı yapacağınız işi söylüyorum: Ankara Büyükelçisini çağırıp "Kesinlikle bu sözler izaha muhtaçtır, izah edin." demelisiniz.

Şunu da söylüyorum sizlere, açık ve net söylüyorum: "Evet" oyu verin, genel görüşmede daha uzun konuşalım, hep beraber; ben daha farklı şeyler söylerim o zaman. Bakın, sınırları zorlamayın, farklı şeyler söylerim bu sefer genel görüşme talebimizle ilgili. Hadi göreceğim sizi "evet" mi vereceksiniz "hayır" mı vereceksiniz; Amerika'dan mı yanasınız Türkiye'den mi?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Ya, sırf bunu yapmak için bunu yaptınız, sırf bunu yapmak için bunu yaptınız Sayın Selçuk Özdağ.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Amerika'nın İsrail Büyükelçisinden yana mısınız yoksa Türkiye Cumhuriyeti devletinden mi? Göreceğiz sizi, haydi hodri meydan! (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Senin derdin ne Filistin ne İsrail, çıkıp bir cümle söyleyebilirdin; tek derdin bu, siyaset anlayışınız bu. Bu kadar basit mi Allah aşkına?

BAŞKAN - Şimdi, İYİ Parti Grubu adına Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'a söz veriyorum.

Sayın Türkkan, buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kürsüye çıkarken Türkiye'de, 2026 bütçesinde sadece 12 günlük faize yetebilecek 185 milyar liralık özelleştirme yapacak bir ülkenin, ocak ayında 456 milyar lira faiz ödeyen bir ülkenin milletvekili olarak kürsüdeyim. Bütün sene özelleştirme yapacaksınız, ocak ayının 12'sinde özelleştirme parasını faize atacaksınız, sonra burada gelip sağa sola ahkâm keseceksiniz, "Hadi be!" derler size haberiniz olsun. Hiç öyle ahkâm kesmeyin, oturun oturduğunuz yerde! (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Başından beri bir şey söylüyorum bu konuyla ilgili: Gazze'de soykırımının arka planında dünyanın yeni nesil savaşı olan ticaret savaşları var. Önce Hindistan'dan Avrupa'ya uzanan o "yeni baharat yolu" denilen proje açıklandı, hemen arkasından da Gazze'de katliama başladılar çünkü Gazze, bu yeni ticaret yolunun Akdeniz'e açılan limanıydı, Singapur'uydu, Hong Kong'uydu. Bütün bu acıların yaşanma sebebi bu; ticaret yolu için insanlar, çocuklar katledildi orada.

Bu Gazze planında ne vadediliyor? 180 tane gökdelen ve endüstri bölgesi. Bir de deniliyor ki: "Sadece kripto para kullanılacak, başka para kullanmayacaksınız." Türkiye'de iktidar bu plana imza atıyor. Aslında barışa imza atmadı, neye imza attı biliyor musunuz? Gazze'de öldürülen çocukların kanı üzerinde inşa edilen, siyonistlerin ve yandaşlarının akçeli işlerine imza attınız. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Gazze diye gidip köprülerde toplantı yapacağınıza bunu aklınıza getirin önce. Gazze'de yaşanan bu olayların arkasında Ürdün var, Suudi Arabistan var hatta Birleşik Arap Emirlikleri var, Katar var; bu ülkelerin hepsi bu siyonist düzenin kölesi olmuş.

Şimdi, Amerika'nın İsrail Büyükelçisi Mike Huckabee ağzındaki baklayı çıkardı, diyor ki: "Nil'den Fırat'a kadar olan tüm topraklar İsrail'in hakkıdır, bütün Orta Doğu İsrail'in olmalıdır." Biz bu kürsüden hep uyarıyoruz; bölgede ulus devletleri tehdit olarak görüyorlar dedik, Türkiye'yi de bu yüzden parçalamak istiyorlar dedik; "barış masası" dediğiniz bu sürecin büyük İsrail projesine hizmet ettiğini hep bu kürsüden söyledik, tıpkı parçalanmış Suriye'nin İsrail'e hizmet ettiği gibi. Şu anda Suriye'nin başındaki nasıl İsrail'in planını uyguluyorsa, nasıl İsrail'in kucağına oturduysa yarın öbür gün "kurucu önder" dediğiniz kişinin aynı şeyi yapmayacağını buradan kalkıp söyleyebilir misiniz bana?

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Okusaydın bunu söylemezdin. İsrail'in karşısında kırk yıldır mücadele eden birisinden bahsediyorsun.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Söyleyemezsiniz. O yüzden "barış planı" denilen bu ihanet projesinden vazgeçin, Türkiye'ye ihanet etmeyin!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - İhaneti yapan sizsiniz, asıl ihaneti yapan sizsiniz!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Devamla) - Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Okumadan çıkma oraya!

BAŞKAN - Sayın Türkkan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Osman Cengiz Çandar'a ait.

Sayın Çandar, buyurun.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Kırk yıldır İsrail'e karşı mücadele eden bir insandan bahsediyorsun sen, farkında değilsin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Benim okuduklarımın sen sayfasını bile açmamışsın, ihanet ediyorsunuz!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Kimsenin kucağına oturmaz! Sen git kendi tarihine bak!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - İhanet ederek siyaset yapamazsınız! Siz bunları çocuklara anlatın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Hadi oradan!

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - "İhanet" deyince hoplayıp zıplamaya başlıyorsunuz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Basit ve sığ siyasetinizle ihanet yapan sizsiniz!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) -

Çocuklara anlat!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Hadi! Hadi!

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Ben ağzımı bozmuyorum, sen bozup duruyorsun sabahtan beri. Ağzınızı bozmadan siyaset yapın biraz ya!

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) - Boş konuşmayın!

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Ağzını bozmadan siyaset yapamayacak kadar seviyesizsin!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Hak ettiğinizi söylüyor.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Haine hain diyoruz; bu ayıpsa bu ayıbı hep tekrar edeceğiz! Buradan söylüyorum.

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Hadi oradan be! Hadi oradan!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Hadi oradan!

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, lütfen, hatibi dinleyelim.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - FETÖ'cülerle iş birliği yaparken hain...

BAŞKAN - Vekillerimizin kendi arasında sataşmalarının bize de ülkeye de bir faydası yok. Meram buradan anlatılır, buraya geldiğinde...

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - "Terör" deyince hopluyorsunuz, "PKK" deyince zıplıyorsunuz; niye zorunuza gidiyor?

BAŞKAN - Zaten Sayın Çandar geldi, meramı anlatacaktır, lütfen izin verin.

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Ha, niye zorunuza gidiyor?

BAŞKAN - Sayın Aydın, lütfen izin verin.

Sayın Çandar, buyurun.

DEM PARTİ GRUBU ADINA OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımız; YENİ YOL Grubunun verdiği genel görüşme önergesinde bir rakam veriliyor. Gazze'de 7 Ekim 2023'ten bu yana 72 bin insanın -ki enkaz altında olanlar da var, onların sayısı daha bilinmiyor- hayatını kaybettiği söyleniyor. Gazze'nin nüfusu 2 milyon 200 bindi, 72 bini resmî kayıtlarda hayatını kaybetmiş durumda. Bunu Türkiye'ye uygularsak ne demek biliyor musunuz? 7 Ekim 2023'ten bu yana 1 milyon 200 bin insanımızın kaybedilmesi ve bunların yarısına yakınının, 600-700 bininin çocuk olması anlamına geliyor. Bunu, Gazze'deki İsrail'in yaptığı katliamın boyutlarını daha iyi anlamamız için söylüyorum.

YENİ YOL Grubu bundan üç hafta önce yine Gazze'yle ilgili, Barış Kuruluyla ilgili bir önerge vermişti ve bunu siz, AK PARTİ'li arkadaşlar her zaman yaptığınız gibi reddettiniz, görüşemedik.

Bu Barış Kurulu, Trump'ın kendini ömür boyu Başkan olarak atadığı bu Barış Kurulu ilk toplantısını ramazan ayının ilk günü Washington'da yaptı ve 27 ülke katıldı, dünyanın büyük bölümü katılmadı. Katolik aleminin ruhani lideri Papa -ki Amerikalı kendisi- XIV. Leo katılmayı reddetti, Vatikan bunun bir yeni sömürgecilik projesi olduğunu belirterek katılmadı. Türkiye'nin NATO müttefikleri katılmadı. Bu 27 ülke arasında, katılanlar arasında... Ha, bu arada şunu da söyleyeyim: 1 milyar dolar da katılım parası istiyor Trump. Türkiye bunu verdi mi, vermedi mi, verecek mi bilmiyoruz ama bir aile fotoğrafı çekildi, onu biliyoruz.

İşte, aile fotoğrafı burada: Aile reisi bakın Trump, hemen sağında Başkan Yardımcısı Vance, hemen solunda Amerikan Dışişleri Başkanı Marco Rubio; şurada damat, "Hangi damat?" demeyin, Trump'ın damadı; burada Türkiye'nin Dışişleri Bakanı Hakan Fidan; şurada kim var damadın arkasında, bu soykırımı işlemiş olan İsrail'in her ağzını açışta Türkiye'ye hakaret eden Dışişleri Bakanı Gideon Saar var.

Şimdi, arkadaşlar, ikide bir 1 Ocaklarda boynunuza Filistin atkısı takıp Galata Köprüsü'ne dizilmekle, burada Filistin konusunda bol keseden ahkâm kesmekle bu işler olmuyor. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar) Ayinesi iştir kişinin lafza bakılmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Orada olmasak da "Neredesiniz?" dersiniz.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) - Burada Türkiye'nin ne işi var arkadaşlar?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Ne yapacağız?

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) - Ne yapın yapın...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Orada olmadığımızda "Niye bu fotoğrafta yoksunuz?" dersiniz, her şeye bir şeyiniz var.

OSMAN CENGİZ ÇANDAR (Devamla) - Siz AK PARTİ'li arkadaşlarıma söylüyorum çünkü Cumhurbaşkanı sizin Genel Başkanınız, Dışişleri Bakanı sizin partiden; kime ne söyleyecekseniz söyleyin ve Türkiye'yi bu utanç tablosundan çıkarttırın lütfen; bu, en başta sizin üzerinizde. Ve bu genel görüşme önergesine ne oy vereceksiniz, göreceğiz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamam, bütün derdiniz bu.

BAŞKAN - Peki Sayın Çandar, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'e söz veriyorum.

Sayın Çakırözer, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Donald Trump'ın Başkan seçilmesinden bu yana ABD yönetimi dış politikada hiç olmadığı kadar cüretkâr ve saldırgan bir üsluba büründü. İsrail'e atadığı büyükelçinin, ülkemiz de dâhil birçok ülkenin topraklarına göz diken abesle işgal açıklaması bunun son örneği. Bu sözler, sadece önerge sahibi YENİ YOL Partili arkadaşlarımızı değil hepimizi rahatsız etti. Uluslararası hukuku ihlal eden bu yayılmacı yaklaşımı kabul etmiyoruz.

Peki, buna karşı Türkiye'yi yönetenler ne yapıyor? İşte, dün Cumhurbaşkanı Erdoğan Meclisteydi, bekledik ki bir şey söylesin; ne bu densiz büyükelçiye ne patronu Trump'a tek laf yok. Ya ne var? Varsa yoksa yine CHP. Dışişleri Bakanı suskun. Bazı ülkelerle göstermelik bir ortak açıklamadan bahsediliyor ama Dışişleri Bakanlığı sitesine koyacak cesaretiniz dahi yok.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sayın Çakırözer, sitede var.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) - Ya ne var? Dün Grup Başkan Vekilimiz Sayın Emir'in ifade ettiği gibi, Trump'tan meşruiyet alacağız diye dış politikamızda rehin alınmışlık var.

İki buçuk yılda kadın, çocuk demeden 72 bin Filistinli Netanyahu tarafından katledilmiş. Siz ne yapıyorsunuz? İçeriye zavallı Gazze nutukları ama İsrail'le ticarete bir ay dahi ara vermediniz. Dahası, eli kanlı Netanyahu'nun oturduğu ama Filistin'in alınmadığı, 2 devletin adının dahi telaffuz edilmediği o BOP masasına hiç utanmadan, sıkılmadan oturuyorsunuz. Soruyoruz: Ne işiniz var sizin o vicdansız emlakçı masasında?

Barış Kuruluna giriş kararını yüce Meclisten kaçırıyor, Anayasa ihlali yapmaktan utanıp sıkılmıyorsunuz. Milyonlarca emekliyi "Para yok." diye günde 33 liralık zamma mahkûm ederken 1 milyar dolar haracı gözünüzü kırpmadan Trump'ın eline sayıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Tüm bunlar riyakârlık, tüm bunlar ikiyüzlülük değil de nedir?

Sayın milletvekilleri, öte yandan, Erdoğan ve iktidarın sürekli tekrar ettiği "İsrail bizim için tehdit." söylemiyle Türkiye'nin gücünü iç ve dış kamuoyu önünde hafife almaktadır. Ülkemiz sizin zannettiğiniz kadar güçsüz değildir. Yedi düvele karşı Kurtuluş Savaşı vermiş bir Türkiye'nin gücü İsrail'in katbekahtan ötesindedir. İsrail şöyle dursun, dünyada hiçbir ülkenin gücü Türkiye'den toprak koparmaya yetmez. (CHP sıralarından alkışlar) Ama bizim için asıl güvenlik riski "Trump'tan meşruiyet alacağız." diye ulusal çıkarlarımızı ipotek altına koymaktır, bu densizliklere karşı derin sessizlikte kalmaktır.

Şu mübarek ramazanda dileğimiz, dualarımız Filistinli kardeşlerimizin en kısa sürede yaşadıkları zulümden kurtulması; barış içinde, huzur içinde yaşamasıdır.

Yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çakırözer, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Adıyaman Milletvekili Mustafa Alkayış'a ait.

Sayın Alkayış, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 7 Ekimden bu yana Gazze'de yaşananlar sadece bir saldırı değil tam bir soykırımdır. On binlerce insan hayatını kaybetmiş, yüz binlercesi yaralanmıştır; hayatını kaybedenlerin önemli bir kısmı kadınlar ve çocuklardır. Gazze'de hastaneler hedef alınmış, ameliyathaneler elektriksiz kalmış, temiz su kaynakları tahrip edilmiş, gıda erişimine ciddi şekilde kısıtlama getirilmiş, temel insani ihtiyaçlara ulaşmak neredeyse imkânsız hâle gelmiştir. Okullar, ibadethaneler, mülteci kampları bombalanmış, siviller için güvenli alan kalmamıştır; bu tablo uluslararası insan haklarının açık bir ihlalidir.

Değerli milletvekilleri, bu tablo karşısında dünya sessiz kalmıştır ancak Türkiye susmamıştır, susmayacaktır. Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan, ilk günden itibaren etkin bir dış politikayla dünyada ve uluslararası platformlarda Filistin halkının haklı davasının yanında yer almıştır.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Filistin var mı masada, Filistin?

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Filistin niye yok?

MUSTAFA ALKAYIŞ (Devamla) - Türkiye, sözünü eylemlerle destekleyen bir ülkedir.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Nasıl oluyor?

MUSTAFA ALKAYIŞ (Devamla) - AFAD ve Türk Kızılay başta olmak üzere, bölgeye insani yardımlar ulaştırılmış, yaralılar ülkemizde tedavi ettirilmiştir, diplomatik girişimlerimizle kalıcı ateşkes için yoğun bir çaba ortaya konulmuştur.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Masada Filistin nerede, Filistin?

MUSTAFA ALKAYIŞ (Devamla) - ABD'nin İsrail Büyükelçisinin, ülkemiz dâhil bölge ülkelerinin toprak bütünlüğünü hedef alan açıklamaları ise kabul edilemezdir.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Ee, niye kabul ettiniz?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Kabul etmedik.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Devamla) - Büyükelçinin söz konusu açıklamaları Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 14 ülke tarafından ortak ve güçlü bir şekilde kınanmıştır. Bu kapsamda yayınlanan ortak açıklamaya Türkiye, Mısır, Ürdün, Lübnan, Endonezya, Kuveyt, Katar, Umman, Pakistan, Bahreyn, Suudi Arabistan, Suriye, Filistin ve Birleşik Arap Emirlikleri Dışişleri Bakanlarıyla birlikte İslam İşbirliği Teşkilatı, Arap Ligi, Körfez İşbirliği Konseyi Sekreterleri de katılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir büyükelçinin muhatabı Türkiye Büyük Millet Meclisi olamaz, Meclisin saygınlığına bu gölge düşürür. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Amerika o, Amerika; bu öyle bir açıklama değil, Amerika adına konuşuyor, Amerika adına; kendi adına konuşmuyor.

MUSTAFA ALKAYIŞ (Devamla) - Türkiye'nin egemenliği ve millî güvenliği üzerinde kimsenin hesap yapmasına müsaade etmeyiz.

MEHMET ATMACA (Bursa) - Lafta!

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - İsrail'e müsaade etmeyeceksiniz!

MUSTAFA ALKAYIŞ (Devamla) - AK PARTİ olarak bizler, dış politikamızı insan onurunu esas alan bir anlayışla yürütüyoruz. Gazze'de akan kanın durması, insani yardımların kesintisiz ulaştırılması ve başkenti Kudüs olan egemen, bağımsız bir Filistin devletinin kurulması için irademiz açıktır.

Bir kez daha ifade etmek istiyorum ki Gazze'de zulüm sürdüğü sürece bizim de mücadelemiz devam edecektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Alkayış, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Yeni Yol Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Kabul.

MEHMET ATMACA (Bursa) - Kabul.

BAŞKAN - Kabul etmeyenler...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Kabul fazla.

BAŞKAN - Öneri kabul edilmemiştir.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Kabul fazla efendim, kabul fazla.

BAŞKAN - Efendim, saydık, daha çok bu taraf; sıkıntı yok.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Nereye saydınız Başkanım?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Vallahi, Sayın Vekilim, böyle bir kabiliyet; helal olsun efendim, saymışsınız(!)

BAŞKAN - Efendim, saydık biz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) - Vallahi tebrik ediyorum(!)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Elektronik yapalım, görelim efendim.

BAŞKAN - Efendim, yeter sayı istemediniz Sayın Başkan, isteseydiniz arardık ama çoğunluk gördüğümüz kadarıyla var.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Söyledim efendim.

BAŞKAN - Efendim, ben duymadım böyle bir talebi. Divan...

MEHMET AKALIN (Edirne) - Bana sorun, bana sorun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Efendim, ihtilaf var dedim, burada söyledim, biz çoğunlukta dedim.

BAŞKAN - Efendim, ben şu anda açıklamayı yaptım ve çoğunlukta da bir sıkıntı yok.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, ülkede hızla yayılan genç çeteleşme eğiliminin yarattığı şiddet olayları, asayiş sorunları ve kamu düzeni zafiyetinin kalıcı, bilimsel ve etkin şekilde önlenmesi, bu çetelerin sosyoekonomik kökenleri, medya ve sosyal medya etkileri, aile yapısındaki bozulmalar, eğitim sisteminin rolü, reşit olmayan gençlerin suça sürüklenmesinin önlenmesi, kolluk ve adalet sisteminin etkinliği, son dönemde gerçekleştirilen operasyonların sonuçları ve çıkarılan dersler, kamu kaynaklarının bu alandaki koordineli kullanımı, çete üyelerinin rehabilitasyonu, toplumsal farkındalık ve psikososyal destek politikaları, şiddet kültürünün kök nedenleriyle birlikte tüm yönleriyle incelenmesi amacıyla 26/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

26/2/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 26/2/2026 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez  
Balıkesir  
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Balıkesir Milletvekili, Grup Başkan Vekili Turhan Çömez tarafından, ülkemizde hızla yayılan genç çeteleşme eğiliminin yarattığı şiddet olayları, asayiş sorunları ve kamu düzeni zafiyetinin kalıcı, bilimsel ve etkin şekilde önlenmesi; bu çetelerin sosyoekonomik kökenleri, medya ve sosyal medya etkileri, aile yapısındaki bozulmalar, eğitim sisteminin rolü, reşit olmayan gençlerin suça sürüklenmesinin önlenmesi, kolluk ve adalet sisteminin etkinliği, son dönemde gerçekleştirilen operasyonların sonuçları ve çıkarılan dersler, kamu kaynaklarının bu alandaki koordineli kullanımı, çete üyelerinin rehabilitasyonu, toplumsal farkındalık ve psikososyal destek politikaları, şiddet kültürünün kök nedenleriyle birlikte tüm yönleriyle incelenmesi amacıyla 26/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 26/2/2026 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'ya söz veriyorum.

Sayın Taşcı, buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ağızımdan maksadını aşacak bir şey çıkarsa peşinen özür diliyorum çünkü "Araştıralım." dediğimiz, duygu durumumuzu kontrol etmekte zorlandığımız bir konu. Canımızı yakmakla kalmayıp alan, bir tehdit, bir korku toplumuna döndük. Güvende hissetmiyoruz; kimse kendini işe gidip gelirken güvende hissetmiyor; kendi vatanında, mahallesinde, doğup büyüdüğü sokaklarda güvende hissetmiyor; trafikte, metroda, otobüste, minibüste güvende hissetmiyor; esnaf iş yerini açarken keza öyle; çocuklar okula giderken hatta okulda güvende hissetmiyor; vatandaş hizmet alırken güvende hissetmiyor. Araç muayene istasyonunda döve döve polis katlediliyor artık bu ülkede. Pide kuyruğunda insanlar güvende hissetmiyor. On dokuz aylık bebek kafatası çatlayacak şekilde darbediliyor. Hukuk, kolluk; izole, steril var saydığımız mahalleler, o büyük, koca koca site duvarları, cesaretimiz hatta; bunların hiçbirisi hiçbir şeye yetmiyor artık korunmaya. Ama ekonomik nedenlerle ama cezasızlık sebebiyle ama suç işleme imtiyazlı yapılar nedeniyle "ama"larından, "fakat"larından azade olarak vakıa şudur: Olmamış bir türün istilası altındayız, kamuoyu -tırnak içinde- "hırt" diye adlandırıyor. İnsan olmakla ilgili tekamüllerini tamamlamamışlıklarına binaen; tanımadığımız, toplumla herhangi bir ortak değere, duyguya, erdeme sahip olduğuna dair emare göstermeyen yeni bir grup; insan ırkının geldiği fiziksel, bilişsel, sosyoduygusal aşamanın her manasında gerisinde kalmış, gettolaşmayı yerleşim temelli olmaktan çıkaran; saç tıraşıyla, giyim kuşamla kimlikleşen yeni bir tür. Bu, doğal seleksiyonla olabilecek bir dönüşüm değildir arkadaşlar. Organize çalışılmış bir toplumsal çökertme mühendisliğine maruz kalıyoruz. Türkiye'nin Kolombiya'yla, Meksika'yla, El Salvador'la aynı ligde olması, doğal bir sürecin sonucu olamaz. Daltonlar, Casperlar, Red Kitler, Şirinler hiç de şirin değiller. Ne bunlar? O olmamış türün güç gösterisi araçları mı sadece, yoksa o olmamış türün de üreticisi olan güçlerin toplumu işgal etme, rehin alma araçları mı? Bence ikincisi. Başta TikTok, sosyal medya platformlarının akışları suçun ve çetelerin "PR" ajansına dönmüş. Telegram çetelerin iş bulma kurumu, tetikçi ilanına çıkıyor. Bu cüretin bir kaynağı var ama. İşte, o kaynağı kurutmak, boynumuzun borcudur Türk milletine. Bu musibetle mücadele gayreti yok değil var aslında ama ne beklersiniz? Bunların analarından emdiğini burnundan getiren iradenin önünün açılmasını değil mi? Operasyon düğmesine basanın -amiyane deyişle- parmağı kırılıyor sistem içinde, tasfiye ediliyor. Neden? Çünkü Türkiye'de artık suçun aktörü sadece çeteler, sadece mafya değil; Türkiye'de suç siyasal ve ekonomik bağlantılarıyla kuruyor hegemonyasını. Amiyane tabirle o "hırtlara" gibi, kusura bakmayın, kimse kusura bakmasın ama bir de "tırt" sorunu var; kollukta var, yargıda var, siyasette var. Sadece işe yaramazlıklarıyla ilgili değil, öyle olsa iyi ama bu çetelerin, mafyanın işine yararlılıklarıyla sorun bunlar. İşte bu yüzden bir polis memuru, üniformasını giydiği devletine değil suç örgütü lideri olarak bilinen bir isme emanet ederek evladını intihar ediyor.

"Ağacın kurdu içinde olur." demiştik FETÖ'yle ilgili uyarıda bulunurken. Bakın, yeni parazitler üretiyor sistem, arınmalıyız ivedilikle. Bir mafya liderinin ekranda, Türk milletinin sembolü varsaydığımız "bozkurt" adıyla arziendam etmesi gurur duyulacak bir şey değildir arkadaşlar, olamaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Siyaset kurumu yerli ve millî mafyalaşma teşviği dağıtamaz; iyi katil olmaz, masum tetikçi olmaz, makbul kaçakçı olmaz. "Liberal mi olsun karma mı?" derken suç ekonomisi teslim aldı memleketi, bu çete elemanı istihdamının kaynağı o. Suç ekonomisi güçlenirse hukuk devleti zayıflar, görünmez tabelalar asılır; satılık hâkim var, savcı var, bakan var... Hukuk devleti zayıflarsa ekonomi çöker, yerine de suç ekonomisi ikame alanı bulur. Bu kısır döngü yerleşikleşmeden seferberlik çağrısı yapıyoruz aslında bu önergeyle size. Gelin, hep birlikte bu ülkeyi yeniden güvenle yaşanabilir kılmak seferberliği başlatalım. Çocukların suçlulaşmasını önlemek üzere kurduğumuz araştırma komisyonunu da tamamlayıcı nitelikte, gençleri de bu çökertme mühendisliğinin kobayı olmaktan kurtaracak bir çalışma yapalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Bütün siyasi partilerin desteğini bekliyoruz. Beka sorunu budur aslında önümüzdeki.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Taşcı, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde ilk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'a ait.

Sayın Çalışkan, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde pek çok mağdur kesim var, günümüz mutsuz... Yirmi beş yıllık iktidar sürecinde insanlar duvara toslamış vaziyette ama beş yıl sonra, on yıl sonra gelecek günlerin aydınlık olduğunu bilse herkes yüreğine taş basar. Ne yazık ki bugün gençlerimiz umutsuz, gelecekte endişeli; 6,5 milyon ev genci hayatla bağını koparmış, hiçbir beklentisi olmayan kimseler. Bunların dışında bir de çalışmak isteyenler var. Bunlar da yarış atı gibi sınavdan sınava koşturuluyor; sınavlarda kamu eliyle, kamu kurumları eliyle soyduruluyor, soyguna uğrattılıyor. Sınavı başaranlar mülakat yoluyla bir şekilde haksızlığa uğruyor, bütün engelleri aşip çalışmaya başlayan da mobbinge, değişik tehditlerle karşı karşıya.

Burada sinek vızıltısı geliyor sizlere ama 2025 yılında, Aile Yılı'nda 194 bin aile boşandı. Yine, 2025 yılında 186 bin çocuk suça karıştı yani ülkenin geleceği çeteleşiyor resmen. Elbette böyle bir durumda iktidarın "Operasyon yaptık, çökerttik." diye övüneceği bir durum yok. Bu bahsedilen çetelerin tümü bu dönem ortaya çıktı, eskiden yok olanların tamamı son yirmi beş yıl içerisinde had safhaya ulaştı.

Dizilerle, aile yapısına yönelik tahribatlarla, bozuk ve yanlış eğitim sistemiyle her ile üniversite açtınız. Ne oldu? İşsiz fabrikası gibi oldu, işsiz genç yetiştiriyor okullar ve ceza olmadığı için, yapanın yanına her şey kâr kaldığı için insanlar kendi elleriyle kendi adalet mekanizmalarını oluşturmaya çalışıyor. Sosyal medyalar üzerinden, diziler, televizyonlar üzerinden mahalle kabadaylarıyla ülke âdeta çetelere teslim hâlde.

Çocukluğumuzda "çete" lafını duyduğumuzda mafya babalarını anlardık; şimdi "çete" deyince iktidara yakın ihale alan iş insanlarından, 5'li, 6'lı çetelerden söz ediliyor. Elbette böyle bir durumda iyileri tenzih ederiz ama bu gerçekleri görmek, geleceğimize yönelik sorumluluğumuzu kuşanmak zorundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Elbette Meclisin görevlerinden biri de geleceğimiz olan gençlere yönelik tedbir almak, çetelere yönelik işlem yapmak olmalıdır. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çalışkan, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İğdır Milletvekili Yılmaz Hun'a ait.

Sayın Hun, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA YILMAZ HUN (İğdir) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, gençlerin suça sürüklenmesini, özellikle de yoksulluğun ve işsizliğin kısıracında büyüyen, geleceğe dair umudu her geçen gün biraz daha törpülenen gençlerin yaşadığı çıkmazı konuşuyoruz. Türkiye'de genç işsizlik oranları uzun süredir alarm veriyor. TÜİK verilerine göre 15-34 yaş arasında 6 milyon 519 bin genç ne eğitimde ne de istihdamda yer alıyor yani 15-34 yaş grubundakilerin yüzde 27'si ne eğitim görüyor ne de çalışıyor. Bu ne demek? Her 4 haneden 1'inde ne eğitimde ne istihdamda yer bulamayan bir genç bulunmaktadır. Üniversite mezunu gençler dahi aylarca, yıllarca iş bulamıyor. Meslek liselerinden mezun olan gençler güvencesiz ve düşük ücretli işlere mahkûm ediliyor. Çalışan gençler ise yoksulluk sınırının altında bir ücrete razı edilerek âdeta hayata tutunma mücadelesi veriyor. Son yıllarda derinleşen ekonomik kriz yalnızca rakamlara yansımıyor; gençlerin ruh hâline, öz güvenine, gelecek tasavvurlarına da yansıyor. Sosyal devletin zayıfladığı, kamusal desteklerin daraldığı, eğitimde fırsat eşitsizliğinin arttığı bir ortamda gençler kendilerini yalnız, geleceksiz ve güvencesiz hissediyor.

Bir başka önemli mesele ise medya ve popüler kültürün etkileridir. Bugün, televizyon kanallarının büyük bir bölümünde çete, mafya ve suç temalı diziler, filmler sanki bilinçli bir politikaymış gibi tüm kanallarda süreklilik hâline getirilerek yayınlanıyor. Şiddet sıradanlaştırılıyor, yasa dışı ilişkiler meşrulaştırılıyor, mafyatik figürler kahramanlaştırılıyor; lüks arabalar, silahlar, güç gösterileri genç zihinlere başarı hikâyesi gibi sunuluyor. Oysa gerçek hayatta bunun karşılığı cezaevleri, yıkılmış hayatlar ve dağılan ailelerdir. İşsiz, yoksul ve mutsuz bir gence devletin sunduğu imkânlar daralırken televizyon ekranlarından sürekli olarak güç ve kolay para mesajı verilirse o genç hangi yolu tercih eder? Elbette her genç suç işlemez ama risk faktörlerini artıran bir toplumsal iklim oluşturulursa suça sürüklenme ihtimali de büyümüş olur.

Ayrıca, cezaevleri yalnızca cezalandırma mekânı değil aynı zamanda topluma yeniden kazandırma alanı olmalıdır ancak mevcut tablo bunun tam tersini gösteriyor. Eğitim olanakları sınırlı, mesleki kurslar yetersiz, psikososyal destek ise neredeyse yok denecek kadar azdır. Rehabilitasyon yerine yalnızca disiplin anlayışının hâkim olduğu cezaevleri, gençlerin suça bakışını dönüştürmek yerine daha da olağanlaştırmaktadır. İlk kez suç isnadıyla cezaevine giren birçok genç içeride daha ağır suçlarla tanışmakta, suç ağlarıyla temas kurmakta, tahliye sonrasında topluma uyum sağlamakta daha fazla zorlanmaktadır. Bu durum cezaevlerini âdeta suçun yeniden ürettiği mekânlar hâline dönüştürmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILMAZ HUN (Devamla) - Gençleri suçtan uzak tutmanın yolu daha fazla güvenlik politikası değildir; daha fazla adalet, daha fazla istihdam ve daha fazla sosyal destektir diyoruz.

Teşekkür ediyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Hun, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'a ait.

Sayın Akdoğan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UMUT AKDOĞAN (Ankara) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; gerçekten, Türkiye'nin en yakıcı meselelerinden bir tanesidir bu. Ancak sokak çetelerinin, mafyalarının sadece kendisi yok; ağabeyleri var, hamileri var, üyeleri var, siyasileri var, Emniyette uzantıları var, savcılar var, zabıt kâtipleri var, gümrük memurları var ve bunlar devletin tüm kademeleri tarafından görmezden geliyor.

Bakin, çok ilginç bir şey söyleyeyim size. Bu işlerin üyelerinin gençler olduğunu söylüyoruz, değil mi? Ve bu sorunun çözümü bir yerde, devlette. Kim çözecek? İçişleri Bakanı çözecek. Kim çözecek? Aile Bakanı çözecek. Kim çözecek? Millî Eğitim Bakanı çözecek. İçişleri Bakanının, Millî Eğitim Bakanının, Aile Bakanının, gençlerin çokça ilgi gösterdiği sosyal medya platformu olan Instagram'daki takipçi sayısı Sedat Peker'in takipçi sayısının beşte 1'iyse, bu sorumlular eğer gençlerin ilgisini çekemiyorsa, gençler bilgi almak için bu sorumlulara tıklamıyorsa, Sedat Peker bu 3 Bakanın toplamının 5 katı takipçi topladıysa bu memlekette, bu, sizin iktidarınızın, çürümüşlüğüünüzün göstergelerinden bir tanesidir. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AYŞE KEŞİR (Düzce) - Siyaseti takipçi sayısı mı ölçüyoruz ya!

UMUT AKDOĞAN (Devamla) - Bakın, rahmetli Erbakan Hoca'nın çok güzel bir lafı, Erbakan Hoca diyor ki: "Hayırda motor, şerde freniz." Vallahi, siz tam tersisiniz; siz, şerde motor, hayırda bir frensiniz. Yoksa bu memleket bu hâle hiçbir koşulda gelmezdi. "Maarif Modeli" diye ortaya koyduğunuz model mafya modelini ortaya çıkardı. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakin, birçok sorun var, bu sorunların hepsinin bir geçmişi olabilir ama bu sokak çetelerinin geçmişi de bugünü de sadece Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarıdır. Dizilere mizlere suç atmayın, biz de dizi izledik, bizim zamanımızda da "Deli Yürek" diye bir dizi vardı; özenenlerin yaptığı en kötü şey, siyah palto giyip sokakta dolaşmaktı. Bugün çocuk, çocuğu öldürüyor; siz kayıtsız kalıyorsunuz, eliniz kolunuz bağlı. Ölüm ile yaşam arasında aşılma uçurumları siz getirip bu memleketin önüne koydunuz.

Şerde fren, hayırda motor olan iktidarı hep birlikte kuracağız, Türkiye ittifakıyla kuracağız ve anlaşılan, siz gitmeden bu sorunlar ortadan kalkmayacak.

Çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akdoğan, teşekkür ediyorum.

Şimdi diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Veysel Tipioğlu'na ait.

Sayın Tipioğlu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA VEYSAL TİPİOĞLU (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunu ifade etmek isterim ki gençlerimizi suça sürükleyen her türlü yapıyla mücadele etmek, kamu düzenini korumak, aziz milletimizin huzurunu teminat altına almak bizim için sadece bir güvenlik meselesi değildir, aynı zamanda bu aziz milletimizin geleceği meselesidir. Ancak bu konuyu değerlendirirken devletimizin ortaya koyduğu iradeyi ve sahada verilen emeği hakkaniyetle görmek gerekir. Şunu ifade etmek gerekir ki hükümetlerimiz ve devletimiz bu konuda son derece duyarlıdır. Güvenlik kuvvetlerimiz ülkemizde işlenen her türlü suçun üzerine olağanüstü bir gayretle ve büyük bir ciddiyetle gitmektedir. Emniyet teşkilatımız ve Jandarmamız Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, hükümetlerimizin sağladığı güçlü kurumsal yapıyla ve koordinasyon sayesinde gece gündüz demeden sokakta, mahallede, şehirde, her alanda görev yapmaktadır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bu kadar suç çeteleri nereden çıktı?

VEYSAL TİPİOĞLU (Devamla) - İçişleri Bakanlığının koordinasyonunda yürütülen çalışmalarda sokak çeteleri, organize suç yapıları, kamu düzenini tehdit eden her türlü yapı kararlılıkla etkisiz hâle getirilmektedir. Bu mücadele söylemle değil sahadaki çalışmalarla yürütülmektedir. En son on birinci yargı paketinde, çocuklarımızı suça kullanan çete üyelerine, çete yöneticilerine verilen cezalar artırılmış, yine suça sürüklenen çocukları araştırma noktasında, Gazi Meclisimizde -hâlen çalışan- bütün partilerin milletvekillerinin olduğu bir Komisyonun da çalıştığını hatırlatmak isterim. Polisimiz, jandarmamız, istihbarat birimlerimiz, adliye teşkilatımız görevini yapmaktadır. Bütün kurumlarımıza teşekkür ediyoruz.

Gençlerimizi suçtan korumanın yolu yalnızca suçla mücadele etmek değil suça sürükleyen nedenleri de ortadan kaldırmaktır. Hükümetlerimizin yaklaşımı budur, hükümetlerimizin yaklaşımı bu anlayış üzerine kuruludur. Suç nerede işlenirse işlensin -ister sokakta ister dijital ortamda- devletimiz gereğini yapmaktadır. Yani ortada ihmal edilen bir alan değil çalışan, gelişen ve sonuç üreten bir mücadele vardır. Bu ülkenin sokakları sahipsiz değildir. Bu ülkenin gençleri sahipsiz değildir. Bu ülkenin güvenliği emin ellere aittir. Polisimizle, jandarmamızla bu mücadeleye fedakârlıkla katkı sunan bütün kurumlarımıza şükranlarımızı sunuyoruz. Gençlerimizi suça değil umuda, şiddete değil eğitime, karanlığa değil geleceğe yönlendiren bir anlayışla yolumuza devam ediyoruz.

Bu vesileyle, bu ülke için, bu vatan için, bu bayrak için, milletin huzuru için canını veren aziz şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi minnetle anıyorum.

Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

3.- DEM PARTİ Grubunun, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın ve arkadaşları tarafından, çocukların gözaltında maruz kaldığı ihlallerin araştırılması amacıyla 26/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Şubat 2026 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

26/2/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 26/2/2026 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli

Muş

Grup Başkan Vekili

Öneri:

26 Şubat 2026 tarihinde Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın ve arkadaşları tarafından (16706 grup numaralı) çocukların gözaltında maruz kaldığı ihlallerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 26/2/2026 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'a söz veriyorum.

Sayın Güneş Altın, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ifade özgürlüğünü ve barışçıl protesto hakkını kullandığı için İzmir'den Mardin'e, Şırnak'tan Hatay'a kadar hapsedilen tüm çocukları sevgiyle selamlıyorum.

Ocak 2026'da başlayan, Rojava'ya yapılan saldırılar ve soykırım girişimlerine karşı ülkenin ve dünyanın dört bir yerinde barışçıl protestolar gelişti, ifade özgürlüğünü kullandığı için yüzlerce kişi gözaltına alındı, onlarca tutuklandı, evler basıldı, insanlar sokak ortasında işkence gördü. Gözaltına alınan, işkenceye uğrayanlar arasında ne yazık ki çocuklar da vardı. Altını çizmek gerekir ki ifade özgürlüğü ve toplumsal yaşama dair sözünü söylemek yalnızca yetişkinler için değil çocuklar için de tartışma götürmez bir ilkedir. Rojava protestoları esnasında Vekili olduğum Mardin'in her ilçesinde işkence sahneleri yaşandı. Diyar Koç işkencenin en belirgin yüzü oldu. Kızıltepe'de ve Nusaybin'de halkın gözleri önünde çocuklar kelepçeyle yerlerde sürüklendi. 12 yaşında bir çocuk kolluk tarafından yere çakıldı. Devletin zor gücü alenen halka ve çocuklara karşı kullanıldı.

Yine, Rojava protestoları gerekçe gösterilerek Şırnak'ta 9 çocuk gözaltına alındı. Gözaltına alındıktan sonra kolluk tarafından alınan ifadeye avukatın ve pedagoğun girmesi engellendi. Avukat olmadan tehditle, baskıyla çocuklardan ifade alınarak en temel hakları gasbedildi. Tutuklamak yetmedi, bu çocuklar ailelerinden, sosyal bağlarından ve okullarından kopararak hiçbir sebep sunulmaksızın Hatay'a götürüldüler. Burada, bu çocuklar çıplak aramadan fiziksel ve psikolojik işkenceye kadar işkencenin pek çok türüyle karşılaştılar. Çıplak arama esnasında otur-kalk uygulaması rezaletiyle çocuklar büyük bir travma yaşadı. Darbecilerin alışkanlığı olan zorla saç kesmeden kıyafetlerinin kendisine verilmemesine kadar türlü işkence pratikleri uygulandı. İşkence bir insanlık suçu iken siz bunu yetişkinlerden farklı davranılması gereken kişiler olan çocuklara dahi uyguladınız.

Sokağa çıkmayan çocukların bu işkenceden nasibini almadığını sakın düşünmeyin. Sosyal medya paylaşımları üzerinden çocuklar tutuklandı. İzmir'de saç örme videosu paylaştığı için 12'nci sınıf öğrencisini, sınavlara hazırlanan bir çocuğu hapsedtiniz. Onunla da kalmadı hapisnede çıplak arama rezaletini 16 yaşındaki bir kız çocuğuna da dayattınız. İzmir savcılığının ve İzmir cezaevinin lise öğrencisi çocuklar üzerinde özelleşmiş politikalarının farkında olmadığınızı düşünmeyin. Daha önce bir okulda halay çektiği için tutuklanan kız çocuklarından, lise öğrencilerinden bugün tekrar olan bu uygulamaya kadar bizler aslında sokaklarda ve cezaevlerinde çocuklara dayatılanların farkındayız ve buradan şunu ifade etmek gerekiyor: Sokaklarda ve cezaevlerinde durum buyken Adalet Bakanı ise daha fazla çocuğu nasıl cezaevine atarımın peşinde. Adalet Bakanı olduğundan beri büyük bir özlemle her gün çıkıp kendini yasama yerine koyarak çocuklara tehditler savurmaya devam ediyor. Ayrıca, Meclis bünyesinde kurulmuş olan komisyonu da yaptığı açıklamalarla her gün boşa düşürüyor. Bakan Gürlek'e buradan ifade etmek gerekir ki, söz söylemek gerekir ki: Sen çocuklarla uğraşacağına, çocukları hapsedmenin yollarını arayacağına çocuklara işkence yapan cezaevi müdürlerinle, çıplak işkence gibi yüz karası uygulamalarınla ilgilen ve Bakan Gürlek yine sana düşenin herkesin payına düştüğü gibi kamu ve özel ayrımı gözetmeksizin her kurumun tüm edinimlerinde çocuğun üstün yararını gözetecek politikalar üretmek olduğunu hatırlatmak gerekir.

Bu vesileyle, İçişleri Bakanı ve Adalet Bakanını asıl işlerini yapmaya, çocuklara işkence yapanların akıbetini ve ne olduğunu açıklamaya, soruşturma açmaya davet ediyorum. İzmir'deki, Şırnak'taki, Mardin'deki, Hatay'daki çocukların hepsine adalet ve özgürlük borcumuzu ödemek zorunda olduğumuzu, çocuklar için adalet istediğimizi ve bütün çocukların, özellikle Rojava protestolarında gözaltına alınan bütün çocukların derhâl serbest bırakılması gerektiğini buradan bir kez daha ifade ederek hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Güneş Altın, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'a ait.

Sayın Olgun, buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çocuğun üstün yararı ilkesi elbette tartışmasızdır ve devletin asli yükümlülüğüdür. Tabii ki çocuklar bakımından tutuklama tedbiri son çare olmalıdır ve en kısa süreyle uygulanmalıdır. Bu ilke hem Anayasa'mızda hem de tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelerde güvence altındadır. Çocuk Koruma Kanunu ve Ceza Muhakemesi Kanunu çocuklara özgü özel güvenceler içermektedir. Somut bir hak ihlali varsa bunun yargısal denetim yolları açıktır; itiraz, üst mahkeme incelemesi ve bireysel başvuru mekanizmaları mevcuttur ancak yargı süreçlerini toptan itibarsızlaştırmak ve devam eden soruşturmalar üzerinden siyasal sonuç üretmeye kalkmak kuvvetler ayrılığı ilkesine aykırıdır. Meclisin görevi yargının yerine geçmek değil hukuk devletinin çerçevesini güçlendirmektir. Hukukun üstünlüğü hem özgürlükleri hem de kamu düzenini birlikte korumayı gerektirir, biri diğerine feda edilemez.

Burada asıl sorgulanması gereken, çocukları suça sürükleyen ve onları örgütsel ajandaların aparatı hâline getiren zihniyettir. Çocukların geleceğini korumak istiyorsak onları istismar eden yapılara karşı açık ve net bir duruş sergilemek zorundayız. Terör örgütlerinin propaganda alanını genişletmeye dönük hiçbir girişime geçit vermemeliyiz. Çocukların gerçek korunması onları şiddetin ve örgütsel manipülasyonun dışında tutmakla mümkündür. Ancak bu ilke terör örgütü propagandasını örtmenin ya da meşrulaştırmanın aracı hâline getirilmemelidir. Ocak 2026 sonrasında gerçekleştirilen sözde protestolarda ortaya çıkan saç örme eylemi dâhil olmak üzere bazı sembolik faaliyetlerin açıkça bir terör örgütünün propagandasına dönüştüğü ortadadır. Bu eylemlerin masum bir ifade özgürlüğü faaliyeti gibi sunulması toplumun aklıyla alay etmektir. PKK propagandası yapan hiçbir anlayış hoş karşılanamaz. Çocukları gerçekten düşünen bir anlayış çocuk katillerine "kurucu önder" diyemez, şiddeti romantize edemez. Terörle arasına açık ve tartışmasız bir mesafe koymak zorundadır. Çocukların aidiyet duygusunu ve hassasiyetlerini örgütsel sembollerle yönlendirmek açık bir istismardır. Bu istismar görmezden gelinerek yalnızca güvenlik boyutunun eleştirilmesi meseleyi tek taraflı okumaktır; bu yaklaşım gerçek çocuk hakları mücadelesine de zarar vermektedir, bu tutum kabul edilemez. Bizler hem çocuklarımızın haklarını hem de Türkiye Cumhuriyeti'nin birliğini, kamu düzenini ve toplumsal barışı savunuyoruz. Çocukları siyasi ajandaların kalkını hâline getiren anlayışa karşı durmak hepimizin ortak sorumluluğudur diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Olgun, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'a söz veriyorum.

Sayın Kavaf, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SELMA ALİYE KAVAF (Manisa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tutuklanan çocukların yaşadığı sorunlar konulu önerge üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çocukların yalnızca suç işlemesi ve ardından gelen tutuklama işlemi adli bir süreç tartışması değildir. Çocuk hakları toplumsal adalet ve sosyal politika kapasitemiz açısından hepimizin ortak sorumluluğunu ilgilendirmektedir. Son beş yıllık resmi veriler suça sürüklenen çocuk sayısındaki artışın yapısal bir sorun olduğunu göstermektedir. 2021'de 134.464 olan sayı 2024'te 188.926'ya yükselmiş, 2025'te ise 186.256 olarak gerçekleşmiştir. Son beş yıldaki toplam artış yaklaşık yüzde 38'dir ve bu tablo önleyici sosyal politikaların hâlâ yeterince güçlü olmadığını açıkça ortaya koymaktadır.

Değerli milletvekilleri, bu sorunu yalnızca güvenlik perspektifiyle ele almak çözüm değildir. Yapısal analizler çocukların suça sürüklenmesinde eğitimde fırsat eşitsizliği, yoksulluk, aile destek mekanizmalarındaki zayıflık ve sosyal hizmet eksikliklerinin güçlü bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Bu nedenle, önleyici sosyal politikaların güçlendirilmesi, risk altındaki çocukları erken dönemde destekleyecek mekanizmaların yaygınlaştırılması kritik öneme sahiptir. Çocuk adalet sisteminin etkinliği artırılmalı, okul temelli sosyal hizmet modelleri ve rehberlik sistemleri yaygınlaştırılmalı, aile destek programları ve yerel sosyal hizmet ağıları güçlendirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, her çocuk bu ülkenin geleceğidir; devletin görevi çocukları sistemin dışına itmek değil, onları güçlendirerek topluma kazandırmaktır. Önleyici sosyal politikaya yapılan her yatırım uzun vadede hem kamu güvenliğini hem de toplumsal refahı artıracaktır. Bu anlayışla, çocuk adalet sisteminin bütüncül biçimde ele alınması, önleyici sosyal politikaların güçlendirilmesi ve alternatif tedbirlerin yaygınlaştırılması gerektiğini bir kez daha ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kavaf, teşekkür ediyorum.

Şimdi, YENİ YOL Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'e söz veriyorum.

Sayın Ekmen, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sunulan araştırma önergesi teklifinde, Şırnak'ta tutuklanan çocukların Hatay Çocuk ve Gençlik Kapalı Hapishanesine sevk edildiği, burada çıplak arama, darp, hakaret, kıyafet ve temel ihtiyaçlara erişim kısıtlaması ile aile görüşlerinin engellenmesi gibi iddialarının bulunduğu, bazı çocukların da sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek örgüt propagandası suçlamasıyla tutuklandığı belirtilmektedir. Doğrusu, bunlar tıpkı yargının bir iddia makamı olması gibi, DEM PARTİ'nin önergesinin gündemimize gelmesiyle birlikte bizim detaylı olarak haberdar olduğumuz konulardır ve buradaki iddialardan tek birinin bile gerçekleşmiş olma ihtimalinin kabul edilemeyeceği açıktır. DEM PARTİ'nin mutlaka hukukçularla, savunma makamıyla ve ailelerle yapmış olduğu görüşmeler neticesinde hazırlanmış olduğu bu önergenin, bu önergenin içerdiği iddiaların ciddi bir şekilde ele alınması, değerlendirilmesi, aydınlatılması bu ve benzeri olayların tekrar edilmemesi açısından oldukça önemlidir. Çocuk adalet sisteminin koruyucu ve onarıcı niteliğinin bu soruşturmalarda hiçbir şekilde dikkate alınmadığı, Anayasa'nın 41'inci maddesi ile Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme hükümleriyle açıkça çelişik bir durum yaşandığı ortadadır. Yaşanan tüm hak ihlallerinin bütün boyutlarıyla araştırılması, sadece bu çocukların ailelerinin, bunların ilişkili oldukları sosyal ve siyasal networklerin değil, aynı zamanda, Türkiye'de hukukun egemenliğinin, hukuk devletinin egemenliğinin, çocuk haklarının her türlü tartışmanın üstünde tutularak -ister bir adli soruşturmanın konusu olsun ister bir terör soruşturmasının konusu olsun- mutlaka vazgeçilmez bir haklar manzumesi olduğunun tespiti açısından önemlidir.

Yine, buradaki iddialardan biri olan tutuklu çocukların yüzlerce kilometre ötedeki cezaevlerine nakli hususu ise sadece çocukların değil ailelerin de cezalandırıldığı bir fotoğraf ortaya koymaktadır. Bu çocukların tutukluluğu kabul edilmeyeceği gibi, tutuklandıktan sonra bu şekilde cezaevi nakillerinin ortaya çıkması hem onların en çok ihtiyaç duyduğu psikolojik destek, rehabilitasyon ve dayanışma duygusunu ortadan kaldıran bir uygulamadır hem de ailelerin çok zor şartlarda ve imkânlarda cezaevi ziyaretlerine gidişlerinin zorluğu açısından ayrıca bir cezalandırma mekanizması ortaya koymaktadır. İçinde bulunduğumuz sürecin de hususiyeti dikkate alındığında herhangi bir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Başkan, ek süre veremiyoruz.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Peki. Ben bunu bilmediğim için cümlemini bitireyim.

BAŞKAN - İstisna yapmayalım Sayın Başkan.

MEHMET EMİN EKMEN (Devamla) - Evet, içinde bulunduğumuz süreç de dikkate alındığında bırakınız yetişkinlerin, çocukların dahi terör örgütü suçlamasıyla bu kadar kolay soruşturma konusu olması ve hak ihlallerine maruz kalmasının kabul edilmeyeceği ortadadır. Bu tip çelişkiler de ortaya çıktığında bu kez sürece olan güvenin niçin düşük kaldığını anlamaya çalışıyorsunuz ama sürece olan güvenin bu ve benzeri uygulamalarla da zedelendiğini ifade etmek gerekiyor.

Teşekkür ediyorum. (YENİ YOL ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ekmen, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı'ya ait.

Sayın Kırçalı, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN KIRCALI (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle şunu ifade etmek isterim ki çocuklarımızın üstün yararı ilkesi hem Anayasa'mızın hem de tarafı olduğumuz uluslararası sözleşmelerin açık birer hükmüdür. Türkiye Cumhuriyeti, Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme başta olmak üzere ilgili tüm metinlere taraf bir hukuk devletidir. Çocuk adalet sistemi de bu çerçevede özel düzenlemelere tabi olup yetişkinlerden farklı ve koruyucu bir anlayışla yapılandırılmıştır.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde çocuklara özgü mahkemeler, çocuk savcıları, sosyal hizmet uzmanları ve ayrı infaz kurumları bulunmaktadır. Çocukların tutuklanması ise hâkim kararıyla somut delillerin ve kuvvetli suç şüphesinin bulunması hâlinde kanunun da öngörmüş olduğu şartlar çerçevesi içerisinde başvuru istisnai bir hukuki tedbirdir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - İstisnai değil, istisnai değil!

ORHAN KIRCALI (Devamla) - Ancak 2026'da gerçekleşen hukuka aykırı eylemlerde güvenlik güçlerimizin görevi yaşa bakmaksızın suça sürüklenen her durumda kamu güvenliğinin sağlanmasıdır. İşkence ve kötü muamele iddiaları hukuk devletinde sıfır tolerans ilkesi kapsamında soruşturulması gereken konulardır ve ülkemizde de bu mekanizmalar mevcuttur ve işlemektedir.

Değerli milletvekilleri, çocukların farklı ceza infaz kurumlarına sevk edilmesi hususu da idari ve güvenlik kriterleri çerçevesinde kurum kapasitesi ve güvenlik riski dikkate alınarak yapılmaktadır. Bu uygulamaların tamamı da yargı denetimine açık bir şekilde gerçekleştirilmektedir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Yargı kimin denetiminde?

ORHAN KIRCALI (Devamla) - Değerli milletvekilleri, bizler çocuklarımızı korumayı siyasi tartışmaların değil hukukun konusu olarak görüyoruz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Hukuk "Çocuğu tutukla." mı diyor? İşkence yap, çıplak arama yap mı diyor?

ORHAN KIRCALI (Devamla) - Mevcut yasal altyapı denetim mekanizmaları bir yandan işlerken değerli muhalefete şunu da hatırlatmak isterim ki...

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Nerede konuşalım peki, nerede konuşalım? Sokakta konuşunca "hukuka aykırı eylem" diyorsunuz, burada konuşunca "siyasetin malzemesi" diyorsunuz; nerede konuşalım?

ORHAN KIRCALI (Devamla) - ...Gazi Meclisimizde suça sürüklenen çocuklara ilişkin araştırma komisyonu zaten kurulmuştur ve çalışmalarına da devam etmektedir. Ben muhalefeti özellikle gündemi, özellikle de Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemini takip etmeye de davet ediyorum bu vesileyle.

BERİTAN GÜNEŞ ALTIN (Mardin) - Biz zaten Komisyonun içindeyiz de Bakanınız takip etsin! Bakan Gürlek'e söyleyin, o takip etsin Komisyonu!

ORHAN KIRCALI (Devamla) - Hukukun üstünlüğünü esas alan, gecikmeyen ve öngörülebilir bir adalet vizyonu Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı Türkiye Yüzyılı Yargı Reformu Strateji Belgemizde yer alan...

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ne alakası var!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Türkiye Yüzyılı Yargı Reformu çocuğa işkenceyi aklar mı? Aklıyor işte!

ORHAN KIRCALI (Devamla) - ...hedefler çerçevesinde on birinci yargı paketinde çocuklarımızı merkeze alan, onları suçun her türlüünden korumayı hedefleyen...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Çocuk merkezli değil, iktidar merkezli, iktidar merkezli!

ORHAN KIRCALI (Devamla) - ...ve suç örgütlerinin çocukları araç olarak kullanmasının...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Siz kullanıyorsunuz!

ORHAN KIRCALI (Devamla) - ...önüne geçen düzenlemeleri hayata geçirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - O çocukların kilometrelerce öteye götürülmesi sizin kullanmanız için! Çocukları yalnız bırakıp korkutacaksınız öyle mi?

ORHAN KIRCALI (Devamla) - Hedefimiz suçu kaynağında önlemek, suç örgütlerinin insan kaynağını kurutmak, özellikle de çocuklarımızı...

BAŞKAN - Sayın Kırçalı, teşekkür ediyorum.

ORHAN KIRCALI (Devamla) - Efendim, şurayı tamamlayayım.

BAŞKAN - Efendim, bitti süreniz.

ORHAN KIRCALI (Devamla) - ...suçun her türlüünden koruyan bir adalet anlayışını sağlayacak adımları hayata geçirmektedir.

Herkesi, tüm milletvekillerini muhabbetle tekrar selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Öneriyi okutuyorum:

4.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Ankara Milletvekili Murat Emir tarafından, artan yaşam maliyeti karşısında kadın yoksulluğunun derinleşmesi ve hane içi geçim krizinin araştırılması amacıyla 26/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 26 Şubat 2026 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

26/2/2026

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 26/2/2026 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Murat Emir  
Ankara  
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Ankara Milletvekili, Grup Başkan Vekili Murat Emir tarafından, artan yaşam maliyeti karşısında kadın yoksulluğunun derinleşmesi ve hane içi geçim krizinin araştırılması amacıyla 26/2/2026 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1731 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 26/2/2026 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Gerekçeyi açıklamak üzere Muğla Milletvekili Gizem Özcan'a söz veriyorum.

Sayın Özcan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA GİZEM ÖZCAN (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada mutfaktaki yangının kadınların hayatında nasıl bir geçim krizine dönüştüğünü, bütün hayatlarını altüst eden bir güvenlik krizine dönüştüğünü konuşmak için Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım.

Resmî verilere baktığımızda, yıllık enflasyon yüzde 30,89, gıda enflasyonu yüzde 28,31. 2003'ten bu yana fiyatlar ortalama 35 kat arttı, gıda fiyatları ise 49 kat arttı. Bir durup düşünelim, bu ülkede en çok artan şey ne? Ekmeğin, etin, sütün fiyatı yani hayatın kendisi.

Muğla'dan bazı rakamlar vereceğim. Muğla Planlanma Ajansı'nın verilerine göre, Muğla'da hissedilen enflasyon yüzde 94. Bu oran enflasyonun Muğlalıların hayatını nasıl kuşattığını da açıkça gösteriyor. Tabii ki Muğla'daki bu durum ülke genelindeki bölüşüm düzeninin de bir yansıması. Ülkemizde en düşük gelir grubundaki yurttaşlarımız toplam gelirlerin yalnızca yüzde 6,3'ünü alıyor ama harcamalarının yüzde 30,4'ünü ise gıdaya ayırmak zorunda kalıyor. Ülkemizde bu harcamalara baktığımızda, en yüksek yüzde 20 ise gelirin yüzde 48,1'ini alıyor ve gıdaya ayırdığı pay ise yalnızca yüzde 12,8. İşte, size bölüşüm şoku. Peki, bu tablo kadınların hayatını neye dönüştürüyor? Kadınlar geçim krizini yönetme savaşı veriyor, tasarruf artık bir tercih değil bir hayatta kalma stratejisi; kıyafetten kısıyor, sosyalleşmeden vazgeçiliyor, kırmızı et sofradan kalkıyor; yemek kartı mı alıyor, onunla beraber evine, mutfağına alışveriş yapıyor; fabrika yemek mi çıkarıyor, o fabrikadaki yemek eve taşıyor. Yoksulluk artık kemer sıkma olmaktan çıktı. Sizin düzeninizde yoksulluk kadınlar için hayattan feragat etmektir. Geçen günlerde Muğla'da pazar yerinde bir kadın hemşehrim "Yaşamıyoruz, sadece nefes alıyoruz." dedi. Bu cümle tüm istatistiklerden çok daha gerçektir. Tekrar ediyorum: Yarattığınız bu yoksulluk düzeninde kadınlar yaşamıyor, sadece nefes alıyor.

Değerli milletvekilleri, geçim krizi kadınların zamanını da çalıyor ve çarpı 2 sorumluluk yüklüyor onlara. Gündüz güvencesiz işte, akşam evde çocuk bakımı, yaşlı bakımı... Biliyor musunuz, ücretli iş ücretsiz emeği azaltmıyor, aksine toplam çalışma süresini artırıyor. Zaman yoksulluğu artık görünmez bir eşitsizlik değil, kadınları bıktıran bir gerçek. Kadınlar uyuyamıyor, dinlenemiyor, kendine zaman ayıramıyor, hayallerini erteliyor.

Değerli milletvekilleri, gelelim borçlanmaya. Eskiden insanlar ev almak için borçlanıyordu, bugün pazara çıkmak için borçlanıyor. Kredi kartı artık bir yatırım aracı değil âdeta yaşam destek ünitesi, bir borcu kapatmak için başka borç alınıyor. İcra mesajları gündelik hayatın bir parçası hâline geldi. Borç artık istisna değil âdeta bir norm ve borcu üstlenen de çoğunlukla kadınlar. Ama karar hakları da elinden alınmaya çalışılıyor ve işte ekonomik şiddet de tam burada başlıyor. Çalıştırmamak, borçlandırmak, nafaka üzerinden cezalandırmak, maaşa el koymak da bir şiddet. Ekonomik şiddet evin içinde yaşanıyor, barınma krizi ise kadını evin dışında güvencesizliğe itiyor. Barınma krizi derinleşiyor, ucuz kiralılar şehirlerin çeperlerinde, kadınlar daha güvencesiz alanlara itiliyor.

Kadınların dayanıklılığı ekonomik adaletsizliği de gizleyemez. Yoksulluk bir insan hakkı ihlalidir, kadın yoksulluğu çok katmanlı bir eşitsizliktir. Kadınlar hem enflasyonun hem patriarkanın yükünü taşıyor, bu yük sürdürülebilir değildir.

Bugün mesele de sadece fiyat artışları değildir, mesele kadınların hayatlarının daralmasıdır ve biz bu daralmayı kabul etmiyoruz. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özcan, teşekkür ediyorum.

İlk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'e ait.

Sayın Ün, buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SEMA SİLKİN ÜN (Denizli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi tarafından verilmiş olan önergenin öznesi bu kutlu ayda, bu mübarek ayda daha fazla hissetmemiz gereken bir duygunun sahibi olduğu için ayrıca anlamlı buluyor ve destekliyoruz.

Evet, en çok konuşmamız gereken, her dakika konuşmamız gereken bir konu yoksulluk çünkü biz burada bazı suni gündemlerle meşgul olurken, boğuşurken, siyasi hesaplar yaparken bir millet yoksulluk darboğazında yok oluyor, bunun farkına varamıyoruz. Milletimiz kadınıyla, erkeğiyle, genciyle, yaşlısıyla, işsiziyile, çalışanıyla iliklerine kadar yaşıyor bu olguyu, yoksulluğu. Neden? Çünkü yoksulluğu yönetme siyaseti yoksulluğun ortadan kaldırılacağı bir düzenin inşasını kendisi için risk görüyor. Bugün açlık sınırı 33.693 lira; asgari ücretlinin, emeklilerin geliri açlık sınırının altında. 4 kişilik bir ailenin barınma, yeme, içme gibi zorunlu ihtiyaçlarını karşılayabilmesi için 103.817 liralık bir gelire ihtiyacı var.

Şimdi size bir rapordan bahsedeceğim iş buraya giderken: Küresel refah araştırması yapılıyor, 22 ülkeden insanların refah kalitesi ölçülüyor. Nasıl ölçülüyor peki? Yetişkinlerin refah göstergelerinin çocukluk deneyimleriyle ilişkisi inceleniyor. Raporda çok vahim denilecek bir olgu var, çocuklukta yoksulluğun yetişkin hayatını en sert biçimde etkileyen faktör olması. Bu ilişkinin en sert ve kalıcı olarak yaşandığı ülke neresi peki? Türkiye maalesef. Yoksul bir çocukluk geçiren kişi ileride bunu telafi edemiyor yani. Bir çocuğun ailesi çok zor geçiniyorsa bunun yetişkinlikteki hayat kalitesine etkisi en yüksek Türkiye'de bulunmuş yani ülkemizde hayata geriden başladığınız öyle devam etmek zorundasınız. Normalde sosyal politikaların, eğitimin, iş piyasasının, sosyal devletin çocuklukta yaşanan dezavantajları kısmi telafi etmesi gerekir. Türkiye'de maalesef bu mekanizma bozulmuş durumda, işlemiyor. Sistem hayata geriden başlayanlar için bunu telafi edecek imkânları sunmuyor. "Eğitim yoksulluğu kader olmaktan çıkaran şeydir." anlayışımız da maalesef yine ülkemizde işlemiyor. Başlangıç noktası çok şeyi belirliyor ve sistem bunu düzeltmiyor. Sosyal devlet zayıf, çocuk yoksulluğunu telafi edecek mekanizma yetersiz. Yani çocukken fakirsen sistem seni orada tutmak için tasarlanmış gibi âdeta. Bu, geleceğin de ölümü demek hem de daha doğmadan çünkü çocuklukta koşullar hayatın geri kalanını yüksek seviyede şekillendiren kalıcı bir mekanizmaya dönüşmüş durumda. Umutsuzluk, içe kapanma, riskten kaçınma, hiçbir şeyin değişmeyeceği duygusu bu koşullarda yaygınlaşıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Hatırlattık ama başta.

Teşekkür edin.

SEMA SİLKİN ÜN (Devamla) - Neyse, biz önergeye yine desteğinizi isteyelim, şu mübarek günde elinizi vicdanınıza koyun diyelim.

Teşekkür ederim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ün, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'a ait.

Sayın Türkeş Taş, buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYYÜCE TÜRKES TAŞ (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, yüce Türkiye Büyük Millet Meclisinde kadın yoksulluğuyla ilgili konuşmaktan dolayı, işin açıkçası, duyduğum üzüntüyü belirtmek istiyorum. Neden üzüntü duyuyorum? Çünkü aziz Türk milletinin köklü devlet ve toplum geleneğinde kadın daima ailenin direği ve toplumsal hayatın kurucu unsuru olarak görülmüştür. Orta Asya'dan bugüne uzanan tarihimizde hatunların devlet işlerinde söz sahibi olması kadına verilen değerin de açıkça bir göstergesidir. İslamiyet de ortaya çıktığı çağ ve coğrafyada kadına miras, mülkiyet ve rıza hakkı tanıyarak kadınların statüsünü yükselten önemli düzenlemeler getirmiştir. Türk töresi ile İslam'ın adalet anlayışının birleştiği bu medeniyet tasavvurunda kadın korunması gereken pasif bir unsur değil, güçlendirilmesi gereken asli bir özne olarak kabul edilmiştir. Ne var ki biz bugün böylesine köklü bir mirasa sahip bir millet olarak kadın yoksulluğunu konuşur bir toplum hâline geldik. O yüzden, gerçekten, bu konu üzerinde ciddiyetle durulması ve gerekli analizlerin çok detaylı yapılması gerekmektedir.

Ülkemizde kadın yoksulluğu yalnızca gelir ve servet eksikliğiyle de sınırlı değildir. Kadınlar yasal ve toplumsal haklara erişimde de güçlükler çekmektedir. Toplumsal dışlanmışlık ve kadına yönelik şiddet hisleriyle çok boyutlu kırılganlık da yaşamaktadırlar. Kadınların hak eden ya da kurtarılması gereken bireyler olarak görülmesi fiili ataerkil süreçlerin yeniden üretilmesine zemin hazırlamaktadır, bu da karşımıza kadınlarla ilgili devamlı çözülemeyen problemler olarak çıkmaktadır.

Genel olarak verilere baktığımızda, kadınların iş gücüne katılım oranı da ülkemizde çok düşüktür. TÜİK verilerine göre yüzde 36-38 bandındadır bu oran, erkeklerde bu oran yüzde 70'in üzerindedir. Çalışan kadınların önemli bir bölümü de maalesef kayıt dışı veya güvencesiz istihdam koşullarında yer almaktadır. Düşük ücret, eksik sigorta ve ücretsiz bakım yükünün büyük ölçüde kadınların omzunda olması da ekonomik bağımsızlığı zayıflatmakta ve hane içi kırılganlığı da artırmaktadır. Böyle bir durumda ekonomik baskının da arttığı hanelerde en ağır bedeli maalesef çocuklarımız ve gençlerimiz ödemektedir. Son yıllarda suça sürüklenen çocuk sayısındaki artış ve gençler arasında uyuşturucuya başlama yaşının da düşmesi meselenin yalnızca ekonomik değil, aynı zamanda sosyal bir güvenlik sorunu hâline geldiğini de göstermektedir. Aile zayıfladığında risk alanı maalesef genişlemektedir.

Unutmayalım ki güçlü aile güçlü kadınla mümkündür. Güçlü gençlik ise ancak ekonomik ve sosyal olarak desteklenmiş aile yapısı içinde yetişmektedir diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Türkeş Taş, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Muş Milletvekili Sümeyye Boz'a ait.

Sayın Boz, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SÜMEYYE BOZ (Muş) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri takip eden değerli halklarımızı ve cezaevlerinde direnen yoldaşları saygıyla selamlıyorum.

Önerge üzerine söz kurmadan önce farklı bir konuya kısaca değinmek istiyorum. TBMM Dilekçe Komisyonunun 4/8/2025 tarihli 11172 sayılı Kararı açık bir gerçeği kayda geçirmiştir. Göbeklitepe, Karahantepe gibi tarihin ezberlerini bozan araştırmalarda yer alan antropologlar ve müze araştırmacıları, ne yazık ki, teknik hizmetler sözleşmesinin (c) bendindeki iki yıllık tekniklerle aynı kategoride tutulmakta ve bu durum onlarda hem ekonomik hem özellikle de mesleki kayba neden olmaktadır. Verdiğimiz önergelerde de belirttiğimiz üzere, kazı alanlarında imza atan antropolog, envanter ve tescil dosyasında sorumluluk üstlenen müze araştırmacısı arkeologlar gibi dört yıllık lisans mezunu olmalarına rağmen, aynı teknik dosyada yer alan birlikte çalıştıkları ünvanlarla aralarında fark bulunması... Yani sadece bir ücret meselesi değil elbette; bu, görev, statü, yetki dengesinin bozulması olarak karşımıza çıkıyor. Kültürel miras yükünü taşıyan uzmanların statüsü artık netleştirilmeli.

Gelelim artan yaşam maliyeti karşısında kadın yoksulluğunun derinleşmesi ve hane içi geçim krizine. Bu ülkede artan bir yaşam maliyeti var ve bu, nötr bir ekonomik süreç olarak adlandırılmaz; iktidarın bölüşüm politikalarının tercihlerinin sonucudur.

Enflasyon yükselirken ücretler baskılanıyor, sosyal politikalar daraltılıyor ancak sermayeye kaynak aktarımı sınırsız devam ediyor. Kadınlar da ya iş gücünün dışına itiliyor ya da güvencesiz, düşük ücretli, kayıt dışı alanlara sıkıştırılıyor. Bakım hizmetleri ise kamusal bir hak olmaktan çıkarılıp aile sorumluluğuna devrediliyor. Böylece kadın emeği iki kez sömürülüyor; birincisi, piyasada ucuzlaştırılarak; ikincisi, evde, ev içinde ücretsizleştirilerek. Yoksulluğu hane geliri üzerinden ölçerek gerçeği perdeleyemezsiniz çünkü hane içi gelirin kendisi bile zaten eşitsiz belirleniyor. Bu, sadece hane içi değil, kamusal politikalar yoluyla üretilen sınıfsal eşitsizliğin cinsiyetli biçimde derinleştirilmesidir. Bütün öğrenciler olmak üzere, kadın öğrenciler de yalnızca hane içindeki krizlerden değil, kamusal alanda ortaya çıkan krizlerden de etkileniyor.

Eğer gerçekten çözüm isteniyorsa bakım hizmetleri kamusallaştırmalı, güvenceli istihdam yaygınlaştırılmalı, sosyal politika hak temelli bir şekilde yeniden inşa edilmelidir diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Boz, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kastamonu Milletvekili Fatma Serap Ekmekçi'ye aittir.

Sayın Ekmekçi, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA FATMA SERAP EKMEKÇİ (Kastamonu) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Politika üretmekte, proje oluşturmakta sınıfta kalan CHP zihniyeti, yine, popüler olduğunu varsaydığı, bu sayede halk nezdinde görünür olmayı umduğu bir konuyla yüce Meclisimizi meşgul etmekte. Kadın hakkına, kadın emeğine, kadına saygıya ne oranda kıymet verdiklerini birbiri ardına patlayan yerel yönetim skandallarında da görüyoruz. Kadını inancından giyimine uzanan kimliğiyle ötelemesine, bölmesine, hatta yok saymasına kadar çeşitli söylem ve ne yazık ki davranışlarına da şahit oluyoruz. CHP zihniyetinin kadına verdiği kıymetin makyajdan, görüntüden, sahtelikten öte olmadığını aziz milletimiz gayet iyi biliyor.

GİZEM ÖZCAN (Muğla) - Kadını da ötekileştiriyorsunuz o zaman yani. Makyaj yapan kadın kadın değil mi? Siz yapmıyor musunuz?

FATMA SERAP EKMEKÇİ (Devamla) - Değerli milletvekilleri, kadının ekonomik kalkınması ve sosyal gelişmesi alanında Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğindeki AK PARTİ'mizin gerçekleştirdiği devrimi tüm dünya takdir ediyor. Yıllar yılı âdeta ikinci sınıf vatandaş statüsüne düşürülen kadın iş hayatından eğitime hayatın her alanında ayağa kalktı ve hak ettiği eşit vatandaş statüsüne kavuştu. Anadolu'yu bilmeyenler, hane hane halkın gönlüne girmeyenler, giremeyenler, milletin bağrından çıkmayanlar kadın haklarına ancak CHP zihniyeti kadar yabancı kalabilir.

Değerli milletvekilleri, 2002 yılında yüzde 27,9 olan kadınların iş gücüne katılım oranı bugün yüzde 35'in üzerinde. On İkinci Kalkınma Planı'nda kadınların ekonomik hayattaki konumunun daha da güçlendirilmesi açık hedef olarak belirlendi. 2028 yılına kadar iş gücüne katılım oranının yüzde 40'ın üzerine çıkması öngörüldü. 2024-2028 Kadının Güçlenmesi Belgesi yürürlükte. Kadın kooperatiflerinden girişimcilik desteklerine, genç kadın projelerinden okuryazarlık çalışmalarına kadar çok boyutlu projeler sahada uygulanmakta.

Değerli milletvekilleri, Kastamonu'nun çok partili sistemde çıkardığı ilk kadın milletvekili olarak sesleniyorum. Şehit Şerife Bacı'nın, istiklal ve istikbalin kadınlarının, tarladan fabrikalara üreten Kastamonu kadınlarının sesi olarak sesleniyorum. Sürekli sahadayım ben, kadınlarımızla bir aradayım; üretimde de görüyorum, tarlada da kamuda da ticaretle de evinde ailesini ayakta tutarken de. Gerek Kastamonu'da gerekse Türkiye'nin dört bir yanında kadınlarımız emeğiyle, bilgisiyle, dirayetiyle hayatın her alanında sorumluluk sahibi. İşte biz de tam da bu noktada kadını bu gerçeklik üzerinden değerlendiriyoruz. Devlet olarak kadının yanında olmaya, onu güçlendirmeye ve desteklemeye her zaman devam edeceğiz.

Hâlihazırda kapsamlı politika setleri yürürlükte iken yeni bir araştırma komisyonu kurulmasını gerekli görmüyor, söz konusu önergeye katılmadığımızı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Ekmekçi, teşekkür ediyorum.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.21

### ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.27

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Rıdvan UZ (Çanakkale), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

----- 0 -----

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 65'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Sivas Milletvekili Rukiye Toy ve Konya Milletvekili Mehmet Baykan ile 54 Milletvekilinin Milli Parklar Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

### VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

#### A) Kanun Teklifleri

1.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy ve Konya Milletvekili Mehmet Baykan ile 54 Milletvekilinin Milli Parklar Kanunu ve Bazı Kanunlar ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3308) ve Tarım, Orman ve Köyşleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 230)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Arasında OECD İstanbul Merkezi Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Yenilenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Arasında OECD İstanbul Merkezi Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Yenilenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2993) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 234)<sup>1</sup>

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

Komisyon Raporu 234 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi yok.

Tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, 1'inci maddeyi okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE İKTİSADİ İŞBİRLİĞİ VE KALKINMA TEŞKİLATI ARASINDA OECD İSTANBUL MERKEZİ KURULMASINA İLİŞKİN MUTABAKAT ZAPTININ YENİLENMESİNE İLİŞKİN PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 17 Ocak 2025 tarihinde Paris'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Arasında OECD İstanbul Merkezi Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Yenilenmesine İlişkin Protokol"ün 13 Ocak 2025 tarihinden geçerli olmak üzere onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN - Madde üzerinde ilk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'ya ait.

Sayın Kaya, buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; OECD'yle ilgili uluslararası sözleşme hakkında grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Tabii, önce zihnî bir hatırlatmada, hazırlıkta fayda var: Bu OECD nedir? Yani "OECD" dediğiniz aslında İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, 1948 yılında Avrupa Ekonomik İşbirliği olarak kurulan, daha sonra 1960'ta Kanada ve Amerika Birleşik Devletleri'nin katılımıyla 1961 yılında kurulması kararlaştırılan Ekonomik İşbirliği Teşkilatıdır yani bir anlamda, İkinci Dünya Savaşı sonrasında kurulan dünya düzeninin bir kuruluşudur. Şimdi "Bu kuruluşun bugün için ne anlamı var?" sorusunun cevabı aslında hepimizce malum, hem de yaşadığımız son gelişmelerle birlikte OECD'nin ne kadar etkin olabileceğini, ne kadar etkili olabileceğini, BM'nin bile etkili olmadığı bir ortamda OECD'nin bu topluma, üye ülkelere hangi kazançları sağlayacağını takdirlerini önce kamuoyuna, sonra sizlere bırakıyorum.

Değerli arkadaşlar, İkinci Dünya Savaşı'nın ardından yaşanan soğuk savaşta belirleyici bir unsur vardı, o da neydi? Amerika Birleşik Devletleri, savaştan çıkmış Avrupa ülkelerine maddi yardım, mali yardım, savunma anlamında destek verme sözü vermişti ve yine bu, aynı zamanda, 1948'de kurulurken Amerika Başkanı Truman tarafından uygulanan Marshall yardımlarının bir sonucu olarak ortaya çıkan bir kurumdu çünkü Marshall dediğiniz isim Dışişleri Bakanıydı; Avrupa Birliğine, daha doğrusu Avrupa'ya destek verme, ekonomik destek verme adı altında planlama yaparken Marshall yardımlarının Avrupa'ya yaygınlaşması için kullanılan organizasyonun adıydı.

Şimdi, arkadaşlar, tabii, bugün için OECD'den bahsetmek, OECD'nin öneminden bahsetmek çok mümkün değil. Tabii, devam eden bir sözleşme var ancak İstanbul'da kurulan, devam eden bu kuruluşun İstanbul ofisinin devam etmesinin herhangi bir mahzuru yok, niye? En azından bir lobi faaliyeti işlemi görür ve bu şekilde belki Türkiye'nin dünyada, üye ülkelerde, işte, lobi yapmasına katkı sağlar; faydası bu. Ancak bir de OECD'nin genelde bizlerin kullandığı, zaman zaman hepimizin başvurduğu istatistikleri var. Bakın, o istatistikler üzerinden bazı değerlendirmeler yapmak istiyorum size. 2015 ile 2025 yılları arasında şöyle genel bir değerlendirme yapalım. Orada genel söylem... Ekonomide şahlanan bir ekonomiden bahsediliyor ama OECD verilerine göre 2015 yılında hızlı büyüyen ancak sorunlu bir ekonomi olarak tanımlanan Türkiye ekonomisi, 2025 yılına geldiğinde derin yapısal zayıflıklara sahip bir ülke ekonomisine dönüşmüştü. Mesela, arkadaşlar, yine bir istatistik daha vereyim: Türkiye'nin AR-GE harcamaları yüzde 1,46, bu da OECD ortalaması olan 2,8'in yarısı mesabesinde. Eğer, siz AR-GE yatırımlarınızı belli bir noktaya çekemezseniz, ekonominizdeki yapısal problemleri çözmeniz, bu problemlerle mücadele etmeniz mümkün olmaz.

Değerli arkadaşlar, mesela, altmış beş yıllık üyeliğimize rağmen Türkiye hâlâ gençlerini ekonomik anlamda istihdama dâhil edemeyen bir ülke konumuna gelmiş. Şöyle bir şey söyleyeyim: Mesela, 2015 yılındaki 15-64 yaş arası 50,3'ten 2025'te 55,1'e çıkmış ama -aması burada- Türkiye 38 üye ülke arasında 38'inci konumda yani gençlere istihdam oluşturma noktasında olabildiğince son sıradayız.

Bir başka istatistik daha var arkadaşlar; ne eğitimde ne de istihdamda olan genç sayısı, Türkiye maalesef bu sıralamada 1'inci. Hani, son zamanlarda özellikle dillere pelesenk olan bir tanımlama var "ev genci" diye, tam da bunu tarif ediyor; ev genci sıralamasında OECD ülkeleri arasında Türkiye 1'inci sırada.

Değerli arkadaşlar, bir başka istatistik daha var burada, onu da sizlerle paylaşmak istiyorum. OECD ülkeleri içinde bölgesel istihdam farkını yani bir ülkenin farklı bölgelerindeki istihdam oranlarını incelemişler, bu inceleme neticesinde Türkiye, bölgesel

---

1. 234 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

istihdam farkında... Batıdaki metropoller rant ve istihdamı toplarken doğu bölgeleri ciddi şekilde terk edilmiş şekilde. Bu istihdam raporunu da burada paylaşmak istiyorum.

Arkadaşlar, bazı veriler daha var, bunlar can sıkıcı veriler ama bunları duymanızda fayda var. Mesela, 2025 yılında OECD ülkelerinin enflasyon oranlarını sizlerle paylaşmak istiyorum: 2025 Ocak ayında 4,7'yle başlamışlar, 2025 Kasım ayında 3,9'la bitirmişler. Peki, Türkiye'nin 2025 yılı için ortalaması nedir? 42,1'le başlamışız, 31,1'le bitirmişiz yani OECD'de enflasyonda şampiyon konumdayız, özellikle dikkatlerinize sunmak istiyorum.

İkincisi, gıda enflasyonu arkadaşlar. Gıda enflasyonunda OECD ülkelerinin ortalaması 4,4'ten başlamış, 4'le bitmiş; bizimkisi 41,8'le başlamış, şu anda 2025'te 27,4'le bitirmişiz yani gıda enflasyonunda da OECD şampiyonu olmuşuz; bunu da dikkatlerinize özellikle sunmak istiyorum.

Bir diğeri de arkadaşlar, enerji enflasyonu. Bakın, enerji enflasyonunda OECD ülkelerinin çoğu Rusya-Ukrayna savaşından sonra özellikle enerji tedariki noktasında sıkıntı yaşamalarına rağmen olan sonucu söylüyorum: 3,7'yle başlamışlar, 3,5'le bitirmişler; bizimkisi 39,5'le başlamış, 30,7'yle bitmiş. Şimdi, OECD rakamları, istatistikler, ekonomik veriler hepsi apaçık bir şekilde ortada. Hâlâ bunun üzerine kalkıp da değerlendirmeler yapmak, ekonominin çok iyi olduğunu, gelir dağılımında adaletin sağlandığına dair değerlendirmeler yapmak maalesef doğru değil; bu, yanıltıcı bilgi olarak maalesef kamuoyuna yansıyor.

Arkadaşlar, önemli başka bir konu daha var, o önemli konu da belki dikkatlerden kaçtı. 31 Mayıs 2010 tarihinde Mavi Marmara saldırısı oldu ve 10 vatandaşımız uluslararası sularda İsrail tarafından katledildi. Peki, 31 Mayıs 2010 tarihinden yirmi gün önce ne oldu? Yirmi gün önce olan ne biliyor musunuz arkadaşlar? Yirmi gün önce, 10 Mayıs 2010 tarihinde İsrail OECD üyesi oldu. Türkiye kurucu ülke olması hasebiyle, veto hakkı olmasına rağmen 2010 tarihinde İsrail OECD üyesi olurken İsrail'in üyeliğini veto etmedi. O tarihte yine İsviçre, İrlanda, Norveç İsrail'in bu üyeliklerini yani veto etmeden şerh düşerek demişler ki İsrail'e: "Sen, Batı Şeria'daki yerleşim yerlerini tekrar bu şekilde yaygınlaştıramazsın." ve maalesef onlar şerh düşmesine rağmen Türkiye belki rahatsızlıkları olabilir ama bu rahatsızlıklarını hayata geçirecek, İsrail'in bu yaptıklarını engelleyecek, daha doğrusu İsrail'in üyeliğini engelleyecek herhangi bir adım atmamış, herhangi bir girişimde bulunmamış.

Değerli arkadaşlar, OECD, tabii, biraz, önce söylediğim gibi, yani çok böyle olsa da olmasa da olur denilebilecek bir kuruluş. Niye? Çünkü artık Şubat 1945'te kurulan dünya düzeninin insanlığa bir huzur getirmediği, insanlığın artık tamamen gücü yeten yetene düzenine döndüğü ve en son bugün de yapıldığı gibi -hepiniz takip ediyorsunuz- İran-Amerika müzakerelerinde olduğu gibi bölgemizin ateş çemberine çevrilmek istendiği bir ortamda biz bugün bu OECD teklifine "evet" diyebiliriz, ekonomik kalkınma, iş birliği teklifine "evet" diyebiliriz ama bu, sadece herhangi bir şekilde diplomaside bir adım atmış olduğumuz sonucunu doğurur ama son tahlilde biliniz ki dış politika kuyumcu sarraflığında yürütülmesi gereken bir alandır. Türkiye kendi güvenliğini korumak, kendisini bu bölgede ayakta tutmak istiyorsa çok taraflı diplomasiyi, D8'i hayata geçirerek bundan kurtulabilir diyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'a ait.

Sayın Akalın, buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ilk olarak, Hocalı'da kadın ve çocuk ayırt etmeden kardeşlerimize karşı yapılan katliamı şiddetle kınıyor, katledilen, şehit edilen kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyor ve katliamı unutmadığımızı ve unutmayacağımızı belirterek sözlerime başlamak istiyorum.

Evet, görüşmekte olduğumuz teklif, Türkiye Cumhuriyeti devleti ile OECD arasında İstanbul'da bir merkezin kurulmasına ilişkin mutabakat zaptının bir yıl süreyle yenilenmesine ilişkindir. Elbette, Türkiye'nin kurucu üyesi olduğu OECD'yle iş birliği yürütmesi önemlidir. Uluslararası kuruluşlarla temas diplomatik ve ekonomik görünürlük açısından değerlidir, buna kimsenin itirazı yoktur, olamaz. Ancak bugün burada sormamız gereken soru şudur: Bir OECD ofisinin İstanbul'da bulunması Türkiye'yi OECD ortalamalarında üst sıralara taşımaya yeter mi? Bence asıl tartışmamız gereken konu budur.

Değerli milletvekilleri, OECD'yi bir temsil ofisleri organizasyonu gibi görmek son derece yanlıştır. OECD veriye dayalı karşılaştırmalar yapan; ülkelerin eğitimden ekonomiye, hukukun üstünlüğünden kamu yönetimine kadar performanslarını ölçen bir kuruluştur. Dolayısıyla başarı ofis açmaktan çok o verilerde ilerlemekten ve ortalamalarda yükselmekten geçmektedir. Ölçüt ve kriter aslında bunlar olmalıdır. Bugün OECD göstergelerine baktığımızda, tabloyu soğukkanlı bir biçimde değerlendirmek zorunda olduğumuzu ve geleceğe dair hedeflerimizi bu doğrultuda oluşturmamız gerektiğini görüyoruz. Özellikle temel eğitim meselesi çok kritiktir. PISA 2022 sonuçlarına baktığımızda Türkiye matematikte 453 puan alırken OECD ortalaması 472'dir. Okumada Türkiye 456, OECD ortalaması 476'dır. Fende Türkiye 476, OECD ortalaması 485'tir. Bu üç temel alanda da OECD ortalamasının altındayız. Bu, analitik düşünme ve bilimsel becerilerde OECD ülkelerinin gerisinde olduğumuzu çok açık göstermektedir. OECD verilerine göre yüksek olduğumuz alanlar elbet vardır. Örneğin, Türkiye'de üniversite mezuniyet oranı OECD ortalamasının üzerindedir ancak her ile üniversite açmak temel eğitimdeki matematik, fen sorununu ve mesleki ve teknik eğitim sorununu çözmemiştir. Eğer 15 yaşındaki öğrencimiz OECD ortalamasının altında performans gösteriyorsa mezun sayısını artırmak kaliteyi otomatik olarak yükseltmez; nicelik artışı nitelik ve kalite artışı demek değildir.

Gelin, bir de gençlerimizin durumuna bir bakalım. OECD'nin Education at a Glance 2025 Raporu'na göre Türkiye'de 18-24 yaş aralığında gençlerin yaklaşık yüzde 31,3'ü ne eğitimde ne de istihdamda olarak sınıflandırılıyor. Aynı yaş grubunda OECD ortalaması yaklaşık yüzde 14,1 civarındadır. Bu fark eğitim ile üretim arasında ciddi bir kopukluk olduğunu göstermektedir. Diploma verip mezun ettiğiniz gençlerimize iş olanakları sağlayamıyorsanız orada istihdam ve kalkınma politikasından bahsetmek mümkün değildir.

Bakın, gelir dağılımında tablo da olumsuzdur. OECD ortalamasında vergi ve transfer sonrası Gini katsayısı yaklaşık 0,31 iken Türkiye'de 0,41 seviyesindedir. Türkiye OECD ülkeleri arasında en yüksek gelir eşitsizliğine sahip ülkelerden biridir. Bu durum sosyal adalet ve fırsat eşitliği açısından ciddi bir sorundur.

Şimdi, bir de hukukun üstünlüğü ve adalet alanındaki verileri konuşalım. Dünya Bankasının 2023 yılı Worldwide Governance Indicators verilerine göre Türkiye'nin "Rule of Law" yani hukukun üstünlüğü puanı eksi 0,55'tir, OECD ortalaması ise

yaklaşık artı 1,20 seviyesindedir yani Türkiye OECD ortalamasının yaklaşık 1,7 puan altındadır ve negatif bölgede yer almaktadır. Yine, World Justice Project 2024 Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde Türkiye 142 ülke arasında 117'nci sıradadır. Türkiye'nin genel puanı 1 üzerinden 0,43'tür, OECD ülkelerinde bu puan genellikle 0,70'in üzerindedir. Özellikle "yargı bağımsızlığı", "temel hakların korunması" ve "yürütmenin sınırlandırılması" başlıklarında Türkiye OECD ortalamasının belirgin bir biçimde gerisindedir. Dünya Ekonomik Forumu'nda yargı bağımsızlığı göstergesinde Türkiye 1 ile 7 arasındaki ölçekte yaklaşık 3-3,5 bandındadır, OECD ortalaması ise yaklaşık 5 civarındadır. Bakın, bu fark yatırım ortamı ve hukuki güven açısından son derece önemlidir. Kamu yönetimi etkinliğinde de tablo benzerdir. Dünya Bankası verilerine göre Türkiye'nin "Government Effectiveness" puanı eksi 0,20 ile eksi 0,30 bandında iken OECD ortalaması artı 1,10 civarındadır yani kamu yönetimi etkinliğinde de OECD ortalamasının yaklaşık 1,3 puan gerisindeyiz. Yine, vatandaş güveni açısından OECD ortalaması yüzde 39 iken Türkiye'de bu oran son ölçümlerde yüzde 28 ve yüzde 29 civarındadır.

Bütün bu verilerle birlikte değerlendirildiğinde ortaya çıkan tablo çok açık ve nettir. Matematikte OECD ortalamasının altındayız. Okuma becerilerinde OECD ortalamasının altındayız. Fende OECD ortalamasının altındayız. Genç istihdamında OECD ortalamasının çok çok gerisindeyiz. Gelir dağılımında OECD'nin en eşitsiz ülkelerinden biriyiz. Hukukun üstünlüğü göstergelerinde OECD ortalamasının belirgin bir biçimde altındayız. Yargı bağımsızlığı algısında OECD ülkeleri arasında alt sıralardayız. Kamu yönetimi etkinliğinde OECD ortalamasının yaklaşık 1 puan gerisindeyiz. OECD ortalamasının üzerinde olduğumuz alanlardan biri - biraz önce de söylediğim gibi- üniversite mezuniyet oranıdır. O da ayrı bir tartışma konusudur ve oradaki bu nicelik artışı da temel eğitimdeki kalite sorununu ve hukukun üstünlüğü alanındaki zayıflığı telafi etmemektedir.

Sonuç olarak şunu açıkça ifade edelim: OECD ofisinin İstanbul'da bulunması elbette kıymetlidir. Türkiye'nin uluslararası platformlarda güçlü şekilde temsil edilmesi, çok taraflı diplomasinin merkezlerinden biri olması önemlidir. Bu tür kurumlara ev sahipliği yapmak Türkiye'nin kapasitesini ve iddiasını gösterir. Biz buna karşı değiliz ancak gerçekçi olmalıyız. Bir ofisin varlığı tek başına Türkiye'yi OECD ortalamasının üzerine taşımaz. Eğitimde, matematik ve fende başarısını yükseltmez. Genç işsizliğini düşürmez. Gelir dağılımını düzeltmez. Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde bizi yukarı çıkarmaz. Eğer göstergelerde gerideyse çözüm tabelada değil, sistemdedir. Ofis bir araçtır, hedef değildir, hedef OECD standartlarını yakalamak ve aşmaktır. Bu da bu sistemde mümkün değildir.

Bakın, değerli milletvekilleri, bu konuda önümüzde muazzam bir örnek vardır: Cumhuriyet kadınlara 1934 yılında seçme ve seçilme hakkını birçok Avrupa ülkesinden önce tanımıştır. Eşit yurttaşlık ilkesini hukuk düzeni içinde güvence altına almış, insan haklarını ve hukukun üstünlüğünü siyasal hayatının temeline yerleştirmiştir. İşte, dünya standardını belirlemek tam da bu şekilde olur. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün bu cesur adımı adalet anlayışının cinsiyet ayrımı gözetmeksizin tüm yurttaşlara eşit uygulanmasının tarihsel bir ifadesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKALIN (Devamla) - İYİ Parti olarak bu konuda perspektifimiz çok nettir: Türkiye'yi uluslararası kurumlara ev sahipliği yapan bir ülke olmanın ötesine taşımak güçlü kurulları, bağımsız yargıyı, kaliteli eğitimi ve liyakat esaslı devlet yapısını inşa etmektir.

Yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akalın, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'ya ait.

Sayın Kaya, buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ADALET KAYA (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, istatistik verileri neden toplanır? Toplumsal, ekonomik, çevresel sorunları tespit etmek ve onlara çözüm üretmek için elbette. Türkiye'de TÜİK'in topladığı, daha doğrusu yayımladığı verilerin doğruluğuna güven duyulmadığı hepimizin malumu dolayısıyla daha objektif ve gerçeğe yakın veriler paylaştığı düşünüldüğü için OECD gibi uluslararası kurumların çalışmaları öne çıkıyor. Elimizdeki veriler Türkiye'nin OECD ülkeleri arasında standartları her geçen gün eriyen, kurumsal yapısı çöken ve halkını yoksullaştıran bir ülke profili çizdiğini gösteriyor.

Şimdi, kurumun kendi raporlarına bakalım. Ekonomiyle başlayalım: Övündüğünüz büyüme rakamları kime yarıyor? OECD'nin 2025 inceleme raporuna göre Türkiye büyüyor ama nasıl büyüyor? Eşitsizliği büyüterek büyüyor. Bakınız, Türkiye bugün OECD ülkeleri arasında kayıt dışı ekonomide 1'inci sırada, oran yüzde 28,7; OECD ortalaması yüzde 15-20 bandındayken bizde neredeyse ekonominin üçte 1'i kayıt dışı. Bu ne demek biliyor musunuz? Yaklaşık 8,5 milyon yurttaş sosyal güvenceden, emeklilik hakkından, iş güvenliğinden yoksun bir şekilde, kölelik düzeninde çalıştırılıyor demek. Tarım sektöründe bu oran yüzde 85'lere kadar çıkıyor. Siz Ankara'da ıslıklı makam odalarında "Büyüyoruz." derken tarladaki çiftçi, sanayideki çırak devletin kayıtlarında bile yok. Bu ülkedeki en büyük soygun "vergi takozu" denilen çalışanın sırtına binen yük. Bakın, 2024 verilerine göre Türkiye, OECD ülkeleri arasında vergi takozu sıralamasında 38 ülke arasında 19'uncu sırada yer alıyor. OECD ülkelerinde, örneğin, Almanya'da veya ABD'de bir çalışan eğitim giderlerini, sağlık giderlerini vergisinden düşebilirken Türkiye'de bordrolu çalışan maaşını daha eline almadan kaynağından kesilen vergiye mahkûm edilmiş durumda. İşveren her masrafı vergiden düşerken işçinin mutfak masrafı, kirası vergi matrahından düşülmüyor. Enflasyonla gelen maaş zammı vergi dilimi güncellenmediği için devlet tarafından gizli vergi olarak geri alınıyor. İşte, sizin adalet anlayışınız bu kadar.

Sayın milletvekilleri, bir ülkenin geleceği eğitime ayırdığı bütçeden bellidir. EĞİTİM SEN'in 2025-2026 raporu ve OECD'nin Bir Bakışta Eğitim verileri çocuklara reva gördüğünüz muameleyi açıkça gösteriyor. OECD ortalamasında bir ilköğretim öğrencisi için devletin harcadığı para yıllık 10.812 dolar. Peki, Türkiye'de ne kadar biliyor musunuz? 3.914 dolar. Lise düzeyine baktığımız zaman OECD ortalaması 11.932 dolar, Türkiye'ye bakıyoruz, 3.914 dolar. Değerli arkadaşlar, bir Avrupalı, bir Koreli kendi çocuğuna bizim çocuğumuzdan tam 3 kat daha fazla yatırım yapıyor. Okullarda temizlik görevlisi olmadığı için velilerden para toplarken, hijyen sorunları yüzünden çocuklar hastalanırken Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'nün bütçesini bir yılda 2'ye katlayıp 82 milyar liralara çıkarmak, eğitimi bilimsellikten uzaklaştırıp piyasalaştırmak bu ülkenin geleceğine yapılmış en büyük ihanettir. Öğretmen ataması bekleyen yüz binlerce gencimiz dururken ücretli öğretmenlik ayıbını sürdüren bu sistem OECD liginden düşmeye mahkûmdur.

Gelelim sağlık sistemine. "Sağlıkta devrim yaptık." diyorsunuz ve hastaneleri öve öve bitiremiyorsunuz. Peki, bu hastanelerin içindeki doktorlar ne durumda? Şimdi, OECD 2025 verilerine göre Türkiye'de bir hekim OECD'deki meslektaşından 3-4 kat daha fazla hasta bakıyor, 3-4 kat daha fazla nöbet tutuyor; iş yükü arşa çıkmış durumda. Karşılığında ne alıyor? Son on yılda OECD ülkelerinde hekim maaşları reel olarak artarken, örneğin Macaristan'da yüzde 11,7 artış varken Türkiye'de hekim maaşları reel olarak sadece yüzde 1,7'de kalmış. Enflasyon karşısında doktorun maaşı erimiş bitmiş. İşte bu yüzden doktorlar ülkeyi terk ediyorlar. "Giderlerse gitsinler." dediğiniz o hekimler Almanya'ya, İngiltere'ye, İsveç'e, sizin vermediğiniz değeri, insani çalışma koşullarını bulmaya gidiyorlar. Sonucunda devlet hastanelerinde özellikle de küçük şehirlerde uzman hekim bulmak mümkün olamıyor.

Kadına yönelik şiddet verileri için OECD verilerine bakmak gerekiyor mu bilmiyorum ama bu konuda da ne yazık ki sınıfta kalmışız. Geçtiğimiz hafta yalnızca bir günde 6 kadın katledildi. Üstelik 3 kadın, failer hakkında uzaklaştırma kararı almıştı. Göz göre göre gelen cinayetler bunlar, önlenabilir cinayetler. İktidar vekilleri kadına yönelik şiddetin küresel bir sorun olduğunu söylüyorlar ısrarla, bize özgü olmadığını. Evet, doğru, patriyarka bütün dünyanın sorunudur ancak sayın vekiller, OECD istatistiklerine göre Türkiye yine vahim durumda. Partner şiddetine uğrayan kadınların sayısı yüzde 32, OECD ortalaması yüzde 23.

Şimdi, yıllardır anlatmaya çalışıyoruz; kadına yönelik şiddetin en temel nedeni toplumsal cinsiyet eşitsizliğidir diyoruz. OECD verileri bu argümanı doğruluyor. Kadınların iş gücüne katılım oranlarına baktığımızda OECD ortalaması yüzde 65. Türkiye'deki orana bakıyoruz, yüzde 36. Çalışan kadınların çalışma koşullarının en kötü olduğu ülke Türkiye. Economist dergisinin Cam Tavan Endeksi'nde 2025 yılında Türkiye 29 ülke arasında sonuncu oldu.

Tüm bu ekonomik ve sosyal çöküşün temelinde ne var biliyor musunuz? Hukuksuzluk var, eşitsizlik var ve güven erozyonu var. OECD'nin Bir Bakışta Yönetişim Raporu'na bakalım: Türkiye Kamu Güveni Endeksi'nde 38 üye ülke arasında 33'üncü sırada, sondan 5'inciyiz; Yolsuzluk Algı Endeksi'nde 115'inci sıradayız. Hukukun olmadığı, şeffaflığın olmadığı, ihalelerin şeffaf yürütülmediği bir düzende ekonomi gelişir mi? Evet, gelişmiyor. Yabancı yatırımcı vurkaç yapmaya, sıcak parayla faizden kazanmaya geliyor, sonra gidiyor. Siz OECD'nin İstanbul Merkezine 5 milyon avro gönüllü katkı payı ödeyerek uluslararası arenada itibar kazanabileceğinizi mi sanıyorsunuz? Sayın vekiller, itibar binayla, tabelayla, para saçarak kazanılmaz. İtibar, hukukun üstünlüğüyle, şeffaflıkla, kadınların iş gücüne katılımını yükseltmekle kazanılır. İtibar, kendi hekimine, kendi öğretmenine, kendi gencine sahip çıkarak kazanılır.

Sonuç olarak, bugün önümüze getirdiğiniz bu protokoller şekil şartlarını yerine getirmekten öteye geçmiyor. Türkiye, OECD'nin kurucu üyelerinden biri olmasına rağmen bugün o örgütün demokrasi, insan hakları, şeffaflık kriterlerinin çok uzağına düşmüş durumda. Biz diyoruz ki, bu ülke halklarının hakkı OECD ortalamalarının altında ezilmek değil üzerine çıkmaktır. Bunun yolu da kayıt dışı ekonomiyi bitirmekten, vergide adaleti sağlamaktan, eğitimi laik ve bilimsel bir temele oturtmaktan, sağlıkçının hakkını vermekten, eğitimcinin hakkını vermekten ve daha önemlisi, en önemlisi demokrasiyi, demokratik bir düzeni yeniden inşa etmekten geçer. OECD İstanbul Merkezi bu eşitsizlik rejimini, bu kayıt dışı istihdamı ve bu demokratik çöküşü örtme hesabında kamu denetimine kapalı, israfçı bir yapının sembolü olmaktan çıkarılmalıdır.

DEM PARTİ olarak bu protokolü onaylıyoruz ancak hesap verebilirlik, şeffaflık ve halk yararı ilkesine dayalı bir zemin oluşturulmadan bu tür girişimlerin yurttaşlara bir fayda sağlamayacağını da bir kere daha hatırlatıyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Diğer söz talebi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Namık Tan'a aittir.

Sayın Tan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NAMIK TAN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün acı haberini aldığımız şehit pilotumuz İbrahim Bolat'a Allah'tan rahmet, ailesine sabır ve başsağlığı dileyerek sözlerime başlamak istiyorum. Ulusumuzun başı saç olsun.

Ayrıca, otuz dört yıl önce bugün Azerbaycan'da, Karabağ'da insanlık tarihine utanç sayfası olarak geçen Hocalı katliamında yitirdiğimiz soydaşlarımızı anıyor, aradan ne kadar zaman geçerse geçsin acılarının bizim için daima taze kalacağını altını çizmek istiyorum. Bugün yegâne tesellimiz, uluslararası hukukun en azından bu defa tecelli etmiş olması ve Karabağ'ın asli sahibi olan Azerbaycan'a yeniden katılmış olmasıdır. Dileğimiz, Azerbaycan ve Ermenistan'ın Türkiye'nin de değerli katkısı ve desteğiyle kalıcı barışı nihai olarak tesis edebilmesi ve bu sayede bölgemizin tam bir istikrara kavuşmasıdır.

Değerli arkadaşlar, Türkiye ile OECD arasında örgütün İstanbul'da bir merkezinin kurulmasına dair imzalanan mutabakat zaptının görüşmeleri için söz aldım.

Bildiğiniz üzere, Cumhuriyet Halk Partililer olarak biz, ülkemizin üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşlarda güçlü ve etkin olmasını kuvvetle destekleriz; bu amaca hizmet ettiğini düşündüğümüz her girişime de destek veririz. Dolayısıyla teklife komisyonda "evet" oyu verdik zira biz ülkemizin itibarı meselesinin partilerüstü olduğuna inanıyoruz. Keşke bu anlayışı iktidar koalisyonuna mensup arkadaşlarda da görebilseydik. (CHP sıralarından alkışlar) Keşke ülkemizi ilgilendiren tüm hayati konularda parti ayrımı gözetmeden ve Mecliste temsil edilen hiçbir partiyi dışlamadan kararlarımızı alabilseydik. Keşke iktidar mensubu arkadaşlarımız dış siyasetteki meseleleri kendi iç siyasetleri için malzeme etmeyi alışkanlık hâline getirmeselerdi.

Bildiğiniz üzere, AKP iktidarı ve müttefikleri Libya ile deniz iş birliği anlaşmalarından S-400 füzelerinin alımına, İsveç'in NATO üyeliğine verilecek destekten Avrupa Birliği üyelik müzakerelerine kadar aklınıza gelebilecek her dış politika meselesini Türkiye meselesi olmaktan çıkarıp partiler arası mesele konumuna indirgemek istiyor. İktidarın yandaş kanallarında birtakım kıymeti kendinden menkul uzmanlar "Şu dış politika konusunda iktidar böyle dedi, CHP de şöyle dedi." minvalinde hem mantıksız hem gereksiz üstelik çoğu zaman gerçeklerle bile bağdaşmayan yorumlarla kamuoyunun zihnini, algılarını bulandırmaya çalışıyor. Özellikle Filistin konusunda Gazze'de iki yıl süren ve hâlâ tam olarak bitmemiş olan insanlık dramıyla ilgili olarak bu fırsatı çok aradığınızı fakat bulamadığınızı biliyoruz. Yaptığımız her açıklamayı didik didik ederek bizim Filistin karşıtı bir tarafta yer aldığımızı iddia etmek ve bunu iç kamuoyunda bir tartışma meselesi yapmak için şansınızı sonuna kadar zorladınız fakat Sayın Genel Başkanımız başta olmak üzere, partimizin bütün temsilcileri Filistin konusundaki hassasiyetimizi daima tutarlı biçimde yansıttı; umduğunuzu bulamadınız. Oysa şimdi de görebileceğiniz üzere, partimiz, ülkenin tamamını ilgilendiren hiçbir konuda bugüne kadar

diyaloga kapalı olmadı. Dış politikada bazı adımları ve kararları olumlu olarak değerlendirdiğimiz durumlarda bunu sizin yaptığınız gibi tartışma malzemesi hâline getirmedik, iktidara geldiğimizde de yapmayacağız. Sizin yıllardır yaptığınız gibi, Meclisi, Mecliste temsil edilen diğer siyasi partileri dışlamayacağız, dış politika konularını partiler arası çekişme konusu olarak değil, millî mutabakata varılması gereken konular şeklinde ele alacağız.

Değerli arkadaşlar, başarılı bir dış politikanın yolu bir yanda ilkeler, diğer yanda pragmatik çıkarlar arasında denge sağlamaktan geçer fakat bu denge pragmatik çıkarlar için ilkeleri tamamen bir kenara bırakmak anlamına gelmez. Yani maddi çıkarlar uğruna ilkelerinizden fedakârlık edemezsiniz fakat AKP dış politikası dünyada eşi benzeri görülmemiş bir model hâlinde önümüze çıkıyor. Burada ülkenin, milletin, cumhuriyetimizin değerleri yok; bunun yerine sadece muhafazakâr ideolojinin birtakım argümanlarına sıkışmış bir sözde ilkeler manzumesi var. İktidar medyasında partinizin liderine "ümmetin koruyucusu" gibi garip sıfatlar yakıştırılıyor. Fantezi dünyanızı dehşet ve ibretle izliyoruz. Size şu "ümmetin koruyucusu" sıfatıyla ilgili üç sorumuz olacak;

Birincisi: Hangi ümmetten bahsediyorsunuz? Dünyada yaşayan 2 milyarı aşkın Müslüman mezhep, itikat, tarikat farkı gözetmeden bir araya geldi de bizim mi haberimiz olmadı?

İkinci soru: Ümmetin bundan haberi var mı? Her unsuruyla birlikte hareket eden dev bir Müslüman kitlenin var olduğunu bir anlığına farz edelim; kim, hangi Müslüman ülke veya halk sizden koruyuculuk talep ediyor?

Üçüncü soru: Siz Türkiye'nin güvenliğini tam sağlayamadan ümmeti nasıl koruyacaksınız? Teröristler güney sınırımızdan girip Ankara'ya kadar problemsiz ulaşıyor, İçişleri Bakanlığı önünde canlı bomba patlatıyorlar. Yunan Sahil Güvenliğine ait birlikler sıcak takip bahanesiyle kıyılarımızda karaya kadar çıkabiliyor, Karadeniz'de ve hava sahamızda kimliği belirsiz "drone"lar dolaşıyor. Ticari gemilerimizin güvenliği her gün sorgulanır hâle geliyor. Sokaklarımızda her türlü organize suç örgütleri, silahlı çeteler cirit atıyor. 400 bin dolar karşılığında Türkiye Cumhuriyeti pasaportu verdiğiniz Latin Amerikalı ve Balkan uyuşturucu baronları İstanbul'da sokak ortasında birbirlerine silah çekiyor. 13-14 yaşında çocuklar gözüne kestirdiği herkese saldıran cinayet şebekelerine dönüşmüş vaziyette. Her yıl binlercesini konuştuğumuz kadın cinayetlerini, çocuk istismarlarını saymıyorum bile.

Türkiye, içeride ve dışarıda böyle bir kaosu içindeyken siz partinizin liderine 2 milyar Müslümanı koruma rolü biçiyorsunuz. Biz sizin neyi, nasıl koruduğunuzu çok iyi biliyoruz değerli arkadaşlar. İsrail'deki ABD Büyükelçisi Mike Huckabee'nin sözlerine ne Erdoğan ne Fidan tepki gösterebiliyor. Erdoğan, Trump'ın kurduğu Barış Kurulunun kurucu üyelerinden olmak için koştur koştur Dışişleri Bakanını Washington'a gönderiyor; kendisi fotoğraf vermek istemiyor. Merak ediyoruz, Sayın Erdoğan, Trump'a karşı derin sessizliğini ve iç-dış kamuoyuna, özellikle Hamaslı dostlarına nasıl açıklayacak? Sayın Erdoğan, tek amacı İsrail'in Gazze işgalini meşrulaştırmak ve Filistin'i yok etmek olan Barış Kurulu üyeliğini, Gazze'de yaşanan acılar üzerinden duygularını aylarca istismar ettiği halkımıza nasıl açıklayacak?

Değerli arkadaşlar, ülkemizde seçimler yaklaşmakta ve iktidarınızın bu süreçte maddi kaynağa ihtiyacı var zira bu suretle halkın refah seviyesini geçici bir süre yükseltip size yönelik öfkeyi yumuşatmak istiyorsunuz. Bu yüzden Sayın Erdoğan, Trump'ın yanından ayrılmak istemiyor. Sadece Suriye değil Gazze'de mazlumların naaşları üzerinde yükselecek lüks gayrimenkul projelerinden pay almak için bekliyor.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bunu söyleyemezsiniz.

NAMIK TAN (Devamla) - İşte, sizin ümmet koruyuculuğunuz bu. Önümüzdeki seçimleri kaybedeceksiniz. Gazzeli mazlumların hakkını çiğneyerek elde edeceğiniz para da sizi kurtaramayacak.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Mübarek ramazan akşamında böyle bir şey söyleyemezsiniz.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Cevap verirsiniz, müdahale etmeyin!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Şöyle bir lafın laf olduğuna bir...

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Sayın Grup Başkan Vekili, cevap verin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Veriyorum cevabımı.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Cevabınızı söz alıp öyle verin; niye laf atıp duruyorsunuz?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Mübarek ramazan akşamı şu söyledığınızden utanın ya!

AYSU BANKOĞLU (Bartın) - Cevabınızı verin, İsrail'le ticaret yapmaya devam eden sizsiniz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Yapmıyoruz ticareti de o da kocaman sizin yalanınız.

BAŞKAN - Sayın Tan, teşekkür ediyorum.

Şimdi şahısları adına Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'a söz veriyorum.

Sayın Aydın, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

KAMİL AYDIN (Erzurum) - Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; mevcut madde hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, söz konusu maddeye geçmeden önce, bugün 26 Şubat, tabii, kederliyiz, yaslıyız çünkü 1992'nin 26 Şubatında Azerbaycan'da Karabağ'a bağlı Hocalı kasabasında yaşanan soykırımın anılarıyla kedere, eleme tekrar gark olmuş durumdayız. 200'ü kadın ve çocuklardan oluşan 613 soydaşımızın katledildiği bu katliamdan sonra maalesef 94'teki barış, ateşkes gelinceye kadar 1 milyonun üzerinde soydaşımız zorunlu göçe tabi tutuldu. Tabii, tesellimiz var, tesellimiz şu ki Allah'a şükür Karabağ azatlığına kavuştu, özgürlüğüne kavuştu. Bir daha katliamları unutmayacağız, unutturmayacağız, aynen Bosna'daki bilge liderin ifade ettiği şekliyle, eğer unutursak tekrar tekerrür eder düşüncesinden hareketle biz de bunu mütemadiyen, sürekli belleklerimizde canlı tutmaya çalışacağız.

Sayın milletvekilleri, sosyolojik bir sorgulamaya tabi tutulduğunda, biyolojik yapılar ile toplumsal yapılar, hatta toplumsal yapıların sistematik üst çatıları olan devletlerin tutum, davranış ve uygulamaları arasında yakın bir ilişki, hatta benzerlik bulunmaktadır. Yani insanlar gibi devletlerin de sahip oldukları gücü ve iktidarı, yetkilerini her zaman insanlık adına iyi ve hayırlı işlerde değil, aynı zamanda nefislerine uyarak büyük insanlık trajedilerine de neden olduklarını görmekteyiz. Bu tarz uygulamaların 21'inci yüzyılda en belirgin örneklerini küresel boyutta yaşananlar muvacehesinde, özellikle Güvenlik Konseyinin 5 büyüğünün yaptıklarında görebiliriz ve dahası, daha şediti ise arzımevut şeytani teolojik safsatasına atfen her türlü zulmü, işkenceyi ve soykırımı

mazlum coğrafya ve insanlarına reva görmeyi sözde yüksek ideal hâline getiren uluslar üstü siyonist yapılanmada açık ve net bir şekilde görmekteyiz.

Uluslararası ilişkiler bağlamında yakın tarihî geçmişe bir göz attığımızda bu tarz güç ve iktidar heva ve heveslerinin büyük felaketlere neden olduğunu da biliriz. Somutlaştırmak gerekirse, 20'nci yüzyılda yaşanan iki büyük dünya savaşının yegâne nedeninin bu tür güç zehirlenmelerinden doğduğuna açık bir şekilde tanıklık etmiş bulunmaktayız. İşte, Birinci Cihan Harbi ve İkinci Cihan Harbi sonrası kurulan uluslararası örgütlerin de ortaya çıkış nedenleri, bu savaş ortamlarını bir bakıma barış ortamına, ilişkiler ortamına dönüştürme nedenleriydi.

31 Mayıs 2018 tarihinde Paris'te imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve İktisadî İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı arasında Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı İstanbul Merkezi kurulmuş ve bugün de Mutabakat Zaptının Yenilenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'ni görüşmek üzere bir arada bulunmaktayız.

Hedefinde Türkiye'nin yakın tarihî ve kültürel bağları bulunan Balkanlar ve Orta Doğu ülkeleri ile Orta Asya ve Kuzey Afrika bölgesinin yer alacağı merkez doğrudan Paris'teki OECD'ye bağlı olarak faaliyet gösterecektir.

İstanbul'daki merkezin çalışmaları çerçevesinde rekabetçilik, girişimcilik, ticaret, kamu yönetimi, inovasyon, beşerî sermayenin harekete geçirilmesi, bağlantılılık ve altyapının geliştirilmesi, iktisadi direncin artırılması ve yeşil büyüme alanlarına odaklanılması öngörülmektedir. Dolayısıyla bu denli yapıcı ve katkı sağlayıcı faaliyetleri olan merkezimizin diğer önemli bir kazanımı ise uluslararası çalışmalar kapsamında yapılacak toplantılara ev sahipliği yapmak olacaktır.

Kısaca, Türkiye'nin kurucularından olduğu OECD'yle ilişkilerinde yeni bir sayfa açacak olan Merkezimiz ülkemizin uluslararası alandaki görünürlüğüne de büyük katkı sağlayacaktır diyorum ve bu konuda bu maddeyi desteklediğimizi partimiz adına ifade eder, yüce heyetinizi saygıyla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

1'inci madde üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - 2'nci maddenin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Şahısları adına Konya Milletvekili Konur Alp Koçak'a söz veriyorum.

Sayın Koçak, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

KONUR ALP KOÇAK (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 234 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin kurucu üyesi olduğu OECD'nin Paris dışındaki en büyük ofisi olan İstanbul Merkezi, girişimcilik, kamu yönetimi, inovasyon ve yeşil büyüme gibi alanlarda yürütülen çalışmalarda kurumsal bir diyalog zemini tesis etmektedir. Bu Merkez kamu politikalarının tasarımı ve uygulanması süreçlerinde iş birliğini kolaylaştıran, bölgesel kapasite geliştirme programlarını koordine eden ve politika transferine imkân sağlayan önemli bir platform olagelmıştır. OECD açısından İstanbul Merkezi Balkanlar, Asya, Afrika ve Orta Doğu bölgelerine erişim ve küresel iş birliklerinin geliştirilmesi açısından kritik bir işlev üstlenmektedir. Bu yönüyle İstanbul'un ev sahipliği yaptığı Merkez Türkiye'yi bölgesel ekonomik yönetiminde daha aktif ve daha etkin bir aktör konumuna taşımaktadır.

Merkezin kurulmasını öngören mutabakat zaptı 2020 yılı başında yürürlüğe girmiş olmasına rağmen küresel pandemi nedeniyle Merkezin faaliyetleri bir yıllık gecikmeyle 2021'de başlayabilmiş, bunun bir sonucu olarak da ülkemizin gönüllü katkısının ilk taksiti de yine bir yıllık gecikmeyle 2021 yılında ödenmiştir. Dolayısıyla, hukuken beş yıllık süresi dolan mutabakat zaptı ile fiilî uygulanma takvimi arasında bir uyumsuzluk ortaya çıkmıştır. İşte bu sebeple mutabakat zaptının öngörüldüğü şekilde beş yıllık bir uygulama süresine kavuşabilmesi amacıyla süresinin bir yıl uzatılması ve Merkezin hukuki statüsünün devamının sağlanması ihtiyacı hasıl olmuş, bu kapsamda hazırlanan mutabakat zaptının yenilenmesine dair protokol ise 17 Ocak 2025 tarihinde imzalanmıştır. Ülkemize ilave bir mali yükümlülük getirmeyen bu protokolün onaylanmasının Meclis tarafından uygun bulunması OECD İstanbul Merkezinin faaliyetlerine kesintisiz devam etme imkânı sağlayacak, pandemi nedeniyle kaybedilen fiilî uygulama süresinin telafisini mümkün kılacaktır. Böylelikle hem mali taahhülle uygulama süresi arasındaki denge korunacak hem de kurumsal süreklilik temin edilmiş olacaktır.

Sayın milletvekilleri, içinde bulunduğumuz bu bölge sorumsuz liderler tarafından ciddi risklere maruz bırakılmaktadır. Bir tarafta ABD ve İsrail'in İran'a yönelik baskı politikası, diğer tarafta İran'ın Rusya ve Çin'le geliştirdiği askerî iş birlikleri bölgesel gerilimi küresel rekabet denkleminde taşımaktadır. Küresel yansımaları olacak bir çatışmanın ayak sesleri duyuluyorken, ABD ve İsrail başta olmak üzere tüm tarafların akliselim davranması gerekmektedir. Böylesi bir ortamda diyalog kanallarını açık tutan ve bölgesel iş birliğinin kurumsal çerçeveye oturtan mekanizmalar öncekine kıyasla daha büyük önem, stratejik değer taşır hâle gelmiştir. Zira jeopolitik fay hatlarının derinleştiği bu dönemde ekonomik iş birliği platformları güven artırıcı işlev görmek, ekonomik diplomasi güvenlik diplomasisini güçlü şekilde desteklemektedir. Bu bağlamda, OECD İstanbul Merkezi, İstanbul'un çok taraflı diplomasisinin merkezlerinden biri hâline gelmesine katkı sunmakta, ülkemizin Orta Asya, Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgeleriyle iş birliklerini güçlendirmektedir. Ekonomik direnç, bağlantısallık, sürdürülebilir kalkınma başlıklarında geliştirilen diyalog zemini, çatışma risklerinin arttığı bir dönemde istikrarın ekonomik ayağını tahkim etmektedir.

Sonuç olarak, OECD İstanbul Merkezinin faaliyetlerini devam ettirebilmesi hem ülkemizin ekonomik vizyonuna hem de İstanbul'un ve dolayısıyla Türkiye'nin küresel rolüne katkı sunacaktır.

Bu düşüncelerle, protokolün ülkemiz ve bölgemiz için hayırlı olmasını diliyor, otuz dört yıl önce Hocalı soykırımında katledilen soydaşlarımızı rahmetle, dualarla yâd ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Koçak, teşekkür ediyorum.

2'nci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN - 3'üncü madde üzerinde söz talebi? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, buna rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, 234 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucunu açıklıyorum:

|                       |   |                 |
|-----------------------|---|-----------------|
| "Kullanılan oy sayısı | : | 248             |
| Kabul                 | : | 227             |
| Ret                   | : | 21 <sup>2</sup> |

Kâtip Üye

Rıdvan Uz

Çanakkale

Kâtip Üye

Havva Sibel Söylemez

Mersin"

Bu sonuca göre kanun teklifi kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır; hayırlı uğurlu olsun.

Değerli milletvekilleri, gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 3 Mart 2026 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.27